

2024/1348

22.5.2024

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2024/1348

z dnia 14 maja 2024 r.

w sprawie ustanowienia wspólnej procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową w Unii
i uchylenia dyrektywy 2013/32/UE

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 78 ust. 2 lit. d),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinie Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Celem niniejszego rozporządzenia jest usprawnienie, uproszczenie i zharmonizowanie ustaleń proceduralnych obowiązujących w państwach członkowskich poprzez ustanowienie wspólnej procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową w Unii. Aby osiągnąć ten cel, w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE ⁽⁴⁾ wprowadza się szereg istotnych zmian; dyrektywę tę należy uchylić i zastąpić rozporządzeniem. Odesłania do uchylonej dyrektywy należy traktować jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.
- (2) Wspólna polityka azylowa oparta na pełnym i integralnym stosowaniu Konwencji genewskiej dotyczącej statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 r., uzupełnionej Protokołem nowojorskim z dnia 31 stycznia 1967 r. (zwanej dalej „konwencją genewską”), jest integralnym elementem wytyczonego przez Unię Europejską celu, polegającego na stopniowym ustanawianiu przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości otwartej dla obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, którzy ubiegają się o ochronę w Unii. Polityka taka powinna podlegać zasadzie solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, w tym na płaszczyźnie finansowej.
- (3) Wspólny europejski system azylowy (WESA) oparty jest na wspólnych normach dotyczących procedur azylowych, uznawania i ochrony oferowanej na poziomie Unii oraz warunków przyjmowania oraz ustanawia on system określania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej. Pomimo postępów dokonanych w rozwoju WESA nadal istnieją znaczne różnice pomiędzy państwami członkowskimi pod względem stosowanych procedur, wskaźników przyznawania ochrony międzynarodowej, rodzaju przyznawanej ochrony, poziomu świadczeń materialnych w ramach przyjmowania oraz korzyści przyznawanych osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową i z niej korzystającym. Te różnice stanowią istotny czynnik zachęcający do wtórnych przepływów i utrudniają osiągnięcie celu, jakim jest zapewnienie, aby w WESA wszystkie osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową były jednakowo traktowane niezależnie od tego, w którym państwie członkowskim Unii ubiegają się o tę ochronę.
- (4) W komunikacie z dnia 6 kwietnia 2016 r. „W kierunku reformy wspólnego europejskiego systemu azylowego i zwiększenia liczby legalnych sposobów migracji do Europy” Komisja określiła obszary priorytetowe, w których należy wprowadzić zmiany strukturalne WESA i które obejmują ustanowienie zrównoważonego i sprawiedliwego systemu ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, wzmocnienie systemu Eurodac, osiągnięcie większej spójności systemu azylowego, zapobieganie wtórnym przepływom w obrębie Unii oraz wzmocnienie mandatu Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu ustanowionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2303 ⁽⁵⁾ (zwanej dalej „Agencją ds. Azylu”).

⁽¹⁾ Dz.U. C 75 z 10.3.2017, s. 97, oraz Dz.U. C 155 z 30.4.2021, s. 64.

⁽²⁾ Dz.U. C 207 z 30.6.2017, s. 67, oraz Dz.U. C 175 z 7.5.2021, s. 32.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 10 kwietnia 2024 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 14 maja 2024 r.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 60).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2303 z dnia 15 grudnia 2021 r. ustanawiające Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 439/2010 (Dz.U. L 468 z 30.12.2021, s. 1).

Komunikat ten jest zgodny z apelami Rady Europejskiej z dnia 18 i 19 lutego 2016 r. o poczynienie postępów w reformowaniu obowiązujących przepisów unijnych, tak by zapewnić humanitarną, sprawiedliwą i skuteczną politykę azylową. W komunikacie tym zaproponowano również działania zgodne z całościowym podejściem do kwestii migracji, określonym przez Parlament Europejski w rezolucji z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie sytuacji na Morzu Śródziemnym i potrzeby całościowego podejścia UE do problematyki migracji.

- (5) Aby zapewnić dobrze funkcjonujący WESA, należy znacznie zwiększyć spójność krajowych systemów azylowych. Obecnie obowiązujące we wszystkich państwach członkowskich zróżnicowane procedury azylowe należy zastąpić wspólną procedurą udzielania i pozbawiania ochrony międzynarodowej mającą zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1347⁽⁶⁾, zapewniając jednocześnie szybkość i skuteczność tej procedury. Wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którymi występują obywatele państw trzecich lub bezpaństwowcy, powinny być rozpatrywane w ramach procedury regulowanej tymi samymi przepisami, niezależnie od tego, w którym państwie członkowskim wniosek został złożony, aby zapewnić osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową równe traktowanie tych wniosków, przejrzystość i pewność prawa.
- (6) Tę harmonizację i spójność krajowych systemów azylowych należy osiągnąć, nie uniemożliwiając przy tym państwom członkowskim wprowadzania lub utrzymywania korzystniejszych przepisów w przypadkach przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
- (7) Wspólna procedura udzielania i pozbawienia ochrony międzynarodowej powinna ograniczyć wtórne przepływy między państwami członkowskimi osób ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej – w przypadku gdy tego rodzaju przepływy byłyby spowodowane różnicami ram prawnych – poprzez usprawnienie procedur oraz poprzez doprecyzowanie praw i obowiązków osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, a także skutków niewywiązywania się z tych obowiązków; powinna też stworzyć jednakowe warunki stosowania rozporządzenia (UE) 2024/1347 w państwach członkowskich.
- (8) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie zarówno do wszystkich wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którymi wystąpiono na terytorium państw członkowskich, w tym na granicy zewnętrznej, na morzach terytorialnych lub w strefach tranzytowych państw członkowskich, jak i do pozbawienia ochrony międzynarodowej. Osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową znajdujące się na morzu terytorialnym państwa członkowskiego powinny zostać sprowadzone na ląd, a ich wnioski powinny zostać rozpatrzone zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (9) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej w ramach procedury, w której rozpatruje się, czy osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową kwalifikują się jako osoby korzystające z ochrony międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1347. Poza ochroną międzynarodową państwa członkowskie mogą również przyznawać inne krajowe statusy humanitarne, zgodnie ze swoim prawem krajowym, osobom, które nie kwalifikują się do statusu uchodźcy lub statusu ochrony uzupełniającej. Aby usprawnić procedury w państwach członkowskich, państwa te powinny mieć możliwość stosowania niniejszego rozporządzenia również w odniesieniu do wniosków o udzielenie dowolnego rodzaju takiej innej ochrony.
- (10) W odniesieniu do traktowania osób objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie związane są zobowiązaniami wynikającymi z instrumentów prawa międzynarodowego, których są stronami.
- (11) Aby wesprzeć wysiłki państw członkowskich w zakresie stosowania niniejszego rozporządzenia, powinno być możliwe uruchomienie zasobów Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1147⁽⁷⁾, i innych odpowiednich funduszy unijnych (zwanymi dalej „funduszami”), zgodnie z przepisami regulującymi wykorzystanie funduszy i bez uszczerbku dla innych priorytetów wspieranych przez fundusze. W tym kontekście państwa członkowskie powinny móc korzystać z alokacji przyznawanych w ramach swoich odpowiednich programów, w tym z kwot udostępnionych w następstwie przeglądu śródk okresowego. W szczególności działania podejmowane przez państwa członkowskie w celu zapewnienia odpowiedniej zdolności w zakresie przeprowadzania procedury granicznej mogą być wspierane finansowo z funduszy udostępnianych na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027. W ramach instrumentów tematycznych powinno być możliwe udostępnienie dodatkowego wsparcia, w szczególności dla tych państw członkowskich, które mogą potrzebować zwiększenia swoich zdolności na granicach zewnętrznych lub znajdują się pod szczególną presją bądź mają szczególne potrzeby w odniesieniu do swoich systemów udzielania azylu i przyjmowania oraz swoich granic zewnętrznych.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1347 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako osób korzystających z ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony, zmieniające dyrektywę Rady 2003/109/WE oraz uchylające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE (Dz. U. L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1147 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (Dz.U. L 251 z 15.7.2021, s. 1).

- (12) Agencja ds. Azylu powinna udzielać państwom członkowskim niezbędnej pomocy operacyjnej i technicznej w zakresie stosowania niniejszego rozporządzenia, w szczególności poprzez udostępnianie ekspertów wspomagających organy krajowe w przyjmowaniu i rejestrowaniu wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz wspomagających organy rozstrzygające w wykonywaniu ich zadań, między innymi w odniesieniu do rozpatrywania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, a także poprzez dostarczanie aktualnych informacji i analiz na temat państw trzecich, w tym informacji o kraju pochodzenia oraz wytycznych dotyczących sytuacji w poszczególnych krajach pochodzenia. Stosując niniejsze rozporządzenie, państwa członkowskie powinny uwzględniać standardy operacyjne, wskaźniki, wytyczne i najlepsze praktyki opracowane przez Agencję ds. Azylu.
- (13) Aby osoby potrzebujące ochrony mogły być prawidłowo uznawane za uchodźców w rozumieniu art. 1 konwencji genewskiej lub za osoby kwalifikujące się do objęcia ochroną uzupełniającą, każda osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową powinna mieć skuteczny dostęp do procedury, możliwość pełnej współpracy i odpowiedniej komunikacji z właściwymi organami w celu, w szczególności, przedstawienia istotnych okoliczności faktycznych swojej sprawy oraz wystarczające gwarancje proceduralne pozwalające jej śledzić swoją sprawę na wszystkich etapach procedury.
- (14) Osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową należy zapewnić rzeczywistą możliwość przedstawienia właściwym organom wszystkich dostępnych jej elementów, które uzasadniają jej wniosek lub są istotne z punktu widzenia procedur zgodnych z niniejszym rozporządzeniem. Z tego względu osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową powinno przysługiwać w stosownych przypadkach – z nielicznymi wyjątkami – prawo do bycia wysłuchanym w trakcie przesłuchania dotyczącego dopuszczalności lub zasadności jej wniosku. Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest niezdolna stawić się na przesłuchanie, organy te mogą zwrócić się do tej osoby o przedstawienie zaświadczenia lekarskiego. Aby prawo do przesłuchania było skuteczne, osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową powinna w razie potrzeby w celu zapewnienia odpowiedniej komunikacji korzystać z pomocy tłumacza ustnego i mieć zapewnioną możliwość wyczerpującego przedstawienia wyjaśnień dotyczących jej wniosku. Osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową należy zapewnić wystarczająco dużo czasu na przygotowanie się i skonsultowanie się z doradcą prawnym lub innym doradcą dopuszczonym lub uprawnionym na mocy prawa krajowego do udzielania porad prawnych (zwanym dalej „doradcą prawnym”) lub z osobą, której powierzono świadczenie doradztwa prawnego. Podczas przesłuchania osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową powinna mieć możliwość korzystania z pomocy doradcy prawnego. Przesłuchanie powinno odbywać się w warunkach zapewniających odpowiednią prywatność i poufność oraz powinno być prowadzone przez odpowiednio przeszkolony i kompetentny personel, w tym w stosownych przypadkach ekspertów oddelegowanych przez Agencję ds. Azylu lub personel organów z państw członkowskich. W przypadku gdy odstąpiono od przesłuchania dotyczącego zasadności wniosku w celu zapewnienia szybkiego dostępu do ochrony międzynarodowej, powinno to pozostawać bez uszczerbku dla obowiązku zbadania, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową spełnia określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1347 warunki uzyskania statusu uchodźcy lub statusu ochrony uzupełniającej. Biorąc pod uwagę fakt, że przesłuchanie stanowi zasadniczą część rozpatrywania wniosku, powinno ono zostać zarejestrowane, a osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową oraz ich przedstawiciele i ich doradcy prawni powinni otrzymać dostęp do protokołu lub stenogramu przesłuchania najszybciej jak to możliwe po przesłuchaniu, a w każdym razie w odpowiednim czasie, zanim organ rozstrzygający podejmie decyzję.
- (15) Przesłuchanie stanowi zasadniczą część skutecznej i sprawiedliwej procedury azylowej. W celu zapewnienia optymalnego środowiska dla komunikacji preferowane powinny być przesłuchania osobiste a prowadzenie przesłuchań zdalnych za pośrednictwem wideokonferencji powinno pozostać wyjątkiem. Oprócz powodów związanych ze zdrowiem publicznym organ rozstrzygający może mieć uzasadnione podstawy, by skorzystać z przesłuchań zdalnych za pośrednictwem wideokonferencji na przykład w przypadku, gdy szczególnie trudna sytuacja osoby ubiegającej się o azyl uniemożliwia jej podróżowanie lub utrudnia jej podróżowanie ze względów zdrowotnych lub rodzinnych, do celów przesłuchania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową objętych detencją, znajdujących się na terytoriach zamorskich lub też w sytuacjach, gdy wymagany jest zdalny udział tłumacza ustnego posiadającego specjalistyczne umiejętności w zakresie tłumaczenia ustnego. W przypadku przesłuchania zdalnego organ rozstrzygający powinien być zobowiązany do stosowania wszystkich gwarancji proceduralnych, tak jak w przypadku przesłuchań osobistych, zapewniając prywatność i poufność oraz należycie uwzględniając ochronę danych. Stosowność przeprowadzenia przesłuchania zdalnego za pomocą wideokonferencji powinna być oceniana indywidualnie przed przesłuchaniem, ponieważ przesłuchania zdalne mogą nie być odpowiednie w przypadku wszystkich osób ubiegających się o azyl – ze względu na młody wiek tych osób, dysfunkcje wzroku lub słuchu lub stan ich zdrowia psychicznego, a szczególną uwagę należy zwrócić na niektóre grupy szczególnie wrażliwe, takie jak ofiary tortur czy osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, które doświadczyły traumy. Priorytetem powinien być najlepszy interes dziecka. Szczególną uwagę należy zwrócić na potencjalne trudności technologiczne, które mogą zakłócić przesłuchanie, skutkować niekompletnym lub niezrozumiałym nagraniem przesłuchania lub mieć wpływ na przechowywanie i pobieranie nagrania.
- (16) W interesie zarówno państw członkowskich, jak i osób ubiegających się o ochronę międzynarodową leży, by osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową otrzymywały na bardzo wczesnym etapie wyczerpujące informacje na temat obowiązującej procedury i przysługujących im praw i obowiązków. Ponadto kluczowe znaczenie ma zapewnienie prawidłowego uznania potrzeb w zakresie ochrony międzynarodowej już na etapie procedury administracyjnej poprzez udzielanie wysokiej jakości informacji i pomocy prawnej, co prowadzi do poprawy skuteczności i jakości procesu decyzyjnego. W tym celu dostęp do doradztwa prawnego oraz do pomocy prawnej i zastępstwa prawnego powinien stanowić integralną część wspólnej procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową. Osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową powinny najszybciej jak to możliwe po zarejestrowaniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej uzyskać – na swoją prośbę – nieodpłatne

- doradztwo prawne w trakcie procedury administracyjnej. Ponadto, aby zapewnić skuteczną ochronę praw osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, w szczególności prawa do obrony i zasady sprawiedliwości, osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową należy – na ich wniosek i z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszym rozporządzeniu – zapewnić nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne zastępstwo prawne w postępowaniu odwoławczym. Państwa członkowskie powinny też móc zapewniać nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne zastępstwo prawne w trakcie procedury administracyjnej zgodnie z prawem krajowym.
- (17) Niektóre osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową mogą potrzebować szczególnych gwarancji proceduralnych, między innymi ze względu na swój wiek, płeć, orientację seksualną, tożsamość płciową, niepełnosprawność, poważne choroby lub zaburzenia fizyczne lub psychiczne, w tym będące skutkami tortur, zgwałcenia lub innych poważnych form przemocy psychicznej, fizycznej, seksualnej lub przemocy ze względu na płeć. Konieczna jest ocena, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową potrzebuje szczególnych gwarancji proceduralnych.
- (18) Odpowiedni personel właściwych organów państw członkowskich, a także lekarz lub psycholog oceniający potrzebę szczególnych gwarancji powinni być należycie przeszkoleni, by rozpoznawać oznaki potrzeby szczególnego traktowania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, która może potrzebować szczególnych gwarancji proceduralnych, oraz by zaspokoić te potrzeby w razie ich stwierdzenia.
- (19) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla przewidzianej w art. 13 rozporządzenia (UE) 2021/2303 możliwości wystąpienia przez Komisję do Agencji ds. Azylu z wnioskiem o opracowanie norm operacyjnych, wskaźników, wytycznych i najlepszych praktyk odnoszących się do wdrażania prawa Unii dotyczącego azylu.
- (20) Osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową, w przypadku których stwierdzono potrzebę szczególnych gwarancji proceduralnych, należy zapewnić odpowiednie wsparcie w celu stworzenia warunków niezbędnych do rzeczywistego i skutecznego dostępu do procedur. W przypadku gdy niemożliwe jest zapewnienie odpowiedniego wsparcia w ramach procedury rozpatrywania wniosku prowadzonej w trybie przyspieszonym lub procedury na granicy, osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową potrzebującą szczególnych gwarancji proceduralnych należy wykluczyć z tych procedur.
- (21) W celu zapewnienia rzeczywistej równości między osobami ubiegającymi się o ochronę międzynarodową będącymi kobietami a osobami ubiegającymi się o ochronę międzynarodową będącymi mężczyznami w procedurach rozpatrywania wniosków należy uwzględnić aspekty związane z płcią. W szczególności przesłuchania należy zorganizować w taki sposób, aby zarówno kobiety ubiegające się o ochronę międzynarodową, jak i mężczyźni ubiegający się o ochronę międzynarodową mogli swobodnie opisać swoje przeżycia, także w sprawach związanych z prześladowaniem ze względu na płeć, tożsamość płciową lub orientację seksualną. W tym celu należy zapewnić osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową rzeczywistą możliwość bycia przesłuchiwanymi oddzielnie od małżonka, partnera lub innych członków rodziny. Na prośbę osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową i gdy jest to możliwe osoby prowadzące przesłuchania i tłumacze ustni powinni być tej płci, którą wybiera osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową. We wszystkich procedurach należy odpowiednio uwzględnić złożoność wniosków związanych z płcią.
- (22) W przypadku gdy jest to konieczne i należyte uzasadnione do celów rozpatrzenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, właściwe organy powinny mieć możliwość zażądania przeszukania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub jej mienia. Mienie to może obejmować urządzenia elektroniczne, takie jak laptopy, tablety lub telefony komórkowe. Wszelkie takie przeszukania powinny odbywać się z poszanowaniem praw podstawowych i zasady proporcjonalności.
- (23) Stosując niniejsze rozporządzenie, państwa członkowskie powinny przede wszystkim uwzględniać najlepszy interes dziecka, zgodnie z art. 24 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”) oraz z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka z 1989 r. Dokonując oceny najlepszego interesu dziecka, państwa członkowskie powinny w szczególności należycie uwzględnić dobro i rozwój społeczny małoletniego, w tym jego środowisko. Biorąc pod uwagę art. 12 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka dotyczący prawa dziecka do bycia wysłuchanym, organ rozstrzygający powinien zapewnić małoletniemu możliwość stawienia się na przesłuchanie, chyba że nie służy to najlepszemu interesowi dziecka. Organ rozstrzygający powinien organizować przesłuchanie małoletniego, biorąc pod uwagę w szczególności jego wiek i stopień dojrzałości.
- (24) Bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich w zakresie nabywania obywatelstwa oraz dla faktu, że na mocy prawa międzynarodowego każde państwo członkowskie określa, z należytych uwzględnieniem prawa Unii, warunki nabywania i utraty obywatelstwa, państwa członkowskie, stosując niniejsze rozporządzenie, powinny przestrzegać swoich zobowiązań międzynarodowych względem bezpaństwowców, zgodnie z instrumentami prawa międzynarodowego praw człowieka, w tym, w stosownych przypadkach, na mocy Konwencji dotyczącej statusu bezpaństwowców, przyjętej w Nowym Jorku w dniu 28 września 1954 r. W stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny dążyć do identyfikacji bezpaństwowców i wzmocnienia ich ochrony i tym samym umożliwić bezpaństwowcom korzystanie z kluczowych praw podstawowych i zmniejszyć ryzyko dyskryminacji lub nierównego traktowania.
- (25) Jeżeli w wyniku dogłębnej oceny przeprowadzonej przez właściwe organy krajowe zostanie stwierdzone, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego, w szczególności w związku z poważnymi przestępstwami lub terroryzmem, państwo członkowskie powinno mieć możliwość zastosowania wyjątku od prawa osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do

pozostania na jego terytorium w trakcie procedury administracyjnej, pod warunkiem że zastosowanie takiego wyjątku nie spowoduje wydalenia osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do państwa trzeciego z naruszeniem zasady non-refoulement.

- (26) Wspólna procedura skracza terminy wszczęcia procedury w odniesieniu do osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową i terminy rozpatrywania wniosku przez organ rozstrzygający. Mając na uwadze, że nieproporcjonalnie duża liczba wniosków złożonych w tym samym okresie może stwarzać ryzyko opóźnień dostępu do procedury i rozpatrzenia wniosków, czasami potrzebny może być pewien stopień elastyczności, aby w drodze wyjątku przedłużyć te terminy. Mając na względzie zapewnienie skutecznego procesu, przedłużenie tych terminów powinno być jednak ostatecznością, biorąc pod uwagę, że państwa członkowskie powinny regularnie dokonywać przeglądu swoich potrzeb w celu utrzymania skutecznego systemu azylowego, w tym w stosownych przypadkach poprzez opracowanie planów kryzysowych, oraz że Agencja ds. Azylu powinna zapewniać państwom członkowskim niezbędną pomoc operacyjną i techniczną. Jeżeli państwa członkowskie przewidują, że nie będą w stanie dotrzymać przewidzianych terminów, powinny zwrócić się o pomoc do Agencji ds. Azylu. Jeżeli tego nie uczynią, a wskutek nieproporcjonalnej presji system azylowy w danym państwie członkowskim stanie się nieskuteczny i będzie zagrażał funkcjonowaniu WESA, Agencja ds. Azylu powinna móc, na podstawie aktu wykonawczego Rady w następstwie wniosku Komisji, podjąć środki w celu wsparcia tego państwa członkowskiego.
- (27) Dostęp do wspólnej procedury powinien opierać się na trzyetapowym podejściu obejmującym wystąpienie z wnioskiem, zarejestrowanie wniosku i jego złożenie. Wystąpienie z wnioskiem jest pierwszym etapem, który oznacza konieczność zastosowania niniejszego rozporządzenia. Uznaje się, że obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec wystąpił z wnioskiem, gdy wyraził chęć otrzymania ochrony międzynarodowej od państwa członkowskiego. W przypadku otrzymania wniosku przez organ, który nie jest odpowiedzialny za rejestrację wniosków, państwa członkowskie powinny, zgodnie ze swoimi wewnętrznymi procedurami i organizacją, stosować niniejsze rozporządzenie, tak aby zapewnić skuteczny dostęp do procedury. Powinno być możliwe wyrażenie takiej chęci otrzymania ochrony międzynarodowej od państwa członkowskiego w dowolnej formie, a osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie musi używać konkretnych słów, takich jak „ochrona międzynarodowa”, „azyl” czy „ochrona uzupełniająca”. Zasadniczym elementem powinno być wyrażenie przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca obawy przed prześladowaniem lub poważną krzywdą po powrocie do kraju pochodzenia lub, w przypadku bezpaństwowca, do państwa poprzedniego miejsca zwykłego pobytu. W przypadku wątpliwości co do tego, czy dane oświadczenie można rozumieć jako wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, należy wyraźnie zapytać danego obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, czy chce otrzymać ochronę międzynarodową. Osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową powinny przysługiwać prawa zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1346 ⁽⁸⁾, gdy tylko wystąpi ona z wnioskiem.
- (28) Wniosek powinien zostać zarejestrowany niezwłocznie po tym, jak z nim wystąpiono. Na tym etapie właściwe organy odpowiedzialne za rejestrowanie wniosków lub eksperci oddelegowani przez Agencję ds. Azylu pomagający jej w tym zadaniu powinni zarejestrować wniosek wraz z danymi identyfikacyjnymi osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową. Te organy lub ci eksperci powinni poinformować osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową o jej prawach i obowiązkach, a także o konsekwencjach niewywiązania się przez nią z tych obowiązków. Organizacje współpracujące z właściwymi organami i pomagające im również powinny mieć możliwość przekazywania tych informacji. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową powinna otrzymać dokument stwierdzający, że wystąpiła z wnioskiem i że wniosek został zarejestrowany. Termin na złożenie wniosku rozpoczyna bieg w momencie zarejestrowania wniosku.
- (29) Złożenie wniosku jest czynnością, która formalizuje wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej. Osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową należy udzielić niezbędnych informacji na temat sposobu i miejsca złożenia wniosku oraz zapewnić jej rzeczywistą możliwość złożenia wniosku. Na tym etapie osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest zobowiązana najszybciej jak to możliwe przedstawić wszystkie elementy i dokumenty, którymi dysponuje, niezbędne do uzasadnienia i wypełnienia wniosku, o ile w niniejszym rozporządzeniu nie przewidziano inaczej. Termin na przeprowadzenie procedury administracyjnej rozpoczyna swój bieg w momencie złożenia wniosku. Krótko po złożeniu wniosku osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową powinna otrzymać dokument, który obejmuje jej status jako osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową.
- (30) Szczególnie ważne jest, by małoletnim zapewniać informacje w sposób przyjazny dziecku.
- (31) Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową powinna zostać prawidłowo poinformowana, na piśmie i w razie potrzeby – ustnie, o swoich prawach i obowiązkach w odpowiednim czasie oraz w języku, który rozumie lub co do którego można zasadnie przypuszczać, że jest on dla niej zrozumiały. Mając na uwadze fakt, że w przypadku gdy na przykład osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową odmawia współpracy z organami krajowymi, w szczególności nie dostarczając elementów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku lub nie dostarczając swoich odcisków palców lub wizerunku twarzy, wniosek zostaje odrzucony lub uznany za wycofany w sposób dorozumiany; konieczne jest uprzednie poinformowanie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową o skutkach niewywiązania się z tych obowiązków.

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1346 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową (Dz.U. L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>).

- (32) Aby być w stanie spełniać swoje obowiązki, personel organów stosujących niniejsze rozporządzenie powinien mieć odpowiednią wiedzę i przejść szkolenie w zakresie ochrony międzynarodowej, w tym przy wsparciu ze strony Agencji ds. Azylu. Powinni także mieć zapewnione odpowiednie środki, co obejmuje wystarczającą liczbę wykwalifikowanych pracowników, a także wskazówki, by móc skutecznie wykonywać swoje zadania. W tym celu każde państwo członkowskie powinno regularnie oceniać potrzeby organu rozstrzygającego i innych właściwych organów z myślą o zapewnieniu, by były one zawsze w stanie zajmować się wnioskami o udzielenie ochrony międzynarodowej w sposób skuteczny, w szczególności gdy liczba wniosków otrzymywanych w tym samym okresie jest nieproporcjonalnie duża.
- (33) Do celów skutecznego dostępu do procedury rozpatrywania wniosku na przejściach granicznych i w ośrodkach detencyjnych, należy udostępniać informacje o możliwości wystąpienia z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej. Należy zapewnić za pośrednictwem tłumaczy ustnych podstawową komunikację niezbędną do tego, aby umożliwić właściwym organom zrozumienie, czy dana osoba deklaruje chęć wystąpienia z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej.
- (34) W niniejszym rozporządzeniu należy przewidzieć możliwość składania przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową wniosku w imieniu osób pełnoletnich wymagających pomocy w dokonywaniu czynności prawnych oraz w imieniu małoletnich, w przypadku gdy zgodnie z prawem krajowym nie mają oni zdolności do czynności prawnych umożliwiającej złożenie wniosku we własnym imieniu. Należy zezwolić na wspólne rozpatrywanie tych wniosków.
- (35) W celu zapewnienia małoletnim bez opieki skutecznego dostępu do procedury oraz możliwości korzystania z praw i wypełniania obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351⁽⁹⁾, dyrektywy (UE) 2024/1346 i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1358⁽¹⁰⁾ należy im wyznaczyć przedstawiciela, także w przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową zostanie uznana za małoletniego bez opieki w dowolnym momencie procedury azylowej. Przedstawiciel powinien udzielić pomocy małoletniemu i przeprowadzić go przez procedurę z myślą o zabezpieczeniu najlepszego interesu dziecka, a w szczególności powinien pomagać w złożeniu wniosku i przy przesłuchaniu. W stosownych przypadkach przedstawiciel powinien złożyć wniosek w imieniu małoletniego. Małoletnim bez opieki należy wyznaczyć osobę, która będzie im pomagać do czasu wyznaczenia przedstawiciela, w tym w stosownych przypadkach w odniesieniu do procedury oceny wieku i procedur przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2024/1351 i rozporządzeniu (UE) 2024/1358. Aby zapewnić skuteczne wsparcie małoletnim bez opieki, należy powierzać przedstawicielom lub osobom mogącym tymczasowo występować jako przedstawiciel proporcjonalną i ograniczoną liczbę małoletnich bez opieki, a w normalnych okolicznościach jednocześnie nie więcej niż 30 małoletnich bez opieki. Państwa członkowskie powinny wyznaczyć organy administracyjne lub sądowe lub inne podmioty odpowiedzialne za regularne nadzorowanie takich przedstawicieli w zakresie wykonywania ich zadań. Małoletni bez opieki powinien mieć prawo złożyć wniosek w swoim imieniu, jeżeli ma zdolność do czynności prawnych zgodnie z prawem krajowym. W celu zabezpieczenia praw i gwarancji proceduralnych małoletniego bez opieki, który nie ma zdolności do czynności prawnych zgodnie z prawem krajowym, wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej powinien najszybciej jak to możliwe zostać złożony przez przedstawiciela z uwzględnieniem najlepszego interesu dziecka. Fakt, że małoletni bez opieki składa wniosek we własnym imieniu, nie powinien wykluczać wyznaczenia mu przedstawiciela.
- (36) W celu zapewnienia, aby rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej odbywało się z należyтым uwzględnieniem praw dziecka, należy przewidzieć określone dostosowane do dziecka gwarancje proceduralne i szczególne warunki przyjmowania dla małoletnich. W przypadku gdy po złożeniu oświadczeń przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową istnieją wątpliwości, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnia, organ rozstrzygający powinien mieć możliwość przeprowadzenia oceny wieku danych osób. Wątpliwości co do wieku osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową mogą pojawić się, gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową twierdzi, że jest małoletnia, ale również wtedy, gdy twierdzi, że jest osobą pełnoletnią. Biorąc pod uwagę potrzebę szczególnego traktowania małoletnich bez opieki, którzy prawdopodobnie nie posiadają dokumentów identyfikacyjnych lub innych dokumentów, szczególnie ważne jest zadbanie o silne gwarancje w celu zapewnienia, by takie osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową nie podlegały nieprawidłowym lub nieuzasadnionym procedurom oceny wieku.

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zarządzania azylem i migracją, zmiany rozporządzeń (UE) 2021/1147 i (UE) 2021/1060 oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 604/2013 (Dz.U. L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1358 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania danych biometrycznych w celu skutecznego stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 i (UE) 2024/1350 i dyrektywy Rady 2001/55/WE oraz w celu identyfikowania nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich oraz bezpaństwowców, w sprawie występowania o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego, w sprawie zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 i (UE) 2019/818 oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013 (Dz.U. L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>).

- (37) We wszystkich przypadkach oceny wieku powinny być przeprowadzane w sposób uwzględniający przede wszystkim najlepszy interes dziecka przez cały czas trwania procedury. Ocena wieku powinna być przeprowadzona w dwóch etapach. Pierwszy etap powinien obejmować ocenę multidyscyplinarną, która może obejmować ocenę psychospołeczną i inne metody niemedyczne, takie jak rozmowa, ocena wizualna oparta na wyglądzie fizycznym lub ocena dokumentacji. Taka ocena powinna być przeprowadzana przez specjalistów posiadających wiedzę specjalistyczną w zakresie szacowania wieku i rozwoju dzieci, np. pracowników socjalnych, psychologów lub pediatrów, by ocenić różne czynniki, takie jak czynniki fizyczne, psychologiczne, rozwojowe, środowiskowe i kulturowe. Jeżeli wynik wielodyscyplinarnej oceny wieku jest niejednoznaczny, na drugim etapie organ rozstrzygający powinien mieć możliwość zwrócenia się o przeprowadzenie badania lekarskiego, w ostateczności i z pełnym poszanowaniem godności danej osoby. W przypadku gdy można zastosować różne procedury, w badaniu lekarskim należy priorytetowo traktować procedury najmniej inwazyjne przed przejściem do procedur bardziej inwazyjnych, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, wytycznych Agencji ds. Azylu. Jeżeli po przeprowadzeniu oceny wieku wyniki pozostają niejednoznaczne, organ rozstrzygający powinien założyć, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnia.
- (38) W celu zagwarantowania praw osób ubiegających się o ochronę międzynarodową decyzje w sprawie wszystkich wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej powinny być podejmowane na podstawie faktów, obiektywnie, bezstronnie i indywidualnie, po dokładnym rozpatrzeniu, z uwzględnieniem wszystkich elementów dostarczonych przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową i indywidualnej sytuacji osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową. Aby zapewnić dokładne rozpatrzenie wniosku, organ rozstrzygający powinien brać pod uwagę istotne, precyzyjne i aktualne informacje o sytuacji panującej w kraju pochodzenia osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową w chwili podejmowania decyzji w sprawie wniosku. Informacje te można uzyskać od Agencji ds. Azylu i z innych źródeł, takich jak Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców. Organ rozstrzygający powinien również uwzględnić – gdy są one dostępne – wspólną analizę na temat sytuacji w konkretnych krajach pochodzenia i wytyczne opracowane przez Agencję ds. Azylu. Każde odroczenie zakończenia procedury powinno być w pełni zgodne ze zobowiązaniami państw członkowskich wynikającymi z rozporządzenia (UE) 2024/1347 oraz z prawem do dobrej administracji, bez uszczerbku dla skuteczności i sprawiedliwości procedury przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu.
- (39) W celu zagwarantowania praw osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową decyzja w sprawie jej wniosku powinna zostać wydana na piśmie. W przypadku gdy w danej decyzji nie przyznano ochrony międzynarodowej, osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową powinna otrzymać uzasadnienie faktyczne i prawne tej decyzji oraz informacje o jej skutkach oraz o możliwościach odwołania się od niej.
- (40) W celu zwiększenia efektywności procedur oraz zmniejszenia ryzyka ucieczki i prawdopodobieństwa niedowolonego przemieszczania się należy zapewnić, aby nie było luk proceduralnych między wydaniem decyzji odmownej w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej a decyzją nakazującą powrót. Wobec osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, których wnioski zostały odrzucone, należy natychmiast wydać decyzję nakazującą powrót. Bez uszczerbku dla prawa do skutecznego środka zaskarżenia decyzja nakazująca powrót powinna albo stanowić część decyzji odmownej w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, albo, jeżeli stanowi osobny akt, zostać wydana jednocześnie z decyzją odmowną i łącznie z tą decyzją lub bez zbędnej zwłoki po jej wydaniu.
- (41) W przypadku ekstradycji, wydania lub przekazania danej osoby przez międzynarodowy sąd lub trybunał karny państwu trzeciemu lub innemu państwu członkowskiemu odpowiedni właściwy organ może wziąć pod uwagę elementy uwzględniane przy podejmowaniu decyzji o ekstradycji, wydaniu lub przekazaniu mogące mieć znaczenie dla oceny ryzyka bezpośredniego lub pośredniego refolement.
- (42) Konieczne jest, aby decyzje w sprawie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej podejmowane były przez organy, których personel posiada odpowiednią wiedzę i przeszedł właściwe szkolenie, w tym odpowiednie szkolenie Agencji ds. Azylu na temat odpowiednich standardów obowiązujących w dziedzinie prawa azylowego i uchodźczego, oraz aby te organy wykonywały swoje zadania z należyтым poszanowaniem mających zastosowanie zasad etycznych. Powinno to dotyczyć personelu organów z innych państw członkowskich i ekspertów oddelegowanych przez Agencję ds. Azylu do pomocy organowi rozstrzygającemu państwa członkowskiego w rozpatrywaniu wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej.
- (43) Bez uszczerbku dla odpowiedniego i pełnego rozpatrzenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w interesie zarówno państw członkowskich, jak i osób ubiegających się o ochronę międzynarodową leży podjęcie decyzji najszybciej jak to możliwe. W celu usprawnienia procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową należy określić maksymalny czas trwania procedury administracyjnej. W ten sposób osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową powinny móc otrzymać decyzję w sprawie swojego wniosku w najkrótszym możliwym czasie we wszystkich państwach członkowskich, co zapewni szybki i skuteczny przebieg procedury.
- (44) Aby w niektórych przypadkach skrócić całkowity czas trwania procedury, państwa członkowskie powinny mieć możliwość, zależnie od potrzeb krajowych, priorytetowego rozpatrywania dowolnego wniosku poprzez rozpatrzenie go w pierwszej kolejności przed innymi wnioskami, z którymi wystąpiono wcześniej. Priorytetowe rozpatrywanie wniosków powinno odbywać się bez odstępstw od mających zwykle zastosowanie procedur, w szczególności procedury dotyczącej dopuszczalności lub procedury rozpatrywania wniosku prowadzonej w trybie przyspieszonym, ani od mających zwykle zastosowanie terminów, zasad i gwarancji. Przewidziany w niniejszym rozporządzeniu wymóg rozpatrywania niektórych wniosków zgodnie z procedurą prowadzoną

w trybie przyspieszonym lub procedurą graniczną powinien zatem pozostawać bez uszczerbku dla możliwości decydowania przez państwa członkowskie o tym, czy takie wnioski należy traktować priorytetowo. W niektórych okolicznościach, w szczególności gdy procedurze granicznej podlegają rodziny z małoletnimi, państwa członkowskie powinny priorytetowo rozpatrzyć ich wnioski.

- (45) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość odrzucenia wniosku jako niedopuszczalnego, na przykład jeżeli za kraj pierwszego azylu lub bezpieczny kraj trzeci w odniesieniu do osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową uznaje się państwo niebędące państwem członkowskim lub jeżeli międzynarodowy sąd lub trybunał zapewniły osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową bezpieczną relokację do państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, lub jeżeli z wnioskiem wystąpiono dopiero po upływie siedmiu dni roboczych od dnia, w którym osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową otrzymała decyzję nakazującą powrót, pod warunkiem że osoba ta została uprzednio poinformowana o skutkach niezłożenia wniosku w tym terminie i że nie pojawiły się żadne nowe istotne elementy. Biorąc pod uwagę, że WESA opiera się na wzajemnym zaufaniu i domniemaniu przestrzegania praw podstawowych, w tym praw wynikających z konwencji genewskiej oraz europejskiej konwencji praw człowieka, fakt, że inne państwo członkowskie udzieliło już ochrony międzynarodowej, jest co do zasady powodem odrzucenia wniosku tej samej osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową jako niedopuszczalnego. W związku z tym państwa członkowskie powinny mieć możliwość odrzucenia wniosku jako niedopuszczalnego, jeżeli osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową udzielono już ochrony międzynarodowej w innym państwie członkowskim. Ponadto wniosek należy uznać za niedopuszczalny, gdy jest to kolejny wniosek niezawierający nowych istotnych elementów.
- (46) W celu stosowania koncepcji kraju pierwszego azylu i bezpiecznego kraju trzeciego istotne jest, aby państwo trzecie, w odniesieniu do którego stosuje się te koncepcje, było stroną konwencji genewskiej i przestrzegało jej postanowień, chyba że to państwo trzecie w inny sposób zapewnia skuteczną ochronę prawną i praktyczną zgodnie z podstawowymi standardami praw człowieka, takimi jak dostęp do środków utrzymania wystarczających do zachowania odpowiedniego poziomu życia w odniesieniu do ogólnej sytuacji w przyjmującym państwie trzecim, do opieki zdrowotnej i podstawowego leczenia chorób oraz do edukacji na warunkach ogólnie przewidzianych w tym państwie trzecim. Taka skuteczna ochrona powinna być dostępna do czasu znalezienia trwałego rozwiązania. Powinna istnieć możliwość wyznaczenia danego państwa trzeciego jako bezpiecznego kraju trzeciego, z wyjątkami dotyczącymi określonych części jego terytorium lub wyraźnie identyfikowalnych kategorii osób.
- (47) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość stosowania koncepcji kraju pierwszego azylu jako podstawy niedopuszczalności, w przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową korzystała ze skutecznej ochrony i może nadal z niej korzystać w kraju trzecim, w sytuacji gdy jej życie i wolność nie są zagrożone w związku z jej rasą, religią, narodowością, przynależnością do określonej grupy społecznej lub ze względu na jej opinie polityczne, w przypadku gdy osoba ta nie jest poddawana prześladowaniu ani nie grozi jej rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy określonej w rozporządzeniu (UE) 2024/1347 oraz gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest chroniona przed refoulement i przed wydaleniem z naruszeniem prawa do ochrony przed torturami oraz okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem lub karaniem przewidzianego w prawie międzynarodowym.
- (48) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość stosowania koncepcji bezpiecznego kraju trzeciego jako podstawy niedopuszczalności, w przypadku gdy istnieje możliwość, by osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową wniosła o skuteczną ochronę w kraju trzecim i – pod warunkiem spełnienia określonych warunków – uzyskała tam taką ochronę, w sytuacji gdy jej życie i wolność nie są zagrożone w związku z jej rasą, religią, narodowością, przynależnością do określonej grupy społecznej lub ze względu na jej opinie polityczne, w przypadku gdy osoba ta nie jest poddawana prześladowaniu ani nie grozi jej rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy określonej w rozporządzeniu (UE) 2024/1347 oraz gdy jest chroniona przed refoulement i wydaleniem z naruszeniem prawa do ochrony przed torturami oraz okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem lub karaniem przewidzianego w prawie międzynarodowym. Niemniej jednak organy rozstrzygające państw członkowskich powinny zachować prawo do oceny wniosku pod kątem zasadności, nawet jeśli spełnione są warunki uznania go za niedopuszczalny, w szczególności gdy powinny dokonać takiej oceny zgodnie ze swoimi zobowiązaniami krajowymi. Państwo członkowskie powinno mieć możliwość stosowania koncepcji bezpiecznego kraju trzeciego tylko wtedy, gdy istnieje związek między osobą ubiegającą się o ochronę międzynarodową a państwem trzecim, na podstawie którego byłoby rozsądne, aby osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową udała się do tego państwa. Można uznać, że związek między osobą ubiegającą się o ochronę międzynarodową a bezpiecznym krajem trzecim istnieje zwłaszcza wówczas, gdy członkowie rodziny tej osoby przebywają w tym kraju lub gdy osoba ta osiedliła się lub miała miejsce pobytu w tym kraju.
- (49) Domniemanie dotyczące bezpieczeństwa w odniesieniu do państw trzecich, z którymi zawarto umowy, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, nie ma zastosowania w przypadku zawieszenia takich umów zgodnie z art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

- (50) Koncepcje kraju pierwszego azylu i bezpiecznego kraju trzeciego nie powinny być stosowane w odniesieniu do osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, która składa wniosek i jest uprawniona do korzystania w państwie członkowskim, które rozpatruje wniosek, z praw określonych w dyrektywie Radu 2003/86/WE⁽¹¹⁾ lub dyrektywie 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹²⁾ jako członek rodziny obywatela państwa trzeciego lub obywatela Unii.
- (51) Przy ocenie, czy państwo trzecie spełnia kryteria skutecznej ochrony określone w niniejszym rozporządzeniu, dostęp do środków utrzymania wystarczających do zachowania odpowiedniego poziomu życia należy rozumieć jako dostęp do żywności, odzieży, zakwaterowania lub schronienia oraz prawo do podejmowania pracy zarobkowej, na przykład poprzez dostęp do rynku pracy, na warunkach nie mniej korzystnych niż warunki ogólnie obowiązujące cudzoziemców w państwie trzecim w tych samych okolicznościach.
- (52) Aby państwa członkowskie mogły odrzucić wniosek jako niedopuszczalny na podstawie koncepcji kraju pierwszego azylu lub bezpiecznego kraju trzeciego, należy przeprowadzić indywidualną ocenę szczególnej sytuacji osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, w tym wszelkich przedstawionych przez tę osobę elementów wyjaśniających, dlaczego te koncepcje nie miałyby mieć do niej zastosowania. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnim bez opieki, właściwy organ powinien wziąć pod uwagę najlepszy interes dziecka, w szczególności w odniesieniu do dostępności trwałej i odpowiedniej opieki oraz rozwiązań opiekuńczych.
- (53) Wniosek nie powinien być odrzucony jako niedopuszczalny na podstawie koncepcji kraju pierwszego azylu lub bezpiecznego kraju trzeciego, jeżeli już na etapie rozpatrywania jego dopuszczalności jest jasne, że dane państwo trzecie nie przyjmie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub nie dokona jej readmisji. Ponadto, jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie zostanie ostatecznie przyjęta lub nie będzie podlegała readmisji do państwa trzeciego po odrzuceniu wniosku jako niedopuszczalnego, osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową powinna ponownie mieć dostęp do procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (54) Wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej powinien być rozpatrywany pod kątem zasadności w celu ustalenia, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową kwalifikuje się do ochrony międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1347. Rozpatrywanie wniosku pod kątem zasadności nie jest konieczne, w przypadku gdy wniosek zostaje odrzucony jako niedopuszczalny zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w przypadku gdy inne państwo członkowskie jest odpowiedzialne zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1351 lub w przypadku gdy wniosek zostaje uznany za wycofany w sposób wyraźny lub dorozumiany.
- (55) Rozpatrywanie wniosku powinno być przyspieszone i ukończone w terminie maksymalnie trzech miesięcy w ograniczonej liczbie przypadków, w tym w przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową pochodzi z bezpiecznego kraju pochodzenia lub występuje z wnioskiem jedynie w celu opóźnienia lub zakłócenia wykonania decyzji o wydaleniu lub gdy występują poważne obawy związane z bezpieczeństwem narodowym lub porządkiem publicznym. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość stosowania procedury rozpatrywania wniosku prowadzonej w trybie przyspieszonym względem małoletnich bez opieki wyłącznie w ograniczonych okolicznościach określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (56) W interesie sprawnych i sprawiedliwych procedur dla wszystkich osób ubiegających się o ochronę międzynarodową – przy jednoczesnym zapewnieniu, by nie przedłużać nadmiernie pobytu osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, które nie kwalifikują się do ochrony międzynarodowej w Unii, w tym osób będących obywatelami państw trzecich zwolnionych z obowiązku posiadania wizy na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1806 – państwa członkowskie powinny przyspieszyć rozpatrywanie wniosków osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, które posiadają obywatelstwo państwa trzeciego lub – w przypadku bezpaństwowców – miały poprzednie miejsce zwykłego pobytu w państwie trzecim, dla którego odsetek decyzji udzielających ochronę międzynarodową wynosi 20 % lub mniej łącznej liczby decyzji wydanych w odniesieniu do tego państwa trzeciego, przy uwzględnieniu między innymi istotnych różnic między decyzjami wydanymi w pierwszej instancji a decyzjami prawomocnymi. Jeżeli w danym państwie trzecim nastąpiła istotna zmiana od czasu publikacji odpowiednich danych Eurostatu i z uwzględnieniem wytycznych na podstawie art. 11 rozporządzenia (UE) 2021/2303 lub jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową należy do szczególnej kategorii osób, w przypadku których, ze względu na szczególne przyczyny prześladowania, nie można uznać niskiego wskaźnika przyznawania azylu za reprezentatywny w odniesieniu do ich potrzeb w zakresie ochrony, wniosek nie powinien być rozpatrywany w trybie przyspieszonym. Przypadki, w których państwo trzecie można uznać za bezpieczny kraj pochodzenia lub bezpieczny kraj trzeci dla osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową w rozumieniu niniejszego rozporządzenia, powinny nadal mieć zastosowanie jako osobna podstawa zastosowania – odpowiednio – procedury rozpatrywania wniosku prowadzonej w trybie przyspieszonym lub procedury dotyczącej dopuszczalności.
- (57) W wielu przypadkach wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej są składane na granicy zewnętrznej lub w strefie tranzytowej państwa członkowskiego, w tym przez osoby zatrzymane w związku z niedozwolonym przekroczeniem granicy zewnętrznej, to znaczy w momencie niedozwolonego przekroczenia granicy zewnętrznej lub w pobliżu tej granicy zewnętrznej po jej przekroczeniu, lub przez osoby, które zostały sprowadzone na ląd

⁽¹¹⁾ Dyrektywa Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin (Dz.U. L 251 z 3.10.2003, s. 12).

⁽¹²⁾ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczej. W celu przeprowadzenia identyfikacji, kontroli bezpieczeństwa i kontroli stanu zdrowia na granicy zewnętrznej oraz objęcia obywateli państw trzecich i bezpaństwowców odpowiednimi procedurami konieczne jest przeprowadzenie kontroli przesiewowej. Po kontroli przesiewowej obywatele państw trzecich i bezpaństwowcy powinni być obejmowani odpowiednią procedurą azylową lub procedurą powrotu albo powinni otrzymać odmowę wjazdu. Należy zatem ustanowić etap poprzedzający wjazd, polegający na kontroli przesiewowej i procedurach granicznych w zakresie azylu i powrotów. Powinny istnieć płynne i efektywne powiązania między wszystkimi etapami odpowiednich procedur w odniesieniu do wszystkich przybywających osób o nieuregulowanym statusie.

- (58) Celem azylowej procedury granicznej i powrotowej procedury granicznej powinno być przeprowadzenie co do zasady na granicach zewnętrznych szybkiej oceny, czy wnioski są bezzasadne lub niedopuszczalne, oraz szybkie przeprowadzenie powrotu osób niemających prawa do pobytu, z pełnym poszanowaniem zasady non-refoulement, przy jednoczesnym zapewnieniu, by osoby, które złożyły uzasadnione wnioski, były obejmowane zwykłą procedurą i szybko otrzymywały dostęp do ochrony międzynarodowej. Państwa członkowskie powinny zatem móc zobowiązać osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, by przebywały co do zasady na granicy zewnętrznej lub w jej pobliżu lub w strefie tranzytowej albo w innym wyznaczonym miejscu na terytorium tych państw, w celu oceny dopuszczalności ich wniosków. W ściśle określonych okolicznościach państwa członkowskie powinny móc zapewnić rozpatrzenie wniosku pod kątem jego zasadności, a w przypadku odrzucenia wniosku – zapewnić powrót obywateli państw trzecich i bezpaństwowców. W celu przeprowadzania azylowej procedury granicznej i powrotowej procedury granicznej ustanowionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1349⁽¹³⁾ państwa członkowskie powinny podjąć niezbędne środki, aby ustanowić odpowiednią zdolność, jeżeli chodzi o przyjmowanie i zasoby ludzkie – obejmującą w szczególności wykwalifikowany i dobrze wyszkolony personel – niezbędną do rozpatrywania w każdym momencie określonej liczby wniosków i do egzekwowania decyzji nakazujących powrót.
- (59) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do obliczania liczb odpowiadających odpowiedniej zdolności każdego państwa członkowskiego oraz maksymalnej liczby wniosków, które państwo członkowskie jest zobowiązane rozpatrzyć w ramach procedury granicznej w ciągu roku, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Odpowiednią zdolność państwa członkowskiego należy ustanowić za pomocą wzoru opartego na agregacji przypadków niedozwolonego przekroczenia granicy, zgłoszonych przez państwa członkowskie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej ustanowionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896⁽¹⁴⁾ (zwanej dalej „Fronteksem”), w tym również liczby osób przybyłych w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych, oraz przypadków odmowy wjazdu na granicy zewnętrznej, zgodnie z danymi Eurostatu, obliczonych za okres trzech lat. Gdy akt wykonawczy zostanie przyjęty zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, jego przyjęcie należy dostosować do przyjęcia rocznego europejskiego sprawozdania dotyczącego azylu i migracji przewidzianego w rozporządzeniu (UE) 2024/1351, w którym ocenia się sytuację na wszystkich szlakach migracyjnych i we wszystkich państwach członkowskich. Jako dodatkowy element stabilności i przewidywalności należy ustalić maksymalną liczbę wniosków, które państwo członkowskie powinno być zobowiązane rozpatrzyć rocznie w ramach procedury granicznej, wynoszącą czterokrotność odpowiedniej zdolności tego państwa członkowskiego. Zakres zobowiązania państwa członkowskiego do ustanowienia odpowiedniej zdolności powinien odpowiednio uwzględniać obawy państw członkowskich dotyczące bezpieczeństwa narodowego i porządku publicznego. Do celów osiągnięcia odpowiedniej zdolności powinny być wliczane wyłącznie wnioski podlegające procedurze granicznej.
- (60) Państwa członkowskie powinny przeprowadzić ocenę wniosków w ramach procedury granicznej w przypadku, gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego, gdy uznaje się, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, po tym, jak w pełni umożliwiono jej podanie ważnej przyczyny, umyślnie wprowadziła organy w błąd, przedstawiając nieprawdziwe informacje lub dokumenty lub zatajając istotne informacje lub dokumenty dotyczące jej tożsamości lub obywatelstwa, które mogłyby mieć negatywny wpływ na decyzję, oraz gdy istnieje prawdopodobieństwo, że wniosek jest bezzasadny, ponieważ osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową posiada obywatelstwo państwa trzeciego, dla którego obywateli wskaźnik udzielania ochrony międzynarodowej wynosi 20 % lub mniej łącznej liczby decyzji wydanych w odniesieniu do tego państwa trzeciego. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania art. 50 akapit trzeci niniejszego rozporządzenia, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. W innych przypadkach, np. gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową przybywa z bezpiecznego kraju pochodzenia lub bezpiecznego kraju trzeciego, stosowanie procedury granicznej powinno być dla państw członkowskich opcjonalne.
- (61) Zgodnie z rozdziałem IV dyrektywy (UE) 2024/1346 państwa członkowskie zapewniające ośrodki przyjmowania na potrzeby przeprowadzania azylowej procedury granicznej mają obowiązek uwzględnienia szczególnej sytuacji i szczególnych potrzeb osób wymagających szczególnego traktowania, w tym małoletnich, osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. W związku z tym takie osoby powinny być dopuszczane do procedury granicznej wyłącznie w przypadku, gdy warunki przyjmowania w ramach tej procedury spełniają wymogi określone

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1349 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia powrotowej procedury granicznej i zmiany rozporządzenia (UE) 2021/1148 (Dz.U., 2024/1349, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1)

w rozdziale IV tej dyrektywy. Ponadto w przypadku gdy warunki przyjmowania dostępne w ramach procedury granicznej przestają spełniać wymogi i normy określone w rozdziale IV tej dyrektywy, należy zaprzestać stosowania procedury granicznej do danych osób.

- (62) Mogą również wystąpić okoliczności, w których, niezależnie od dostępnych udogodnień, szczególna sytuacja lub szczególne potrzeby osób ubiegających się o ochronę międzynarodową w każdym razie uniemożliwiałyby ich dopuszczenie do procedury granicznej lub pozostanie w tej procedurze. W tym kontekście procedura graniczna nie powinna być stosowana lub powinno się zaprzestać jej stosowania, jeżeli nie można udzielić niezbędnego wsparcia osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową potrzebującym szczególnych gwarancji proceduralnych lub jeżeli jest to uzasadnione względami zdrowotnymi, w tym względami związanymi ze zdrowiem psychicznym danej osoby. Podobnie, mając na uwadze znaczenie praw dziecka i potrzebę uwzględnienia najlepszego interesu dziecka, małoletni bez opieki nie powinni co do zasady podlegać procedurze granicznej, chyba że istnieją uzasadnione powody, aby uznać, że małoletni stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego państwa członkowskiego, lub osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową została przymusowo wydalona z poważnych powodów związanych z bezpieczeństwem narodowym lub porządkiem publicznym na mocy prawa krajowego.
- (63) Procedura graniczna nie powinna być stosowana lub powinno się zaprzestać jej stosowania, jeżeli jej skutkiem jest zastosowanie wobec osób ubiegających się o ochronę międzynarodową detencji w okolicznościach, w których warunki zastosowania takiego środka do tych osób i mające zastosowanie gwarancje określone w dyrektywie (UE) 2024/1346 nie są spełnione.
- (64) Biorąc pod uwagę, że celem procedury granicznej jest między innymi umożliwienie szybkiej oceny wniosków, które prawdopodobnie są niedopuszczalne lub bezzasadne, z myślą o umożliwieniu szybkiego powrotu osób niemających prawa do pobytu, procedura ta nie powinna być stosowana lub powinno się zaprzestać jej stosowania, jeżeli organ rozstrzygający uzna, że powody odrzucenia wniosku jako niedopuszczalnego lub zastosowania procedury rozpatrywania wniosku prowadzonej w trybie przyspieszonym nie mają zastosowania lub przestały mieć zastosowanie.
- (65) Stosując procedurę graniczną mającą na celu rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, państwa członkowskie powinny dopilnować, aby zapewniono niezbędne rozwiązania w zakresie przyjmowania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową co do zasady na granicy zewnętrznej lub w jej pobliżu lub w strefach tranzytowych, zgodnie z dyrektywą (UE) 2024/1346. Państwa członkowskie mogą rozpatrywać wnioski w innym miejscu na granicy zewnętrznej niż miejsce, w którym wystąpiono z wnioskiem o udzielenie azylu, i w tym celu przenosić osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową do określonego miejsca na granicy zewnętrznej danego państwa członkowskiego lub w jej pobliżu, lub do innego wyznaczonego miejsca na jego terytorium, gdzie istnieje odpowiedni ośrodek. Państwa członkowskie powinny zachować swobodę decydowania o tym, w jakich konkretnych miejscach należy utworzyć takie ośrodki. Państwa członkowskie powinny jednak dążyć do ograniczenia potrzeby przenoszenia osób ubiegających się o ochronę międzynarodową w tym celu, a zatem dążyć do utworzenia takich ośrodków o wystarczającej przepustowości na przejściach granicznych lub odcinkach granicy zewnętrznej, gdzie ma miejsce większość przypadków występowania z wnioskami o udzielenie ochrony międzynarodowej, uwzględniając również długość granicy zewnętrznej i liczbę przejść granicznych lub stref tranzytowych. Państwa członkowskie powinny powiadomić Komisję o konkretnych miejscach, w których będą przeprowadzane procedury graniczne.
- (66) Biorąc pod uwagę, że niektóre ośrodki mogą znajdować się w miejscach o utrudnionej dostępności, państwa członkowskie powinny zapewnić personelowi pracującemu w takich ośrodkach odpowiedni dostęp.
- (67) Stosując przepisy niniejszego rozporządzenia, które mogą dotyczyć małoletnich, właściwe organy powinny uwzględniać przede wszystkim najlepszy interes dziecka. W tym kontekście i biorąc pod uwagę szczególne potrzeby w zakresie przyjmowania małoletnich, w przypadku gdy stosowana jest procedura graniczna i liczba osób ubiegających się o ochronę międzynarodową w danym momencie przekracza liczbę odpowiadającą odpowiedniej zdolności danego państwa członkowskiego, to państwo nie powinno przyznawać pierwszeństwa małoletnim i członkom ich rodzin przy podejmowaniu decyzji, w stosunku do kogo zastosować procedurę graniczną, chyba że z poważnych powodów uznaje się, że stanowią oni zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego i porządku publicznego państwa członkowskiego. W przypadku zastosowania w stosunku do nich procedury granicznej rozpatrywanie wniosków małoletnich i członków ich rodzin należy traktować priorytetowo. Ośrodki przyjmowania dla małoletnich i członków ich rodzin powinny odpowiadać ich potrzebom, w pełnej zgodności z dyrektywą (UE) 2024/1346. Biorąc pod uwagę, że ochrona dzieci ma pierwszorzędne znaczenie, w przypadku gdy informacje uzyskane w wyniku monitorowania przeprowadzonego na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/2303 wskazują na niespełnienie przez państwo członkowskie wymogów w zakresie przyjmowania małoletnich i członków ich rodzin, Komisja powinna zalecić zawieszenie stosowania procedury granicznej w odniesieniu do rodzin z małoletnimi, a dane państwo członkowskie powinno poinformować Komisję o środkach podjętych w celu wyeliminowania wszelkich niedociągnięć wymienionych w zaleceniu Komisji. Zalecenie należy podać do wiadomości publicznej.
- (68) Czas trwania procedury granicznej mającej na celu rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej powinien być jak najkrótszy, a jednocześnie gwarantować pełne i rzetelne rozpatrywanie wniosków. Nie powinien w żadnym przypadku przekraczać 12 tygodni, włączając w to ustalenie państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku. Państwa członkowskie powinny móc przedłużyć ten termin do 16 tygodni, w przypadku gdy dana osoba zostaje przekazana zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1351. Termin ten należy rozumieć jako odrębny termin dla azylowej procedury granicznej, od momentu rejestracji wniosku do momentu, w którym osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie uzyska prawa do pozostania i nie uzyska

zezwoleń na pozostanie. W tym okresie państwa członkowskie są uprawnione do określenia w prawie krajowym terminu zarówno w odniesieniu do etapu administracyjnego, jak i do różnych kolejnych etapów proceduralnych, ale powinny określić te terminy w taki sposób, aby zapewnić zakończenie procedury rozpatrywania wniosku, a następnie, we właściwych przypadkach, aby decyzję w sprawie wniosku o pozostanie i, w stosownych przypadkach, decyzję w sprawie odwołania wydać w terminie 12 tygodni lub, w stosownych przypadkach, w terminie 16 tygodni. Po upływie tego okresu, jeżeli państwo członkowskie mimo to nie podjęło odpowiednich decyzji, osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową należy zezwolić na wjazd na terytorium tego państwa członkowskiego, z zastrzeżeniem nielicznych wyjątków, w celu umożliwienia kontynuowania odpowiedniej procedury. Nie zezwala się jednak osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową na wjazd na terytorium państwa, jeżeli osoba ta nie ma prawa do pozostania, jeżeli nie złożyła wniosku o zezwolenie na pozostanie do celów postępowania odwoławczego lub jeżeli sąd lub trybunał postanowiły, że nie powinna ona uzyskać zezwolenia na pozostanie w oczekiwaniu na wynik postępowania odwoławczego. W takich przypadkach, aby zapewnić ciągłość między procedurą azylową a procedurą powrotu, procedura powrotu jest również przeprowadzana w ramach procedury granicznej przewidzianej w rozporządzeniu (UE) 2024/1349 w terminie nieprzekraczającym 12 tygodni.

- (69) Procedura graniczna mająca na celu rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej może przebiegać bez stosowania detencji, jednak państwa członkowskie powinny mieć możliwość zastosowania podstaw umieszczenia w ośrodku detencyjnym w trakcie procedury granicznej zgodnie z przepisami dyrektywy (UE) 2024/1346 w celu podjęcia decyzji w sprawie prawa osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do wjazdu na ich terytorium. Jeżeli w trakcie takiej procedury zastosowana zostanie detencja, zastosowanie powinny mieć przepisy dotyczące detencji zawarte w tej dyrektywie, w tym gwarancje dla zatrzymanych osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, przepisy dotyczące warunków detencji i kontroli sądowej oraz zasada, że konieczna jest indywidualna ocena każdego przypadku. Co do zasady nie należy zatrzymywać małoletnich. Możliwość zastosowania detencji wobec małoletnich powinna istnieć jedynie w wyjątkowych okolicznościach, w ostateczności i po ustaleniu, że inne łagodniejsze środki przymusu nie mogą być skutecznie zastosowane, między innymi umieszczenie w miejscach o charakterze nieizolacyjnym, w środowisku społeczności lokalnej, oraz po stwierdzeniu, że detencja jest zgodna z ich najlepszym interesem zgodnie z dyrektywą (UE) 2024/1346.
- (70) Jeżeli wniosek zostanie odrzucony w ramach procedury granicznej, dana osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową – obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec – powinna natychmiast podlegać decyzji nakazującej powrót lub, jeżeli spełnione są odpowiednie warunki określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399⁽¹⁵⁾ – odmowie wjazdu. Aby zagwarantować równe traktowanie wszystkich obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, których wniosek został odrzucony w ramach procedury granicznej, w przypadku gdy państwo członkowskie podjęło decyzję o niestosowaniu przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE⁽¹⁶⁾ na podstawie odpowiednich odstępstw w niej określonych do obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, i to państwo nie wydaje decyzji nakazującej powrót danego obywatela państwa trzeciego, sposób traktowania i poziom ochrony danej osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, danego obywatela państwa trzeciego lub danego bezpaństwowca powinny być zgodne przepisami dyrektywy 2008/115/WE dotyczącymi bardziej korzystnych przepisów dotyczących obywateli państw trzecich, wyłączonych z zakresu zastosowania tej dyrektywy, i powinny być równoważne przepisom stosowanym wobec osób podlegających decyzji nakazującej powrót.
- (71) Procedurę graniczną należy przeprowadzać z pełnym poszanowaniem Karty i prawa Unii. Każde państwo członkowskie powinno w tym kontekście przewidzieć mechanizm monitorowania praw podstawowych w odniesieniu do procedury granicznej, który spełnia kryteria określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1356⁽¹⁷⁾.
- (72) W ramach swoich odpowiednich mandatów agencje unijne, a w szczególności Agencja ds. Azylu, powinny mieć możliwość udzielania wsparcia państwom członkowskim i Komisji, na ich wniosek, w celu zapewnienia właściwego wykonywania i funkcjonowania niniejszego rozporządzenia, w tym jego przepisów dotyczących procedury przyspieszonej i procedury granicznej. Agencje unijne, w szczególności Agencja ds. Azylu, mogą proponować danemu państwu członkowskiemu konkretne wsparcie.
- (73) Państwo członkowskie, do którego osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową została przekazana zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1351, powinno mieć możliwość rozpatrzenia wniosku w ramach procedury granicznej, pod warunkiem że osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową nie zezwolono jeszcze na wjazd na terytorium danych państw członkowskich i spełnione są warunki zastosowania takiej procedury w państwie członkowskim, z którego osoba ta została przekazana, i przez państwo członkowskie, do którego osoba ta została przekazana.
- (74) Pojęcie porządku publicznego może obejmować między innymi skazanie za popełnienie poważnego przestępstwa.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98).

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1356 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie wprowadzenia kontroli przesiewowej obywateli państw trzecich na granicach zewnętrznych oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 i (UE) 2019/817 (Dz.U. L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).

- (75) O ile osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest w stanie przedstawić odpowiednią przyczynę, brak dokumentów przy wjeździe lub użycie fałszywych dokumentów nie powinny same w sobie powodować automatycznego wszczęcia procedury rozpatrywania wniosku prowadzonej w trybie przyśpieszonym lub procedury granicznej.
- (76) W przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie wypełnia niektórych obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia, rozporządzenia (UE) 2024/1351 lub dyrektywy (UE) 2024/1346, wniosek nie powinien być dalej rozpatrywany i powinien co do zasady zostać odrzucony lub uznany za wycofany w sposób dorozumiany, a każdy nowy wniosek tej samej osoby w tym państwie członkowskim po wydaniu wspomnianej decyzji powinien zostać uznany za kolejny wniosek. W przypadku gdy osoba wystąpiła z kolejnym wnioskiem w innym państwie członkowskim i zostaje przekazana do odpowiedzialnego państwa członkowskiego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1351, odpowiedzialne państwo członkowskie nie powinno być zobowiązane do rozpatrzenia wniosku, z którym wystąpiono w innym państwie członkowskim.
- (77) Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową występuje z kolejnym wnioskiem, nie przedstawiając nowych elementów, które znacząco zwiększają prawdopodobieństwo kwalifikowania się jako osoba korzystająca z ochrony międzynarodowej lub które odnoszą się do powodów odrzucenia poprzedniego wniosku jako niedopuszczalnego, ten kolejny wniosek nie powinien podlegać ponownej pełnej procedurze rozpatrywania. W takich przypadkach po przeprowadzeniu wstępnego rozpatrzenia wniosek powinien zostać odrzucony jako niedopuszczalny zgodnie z zasadą powagi rzeczy osądzonej. Wstępne rozpatrzenie powinno się przeprowadzić na podstawie pisemnych oświadczeń lub przesłuchania. Z przesłuchania można zrezygnować w szczególności w tych przypadkach, w których z pisemnych oświadczeń wyraźnie wynika, że wniosek nie prowadzi do zaistnienia nowych elementów. W przypadku kolejnych wniosków można zastosować wyjątki od przysługującego danej osobie prawa do pozostania na terytorium państwa członkowskiego.
- (78) Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, która wystąpi z kolejnym wnioskiem w ostatniej chwili wyłącznie w celu opóźnienia lub zakłócenia jej wydalenia, nie powinna być uprawniona do pozostania w oczekiwaniu na sfinalizowanie decyzji o uznaniu wniosku za niedopuszczalny, jeżeli dla organu rozstrzygającego jest natychmiast oczywiste, że nie przedstawiono żadnych nowych elementów i że nie istnieje ryzyko przeprowadzenia refolement. Organ rozstrzygający powinien wydać na mocy prawa krajowego decyzję potwierdzającą, że powyższe kryteria zostały spełnione, i w związku z tym osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową odmawia się zezwolenia na pozostanie.
- (79) Przy ocenie zasadności wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej kluczowym aspektem jest bezpieczeństwo osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową w jej kraju pochodzenia. Uwzględniając fakt, że rozporządzenie (UE) 2024/1347 ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu spójności w zakresie kwalifikowania obywateli państw trzecich i bezpaństwowców jako osób korzystających z ochrony międzynarodowej, niniejsze rozporządzenie ustanawia wspólne kryteria wskazywania państw trzecich jako bezpiecznych krajów pochodzenia z uwagi na potrzebę wzmocnienia stosowania koncepcji bezpiecznego kraju pochodzenia jako jednego z podstawowych narzędzi wspomagających szybkie rozpatrywanie wniosków, które prawdopodobnie są bezzasadne.
- (80) Powinna istnieć możliwość wskazania państwa trzeciego jako bezpiecznego kraju pochodzenia, z wyjątkami dotyczącymi określonych części jego terytorium lub wyraźnie identyfikowalnych kategorii osób. Ponadto fakt, że państwo trzecie umieszczono w wykazie bezpiecznych krajów pochodzenia, nie może oznaczać stwierdzenia bezwarunkowej gwarancji bezpieczeństwa dla obywateli tego państwa, nawet w odniesieniu do osób nienależących do kategorii osób, w przypadku których stosuje się taki wyjątek, nie zwalnia zatem z konieczności odpowiedniego indywidualnego rozpatrzenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. W ocenie decydującej o takim wskazaniu, z uwagi na jej charakter, można jedynie brać pod uwagę uwarunkowania ogólne, cywilne, prawne i polityczne w tym państwie oraz to, czy osoby, które w tym państwie zostaną uznane winnymi prześladowań, tortur lub niehumanitarnego lub poniżającego traktowania lub karania, w praktyce podlegają karom w tym państwie. Z tego względu stosowanie koncepcji bezpiecznego kraju pochodzenia powinno być możliwe tylko jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie może wykazać w ramach indywidualnej oceny, że istnieją elementy uzasadniające, dlaczego nie ma do niej zastosowania koncepcja bezpiecznego kraju pochodzenia.
- (81) Wskazanie na poziomie Unii bezpiecznych krajów pochodzenia oraz bezpiecznych krajów trzecich powinno rozwiązać również kwestię niektórych istniejących różnic między krajowymi wykazami bezpiecznych krajów obowiązującymi w państwach członkowskich. Chociaż państwa członkowskie powinny zachować prawo do stosowania lub wprowadzania przepisów pozwalających na wskazanie na poziomie krajowym państw trzecich innych niż te, które wskazano jako bezpieczne kraje trzecie lub bezpieczne kraje pochodzenia na poziomie Unii, takie wspólne wskazanie lub wykaz powinny zapewnić stosowanie tych koncepcji przez wszystkie państwa członkowskie w jednolity sposób w odniesieniu do osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, których kraje pochodzenia zostały wskazane lub w przypadku których istnieje bezpieczny kraj trzeciego. Powinno to ułatwić uspołnienie stosowania procedur, a tym samym zniechęcić również do wtórnego przemieszczania się osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową.
- (82) Komisja, wspomagana przez Agencję ds. Azylu, powinna dokonywać przeglądu sytuacji w państwach trzecich, które wskazano na poziomie Unii jako bezpieczne kraje trzecie lub bezpieczne kraje pochodzenia. W przypadku znaczącego pogorszenia sytuacji w takim państwie trzecim i w następstwie uzasadnionej oceny Komisja powinna

mieć możliwość zawieszenia wskazania tego państwa trzeciego na poziomie Unii jako bezpiecznego kraju trzeciego lub bezpiecznego kraju pochodzenia na określony czas w drodze aktu delegowanego. Komisja powinna mieć również możliwość przedłużenia zawieszenia wyznaczenia państwa trzeciego jako bezpiecznego państwa trzeciego lub bezpiecznego kraju pochodzenia na poziomie Unii na okres sześciu miesięcy, z możliwością jednokrotnego przedłużenia. W celu uwzględnienia znacznego pogorszenia sytuacji w państwie trzecim wskazanym na poziomie Unii jako bezpieczny kraj trzeci lub bezpieczny kraj pochodzenia należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do zawieszenia wskazania tego państwa trzeciego na poziomie Unii jako bezpiecznego kraju trzeciego lub bezpiecznego kraju pochodzenia na okres sześciu miesięcy, jeżeli Komisja uzna na podstawie uzasadnionej oceny, że warunki określone w niniejszym rozporządzeniu nie są już spełniane oraz w celu przedłużenia zawieszenia wskazania państwa trzeciego na poziomie Unii jako bezpiecznego kraju trzeciego lub bezpiecznego kraju pochodzenia na okres sześciu miesięcy, z możliwością ponownego jednokrotnego przedłużenia tego zawieszenia. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽¹⁸⁾. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

- (83) Komisja powinna stale monitorować sytuację w tym państwie trzecim, uwzględniając między innymi informacje przekazywane przez państwa członkowskie i Agencję ds. Azylu na temat późniejszych zmian sytuacji w tym państwie trzecim. Ponadto w takim przypadku Komisja powinna zaproponować zmianę, zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, mającą na celu usunięcie wskazania tego państwa trzeciego na poziomie Unii jako bezpiecznego kraju w terminie trzech miesięcy od przyjęcia aktu delegowanego zawieszającego wskazanie tego państwa trzeciego. Do celów tej uzasadnionej oceny Komisja powinna wziąć pod uwagę informacje z różnych źródeł, którymi dysponuje, w szczególności swoje roczne sprawozdania z postępów w państwach trzecich uznanych za kraje kandydujące przez Radę Europejską, regularne sprawozdania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych oraz informacje pochodzące od państw członkowskich, Agencji ds. Azylu, Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców, Rady Europy i innych odpowiednich organizacji międzynarodowych.
- (84) Po upływie ważności aktu delegowanego i jego przedłużeń, jeżeli nowy akt delegowany nie zostanie przyjęty, wskazanie państwa trzeciego na poziomie Unii jako bezpiecznego kraju trzeciego lub bezpiecznego kraju pochodzenia nie powinno być dłużej zawieszone. Powinno to pozostać bez uszczerbku dla jakiegokolwiek proponowanej zmiany mającej na celu usunięcie wskazania państwa trzeciego.
- (85) Komisja, wspomagana przez Agencję ds. Azylu, powinna dokonywać przeglądu sytuacji w państwach trzecich, których wyznaczenie na poziomie Unii jako bezpieczne kraje pochodzenia lub bezpieczne kraje trzecie usunięto, w tym w przypadku gdy państwo członkowskie powiadamia Komisję, że na podstawie uzasadnionej oceny uznaje, iż w następstwie zmiany sytuacji w danym państwie trzecim ponownie spełnia ono określone w niniejszym rozporządzeniu warunki, by zostać wskazane jako bezpieczne. W takim przypadku państwa członkowskie mogłyby wskazać to państwo trzecie jako bezpieczny kraj pochodzenia lub bezpieczny kraj trzeci na poziomie krajowym tylko pod warunkiem, że Komisja nie wyrazi sprzeciwu wobec tego wskazania w terminie dwóch lat, licząc od daty usunięcia wyznaczenia tego państwa trzeciego na poziomie Unii jako bezpieczny kraj trzeci lub bezpieczny kraj pochodzenia. Jeżeli Komisja uzna, że warunki te są spełnione, może zaproponować zmianę wskazania na poziomie Unii bezpiecznych krajów trzecich lub bezpiecznych krajów pochodzenia, aby dodać dane państwo trzecie.
- (86) W odniesieniu do pozbawienia statusu uchodźcy lub statusu ochrony uzupełniającej państwa członkowskie powinny zapewnić, aby osoby korzystające z ochrony międzynarodowej były należycie informowane o możliwym ponownym rozpatrzeniu ich statusu oraz miały możliwość przedstawienia swojego stanowiska w rozsądnym terminie poprzez złożenie pisemnego oświadczenia oraz na przesłuchaniu, zanim organy będą mogły podjąć uzasadnioną decyzję o pozbawieniu ich statusu.
- (87) Od decyzji podjętych w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, na mocy których odrzuca się wniosek jako niedopuszczalny, bezzasadny lub oczywiście bezzasadny w odniesieniu do statusu uchodźcy lub statusu ochrony uzupełniającej lub jako wycofany w sposób dorozumiany, a także od decyzji w sprawie pozbawienia statusu uchodźcy lub w sprawie statusu ochrony uzupełniającej powinien przysługiwać skuteczny środek zaskarżenia przed sądem lub trybunałem zgodnie z wszystkimi wymogami i warunkami określonymi w art. 47 Karty. W celu zapewnienia skuteczności procedury osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową powinna wnieść odwołanie w wyznaczonym terminie. Aby osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową była w stanie dotrzymać tych terminów oraz w celu zapewnienia skutecznego dostępu do kontroli sądowej, osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową powinna mieć prawo do nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego zastępstwa prawnego. Powinno to pozostawać bez uszczerbku dla możliwości korzystania przez osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową lub osoby korzystające z ochrony międzynarodowej z innych środków zaskarżenia o zasięgu ogólnym przewidzianych na poziomie krajowym, które nie są szczególne dla procedury udzielania lub pozbawienia ochrony międzynarodowej.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (88) W niektórych państwach członkowskich przepisy proceduralne wymagają wniesienia odwołania w drugiej instancji, wykraczającego poza to, co jest wymagane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. W świetle zasad proporcjonalności i pomocniczości oraz z należyтым uwzględnieniem autonomii proceduralnej państw członkowskich, a także celów niniejszego rozporządzenia, należy przewidzieć elastyczną definicję tego, co stanowi ostateczną decyzję poprzez odesłanie do prawa krajowego, przy czym państwa członkowskie powinny przewidzieć co najmniej środki zaskarżenia określone w rozdziale V niniejszego rozporządzenia, zanim decyzja stanie się ostateczna na podstawie prawa krajowego. W przypadku wystąpienia z kolejnym wnioskiem zanim decyzja w sprawie poprzedniego wniosku stała się ostateczna wniosek ten jest uznawany za dodatkowe wyjaśnienie i rozpatrywany odpowiednio w ramach toczącej się procedury administracyjnej lub toczącego się postępowania odwoławczego.
- (89) Pojęcie sądu lub trybunału jest pojęciem określonym w prawie Unii, zgodnie z wykładnią Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Pojęcie to może oznaczać m.in. jedynie organ działający w charakterze podmiotu trzeciego w stosunku do organu, który wydał decyzję będącą przedmiotem sporu. Organ ten powinien pełnić funkcje sędownicze, przy czym to, czy organ ten został uznany za sąd lub trybunał na mocy prawa krajowego, nie ma decydującego znaczenia. Niniejsze rozporządzenie nie powinno wpływać na kompetencję państw członkowskich w zakresie organizacji krajowego systemu sądownictwa i określania liczby instancji odwoławczych. W przypadku gdy prawo krajowe przewiduje możliwość wniesienia dalszych odwołań od decyzji dotyczących pierwszego odwołania lub kolejnych odwołań, procedura i skutek zawieszający takich odwołań powinny być uregulowane w prawie krajowym, zgodnie z prawem Unii i zobowiązaniami międzynarodowymi.
- (90) Do celów procedury odwoławczej państwa członkowskie mogłyby przewidzieć, że rozprawy przed sądem lub trybunałem pierwszej instancji mogą odbywać się za pośrednictwem wideokonferencji, pod warunkiem że zostaną wprowadzone niezbędne rozwiązania.
- (91) Aby osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową była w stanie skorzystać ze swojego prawa do skutecznego środka zaskarżenia wobec decyzji o odrzuceniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, należy automatycznie zawiesić wszelkie skutki decyzji nakazującej powrót na tak długo, jak długo osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową ma prawo do pozostania lub na jak długo zezwolono jej na pozostanie na terytorium państwa członkowskiego.
- (92) Osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową powinny, co do zasady, mieć prawo do pozostania na terytorium państwa członkowskiego do czasu upływu terminu na wniesienie odwołania do sądu lub trybunału pierwszej instancji, a w przypadku gdy takie prawo wykonano w wyznaczonym terminie – do czasu rozpatrzenia odwołania. Wyłącznie w ograniczonych przypadkach określonych w niniejszym rozporządzeniu, w których istnieje prawdopodobieństwo, że wnioski okażą się bezzasadne, i bez uszczerbku dla zasady non-refoulement, osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie powinna mieć automatycznego prawa do pozostania do celów odwołania.
- (93) W przypadkach, w których osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie ma automatycznego prawa do pozostania do celów odwołania, sąd lub trybunał powinny nadal mieć możliwość zezwolenia tej osobie, na jej wniosek lub z urzędu, na pozostanie na terytorium państwa członkowskiego do czasu rozpatrzenia odwołania. W takich przypadkach osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową powinna mieć prawo do pozostania do momentu upływu terminu na złożenie wniosku do sądu lub trybunału o zezwolenie na pozostanie oraz, w przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową złożyła taki wniosek w wyznaczonym terminie, do czasu wydania decyzji przez właściwy sąd lub trybunał. Aby zniechęcić do występowania z kolejnymi wnioskami, które stanowiłyby nadużycie lub z którymi występowano by w ostatniej chwili, państwa członkowskie powinny móc przewidzieć w prawie krajowym, że osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową nie powinny mieć prawa do pozostania w tym okresie w przypadku odrzucenia kolejnych wniosków, celem zapobieżenia dalszemu wnoszeniu kolejnych bezzasadnych wniosków. W kontekście procedury ustalania, czy osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową należy zezwolić na pozostanie do czasu rozstrzygnięcia odwołania, należy odpowiednio zagwarantować osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową prawo do obrony poprzez zapewnienie jej niezbędnych usług tłumaczenia ustnego i niezbędnej pomocy prawnej. Ponadto właściwy sąd lub trybunał powinny mieć możliwość zbadania decyzji o odmowie udzielenia ochrony międzynarodowej pod względem merytorycznym i formalnoprawnym.
- (94) W celu zapewnienia skutecznych powrotów osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową nie powinny mieć prawa do pozostania na terytorium państwa członkowskiego na etapie odwołania do sądu lub trybunału w drugiej lub kolejnej instancji od decyzji odmownej w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, bez uszczerbku dla możliwości zezwolenia na pozostanie przez sąd lub trybunał.
- (95) Aby zapewnić spójność kontroli sądowej przeprowadzanej przez sąd lub trybunał w odniesieniu do decyzji o odrzuceniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej i towarzyszącej jej decyzji nakazującej powrót oraz aby przyspieszyć rozpatrywanie sprawy i zmniejszyć obciążenie właściwych organów sądowych, należy zadbać o to, aby takie decyzje były przedmiotem wspólnego postępowania przed tym samym sądem lub trybunałem, jeśli decyzje te podjęto jako część powiązanej decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej lub decyzji o pozbawieniu ochrony międzynarodowej.
- (96) W celu zapewnienia uczciwości i obiektywności w zarządzaniu wnioskami oraz skuteczności wspólnej procedury udzielania ochrony międzynarodowej należy ustalić terminy dla procedury administracyjnej.

- (97) Zgodnie z art. 72 TFUE niniejsze rozporządzenie nie narusza wykonywania spoczywających na państwach członkowskich obowiązków dotyczących utrzymania porządku publicznego oraz ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego.
- (98) Do przetwarzania danych osobowych przez państwa członkowskie w ramach stosowania niniejszego rozporządzenia zastosowanie ma rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽¹⁹⁾.
- (99) Wszelkie przetwarzanie danych osobowych przez Agencję ds. Azylu w ramach niniejszego rozporządzenia powinno być przeprowadzane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725⁽²⁰⁾ oraz z rozporządzeniem (UE) 2021/2303 i powinno w szczególności odbywać się z poszanowaniem zasady konieczności i proporcjonalności.
- (100) Wszelkie dane osobowe zgromadzone podczas rejestracji lub składania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej i w trakcie przesłuchania powinny być uważane za część akt osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową i powinny być przechowywane przez wystarczającą liczbę lat, ponieważ obywatele państw trzecich lub bezpaństwowcy, którzy ubiegają się o ochronę międzynarodową w jednym państwie członkowskim, mogą starać się ubiegać o ochronę międzynarodową w innym państwie członkowskim lub mogą składać kolejne wnioski w tym samym lub innym państwie członkowskim w późniejszych latach. Zważywszy, że większość obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców, którzy mieli miejsce pobytu w Unii przez kilka lat, uzyska prawo do zamieszkiwania lub nawet obywatelstwo państwa członkowskiego po upływie 10 lat od momentu udzielenia ochrony międzynarodowej, okres ten należy uznać za konieczny okres przechowywania danych identyfikacyjnych, w tym odcisków palców i obrazów twarzy.
- (101) Niniejsze rozporządzenie nie dotyczy postępowań między państwami członkowskimi regulowanych przepisami rozporządzenia (UE) 2024/1351, także jeśli chodzi o odwołania w kontekście tych procedur.
- (102) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, do których zastosowanie ma rozporządzenie (UE) 2024/1351, w uzupełnieniu do tego rozporządzenia i bez uszczerbku dla jego przepisów.
- (103) Aby zapewnić spójne wdrażanie niniejszego rozporządzenia do czasu rozpoczęcia jego stosowania, należy opracować i zrealizować plany wdrażania na poziomie unijnym i krajowym określające niedociągnięcia i etapy operacyjne w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego.
- (104) Stosowanie niniejszego rozporządzenia powinno być poddawane ocenie w regularnych odstępach czasu.
- (105) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie ustanowienie wspólnej procedury udzielania i pozbawienia ochrony międzynarodowej nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki niniejszego rozporządzenia możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (106) Zgodnie z art. 1 i 2 oraz art. 4a ust. 1 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE i do TFUE, bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Irlandia nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana, ani go nie stosuje.
- (107) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana, ani go nie stosuje.
- (108) Niniejsze rozporządzenie zapewnia poszanowanie praw podstawowych i zasad uznanych w szczególności w Karcie. Niniejsze rozporządzenie służy w szczególności zapewnieniu pełnego poszanowania godności ludzkiej oraz wspieraniu stosowania art. 1, 4, 8, 18, 19, 21, 23, 24 i 47 Karty,

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I
PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia wspólną procedurę udzielania i pozbawienia ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzeniu (UE) 2024/1347.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do wszystkich wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którymi wystąpiono na terytorium państw członkowskich, w tym na granicy zewnętrznej, na morzu terytorialnym lub w strefach tranzytowych państw członkowskich, oraz do pozbawienia ochrony międzynarodowej.
2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej ani do wniosków o udzielenie azylu dyplomatycznego lub terytorialnego przedłożonych w przedstawicielstwach państw członkowskich.
3. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o stosowaniu niniejszego rozporządzenia do wniosków o udzielenie ochrony, do których nie stosuje się rozporządzenia (UE) 2024/1347.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „uchodźca” oznacza obywatela państwa trzeciego, który na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem z powodu swojej rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej znajduje się poza państwem swojego obywatelstwa i nie może lub nie chce z powodu tej obawy przyjąć ochrony tego państwa, lub bezpaństwowca, który, przebywając z takich samych powodów jak określone powyżej poza państwem swojego poprzedniego miejsca zwykłego pobytu, nie może lub nie chce z powodu tej obawy powrócić do tego państwa i do którego nie ma zastosowania art. 12 rozporządzenia (UE) 2024/1347;
- 2) „osoba kwalifikująca się do otrzymania ochrony uzupełniającej” oznacza obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który nie kwalifikuje się do uznania go za uchodźcę, lecz co do którego wykazano istotne podstawy, aby sądzić, że jeśli zostanie odesłany do swojego kraju pochodzenia, a w przypadku bezpaństwowca – do państwa swojego poprzedniego miejsca zwykłego pobytu, może być narażony na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy określonej w art. 15 rozporządzenia (UE) 2024/1347, i do którego nie ma zastosowania art. 17 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia oraz który nie może lub ze względu na takie ryzyko nie chce przyjąć ochrony tego państwa;
- 3) „status uchodźcy” oznacza uznanie przez państwo członkowskie obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca za uchodźcę, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1347;
- 4) „status ochrony uzupełniającej” oznacza uznanie przez państwo członkowskie obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca za osobę kwalifikującą się do otrzymania ochrony uzupełniającej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1347;
- 5) „ochrona międzynarodowa” oznacza status uchodźcy lub status ochrony uzupełniającej;
- 6) „małoletni” oznacza obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który nie ukończył 18 lat;

- 7) „małoletni bez opieki” oznacza małoletniego, który przybywa na terytorium państw członkowskich bez opieki osoby pełnoletniej odpowiedzialnej za niego z mocy prawa lub zgodnie z praktyką danego państwa członkowskiego oraz dopóki małoletni ten nie zostanie faktycznie objęty opieką takiej osoby pełnoletniej; w tym małoletniego, który zostaje pozostawiony bez opieki po wjeździe na terytorium państw członkowskich;
- 8) „ostateczna decyzja” oznacza decyzję, w której stwierdza się, czy obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi nadaje się status uchodźcy lub status ochrony uzupełniającej na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1347, w tym decyzję o odrzuceniu wniosku jako niedopuszczalnego lub decyzję o odrzuceniu wniosku jako wycofanego w sposób wyraźny lub dorozumiany, i która nie podlega już środkowi zaskarżenia w ramach rozdziału V niniejszego rozporządzenia lub która stała się ostateczna zgodnie z prawem krajowym, niezależnie od tego, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową ma prawo do pozostania zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- 9) „rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej” oznacza rozpatrzenie dopuszczalności lub zasadności wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i rozporządzeniem (UE) 2024/1347;
- 10) „dane biometryczne” oznaczają dane biometryczne zdefiniowane w art. 2 lit. s) rozporządzenia (UE) 2024/1358;
- 11) „odpowiednia zdolność” oznacza zdolność wymaganą w dowolnym momencie do przeprowadzenia azyłowej procedury granicznej i powrotowej procedury granicznej ustanowionej na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1349 lub, w stosownych przypadkach, równoważnej powrotowej procedury granicznej ustanowionej na podstawie prawa krajowego;
- 12) „wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej” lub „wniosek” oznacza wniosek o ochronę państwa członkowskiego, z którym wystąpił obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, którego można uznać za osobę ubiegającą się o status uchodźcy lub status ochrony uzupełniającej;
- 13) „osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową” oznacza obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który wystąpił z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, w odniesieniu do którego nie podjęto jeszcze ostatecznej decyzji;
- 14) „osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową potrzebująca szczególnych gwarancji proceduralnych” oznacza osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, której możliwość korzystania z praw i wywiązywania się z obowiązków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu jest ograniczona ze względu na sytuację tej osoby, na przykład potrzeby w zakresie szczególnego traktowania;
- 15) „bezpaństwowiec” oznacza osobę, której żadne państwo nie uznaje za swojego obywatela zgodnie ze swoim ustawodawstwem;
- 16) „organ rozstrzygający” oznacza każdy organ quasi-sądowy lub administracyjny w państwie członkowskim odpowiedzialny za rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej i właściwy do podejmowania decyzji w ramach procedury administracyjnej;
- 17) „pozbawienie ochrony międzynarodowej” oznacza wydaną przez organ rozstrzygający lub właściwy sąd lub trybunał decyzję lub orzeczenie o pozbawieniu lub wygaśnięciu ochrony międzynarodowej, w tym w drodze odmowy jej przedłużenia, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1347;
- 18) „pozostawać w państwie członkowskim” oznacza pozostawać na terytorium, w tym na granicy lub w strefach tranzytowych państwa członkowskiego, w którym wystąpiono z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej lub w którym wniosek jest rozpatrywany;
- 19) „kolejny wniosek” oznacza następny wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym występuje się w dowolnym państwie członkowskim po tym, jak ostateczna decyzja w odniesieniu do poprzedniego wniosku została podjęta, w tym w przypadkach, gdy wniosek został odrzucony jako wycofany w sposób wyraźny lub dorozumiany;
- 20) „odpowiedzialne państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1351.

Artykuł 4

Właściwe organy

1. Każde państwo członkowskie wyznacza zgodnie z prawem krajowym organ rozstrzygający, aby wykonywał zadania powierzone mu na podstawie niniejszego rozporządzenia i rozporządzenia (UE) 2024/1347, w szczególności:
 - a) przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej;
 - b) podejmowanie decyzji w sprawie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej;

c) podejmowanie decyzji w sprawie pozbawienia ochrony międzynarodowej.

Organ rozstrzygający jest jedynym organem uprawnionym w trakcie trwania procedury administracyjnej do podejmowania decyzji w sprawie dopuszczalności i zasadności wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1 państwa członkowskie powierzają innym odpowiednim organom krajowym zadanie przyjmowania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, jak również informowania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową o tym, gdzie i jak złożyć wniosek zgodnie z art. 28. Do takich innych organów zalicza się co najmniej policję, organy imigracyjne, straż graniczną i organy odpowiedzialne za ośrodki detencyjne lub ośrodki przyjmowania.

3. Każde państwo członkowskie wyznacza właściwy organ do rejestrowania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej. Państwa członkowskie mogą powierzyć organowi rozstrzygającemu lub innym odpowiednim organom zadanie rejestrowania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej.

4. W przypadku, gdy wniosek został przyjęty przez organ nieposiadający uprawnień do jego rejestracji, organ ten niezwłocznie informuje organ odpowiedzialny za rejestrowanie wniosków, a wniosek ten jest rejestrowany zgodnie z art. 27. Organ odpowiedzialny za przyjęcie wniosku informuje również osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, który organ jest odpowiedzialny za rejestrację wniosku.

5. Do celów ust. 2 i 3 do dnia 12 czerwca 2026 r. każde państwo członkowskie zgłasza Komisji organy, które wyznaczył do wykonywania zadań, o których mowa w tych ustępach, skazując, które zadania im powierzono. Wszelkie zmiany w zakresie wskazania tych organów są natychmiast zgłaszane Komisji.

6. Państwa członkowskie mogą postanowić, że organ inny niż organ rozstrzygający jest odpowiedzialny za procedurę ustalania odpowiedzialnego państwa członkowskiego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1351.

7. Każde państwo członkowskie zapewnia organowi rozstrzygającemu i innym właściwym organom wyznaczonym na podstawie niniejszego artykułu odpowiednie środki, w tym wystarczającą liczbę wykwalifikowanych pracowników, aby mogły one wypełniać swoje zadania na podstawie niniejszego rozporządzenia.

8. Państwa członkowskie zapewniają, aby pracownicy właściwych organów stosujący niniejsze rozporządzenie mieli odpowiednią wiedzę oraz zostali przeszkoleni, w tym odbyli odpowiednie szkolenia na podstawie art. 8 rozporządzenia (UE) 2021/2303, a także otrzymywali wytyczne umożliwiające im wypełnianie ich obowiązków podczas stosowania niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 5

Pomoc na rzecz właściwych organów

Bez uszczerbku dla art. 4 ust. 7 i 8, właściwe organy wskazane na podstawie art. 4 mogą na wniosek państwa członkowskiego, do celów przyjmowania i rejestrowania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz do celów ułatwienia rozpatrywania wniosków, w tym w zakresie prowadzenia przesłuchań otrzymać pomoc od:

- a) ekspertów oddelegowanych przez Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu (zwaną dalej „Agencją ds. Azylu”) zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/2303 oraz
- b) właściwych organów innego państwa członkowskiego, którym to państwo członkowskie powierzyło zadanie przyjmowania, rejestrowania lub rozpatrywania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Właściwe organy wyznaczone na podstawie art. 4 mogą wspomagać organy innego państwa członkowskiego wyłącznie w zakresie zadań powierzonych im przez ich państwo członkowskie.

Kompetencje do podejmowania decyzji w sprawie poszczególnych wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej posiada wyłącznie organ rozstrzygający odpowiedzialnego państwa członkowskiego.

Artykuł 6

Rola Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców

- 1. Państwa członkowskie zezwalają Wysokiemu Komisarzowi Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców na:

- a) dostęp do osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, w tym znajdujących się w ośrodkach recepcyjnych, ośrodkach detencyjnych, na granicy oraz w strefach tranzytowych;
 - b) dostęp do informacji na temat indywidualnych wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, przebiegu procedury oraz na temat podjętych decyzji, pod warunkiem że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową wyrazi na to zgodę;
 - c) przedstawianie wszelkim właściwym organom swoich opinii, w ramach wykonywania swoich zadań nadzorczych na mocy art. 35 Konwencji z dnia 28 lipca 1951 r. dotyczącej statusu uchodźców, uzupełnionej protokołem nowojorskim z dnia 31 stycznia 1967 r. (zwanej dalej „konwencją genewską”), w odniesieniu do indywidualnych wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej na każdym etapie procedury.
2. Ust. 1 stosuje się również do organizacji działającej na terytorium danego państwa członkowskiego w imieniu Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców na mocy umowy z tym państwem członkowskim.

Artykuł 7

Zasada poufności

1. Organy stosujące niniejsze rozporządzenie są związane zasadą poufności w odniesieniu do wszelkich informacji osobowych, które organy te uzyskują w trakcie wykonywania swoich obowiązków, w tym w ramach wszelkiej wymiany informacji zgodnej z prawem unijnym lub krajowym prowadzonej między organami państw członkowskich, istotnej dla stosowania niniejszego rozporządzenia.
2. Podczas całej procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową oraz po podjęciu ostatecznej decyzji w sprawie wniosku organy:
 - a) nie ujawniają domniemanym podmiotom dopuszczającym się prześladowania lub wyrządzającym poważną krzywdę informacji odnoszących się do indywidualnych wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej ani do faktu wystąpienia z takim wnioskiem;
 - b) nie uzyskują od domniemych podmiotów dopuszczających się prześladowania lub wyrządzających poważną krzywdę żadnych informacji w sposób, który doprowadziłby do uzyskania przez takie podmioty informacji o fakcie wystąpienia z wnioskiem przez daną osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową.

ROZDZIAŁ II

PODSTAWOWE ZASADY I GWARANCJE

SEKCJA I

Prawa i obowiązki osób ubiegających się o ochronę międzynarodową

Artykuł 8

Ogólne gwarancje dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową

1. W trakcie procedury administracyjnej, o której mowa w rozdziale III, osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową korzystają z gwarancji określonych w ust. 2–6 niniejszego artykułu.
2. Organ rozstrzygający lub, w stosownych przypadkach, inne właściwe organy lub organizacje wyznaczone do tego przez państwa członkowskie, informują osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową w języku, który rozumieją lub co do którego można zasadnie przypuszczać, że jest dla nich zrozumiały, o następujących kwestiach:
 - a) prawie do złożenia indywidualnego wniosku;
 - b) terminach i etapach mającej zastosowanie procedury;
 - c) prawach i obowiązkach osób ubiegających się o ochronę międzynarodową w trakcie procedury, w tym o prawach i obowiązkach na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1351 oraz skutkach niewywiązania się z tych obowiązków, w szczególności w zakresie wyraźnego lub dorozumianego wycofania wniosku;

- d) prawie do nieodpłatnego doradztwa prawnego w zakresie złożenia indywidualnego wniosku o ochronę międzynarodową oraz do pomocy prawnej i zastępstwa prawnego na wszystkich etapach procedury na podstawie sekcji III niniejszego rozdziału i zgodnie z art. 15, 16, 17, 18 i 19;
- e) środkach służących spełnieniu przez nich obowiązku przedstawienia elementów, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (UE) 2024/1347;
- f) decyzji organu rozstrzygającego zgodnie z art. 36.

Wszystkie informacje, o których mowa w niniejszym ustępie, są udzielane niezwłocznie, aby umożliwić osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową skorzystanie z praw zagwarantowanych niniejszym rozporządzeniem i należyte wywiązanie się z obowiązków określonych w art. 9. Informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a)–e) niniejszego ustępu, przekazuje się osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową najpóźniej w momencie rejestracji wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Informacji tych udziela się za pomocą ulotki, o której mowa w ust. 7, przekazywanej w formie fizycznej albo elektronicznej, a w razie konieczności udziela się ich ustnie. Małoletnim udziela się informacji w sposób przyjazny dziecku i przy zaangażowaniu przedstawiciela małoletniego lub osoby, o której mowa w art. 23 ust. 3 lit. a) niniejszego rozporządzenia.

Osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową zapewnia się możliwość potwierdzenia, że otrzymała te informacje. Potwierdzenie to zostaje udokumentowane w aktach osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową. Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową odmawia potwierdzenia, że otrzymała informacje, odnotowuje się ten fakt w jej aktach.

3. W ramach procedury administracyjnej osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową zapewnia się usługi tłumaczenia ustnego w celu zarejestrowania i złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz, w stosownych przypadkach, do celów przesłuchania, jeżeli nie można zapewnić odpowiedniej komunikacji za pomocą innych metod. Usługi tłumaczenia ustnego opłacane są ze środków publicznych.

4. Właściwe organy zapewniają osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową – niezwłocznie i przed terminem złożenia wniosku zgodnie z art. 28 ust. 1 – możliwość kontaktu z Wysokim Komisarzem Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców lub jakąkolwiek inną organizacją udzielającą porad prawnych lub inne doradztwo dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową zgodnie z prawem krajowym.

5. Organ rozstrzygający zapewnia, aby osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową oraz w stosownych przypadkach ich przedstawiciele lub doradcy prawni, lub inni doradcy dopuszczeni lub uprawnieni do udzielania porad prawnych na mocy prawa krajowego (zwani dalej „doradcami prawnymi”) mieli dostęp do informacji, o których mowa w art. 34 ust. 2 lit. b) i c), potrzebnych do rozpatrywania wniosków, oraz do informacji przekazywanych przez ekspertów, o których mowa w art. 34 ust. 3, w przypadku gdy organ rozstrzygający uwzględnił te informacje przy podejmowaniu decyzji w sprawie ich wniosku.

6. Organ rozstrzygający niezwłocznie powiadamia na piśmie osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową o decyzji podjętej w sprawie ich wniosku. Jeżeli przedstawiciel lub doradca prawny jest prawnym przedstawicielem osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, organ rozstrzygający może powiadomić tego przedstawiciela lub doradcę prawnego o decyzji zamiast powiadamiać tę osobę.

7. Agencja ds. Azylu, w ścisłej współpracy z Komisją i każdym państwem członkowskim, sporządza ulotki zawierające informacje wymagane na podstawie niniejszego artykułu. Ulotki te są sporządzane w taki sposób, aby umożliwić państwom członkowskim uzupełnienie ich dodatkowymi informacjami specyficznymi dla danego państwa członkowskiego i uwzględniają szczególne cechy osób ubiegających się o ochronę międzynarodową wymagających szczególnego traktowania, takich jak małoletni lub osoby z niepełnosprawnościami.

Artykuł 9

Obowiązki osób ubiegających się o ochronę międzynarodową

1. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową występuje ze swoim wnioskiem w państwie członkowskim przewidzianym w art. 17 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2024/1351.
2. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową w pełni współpracuje z właściwymi organami, o których mowa w art. 4, w sprawach objętych niniejszym rozporządzeniem, w szczególności poprzez:
 - a) dostarczanie danych, o których mowa w art. 27 ust. 1 lit. a), b) i d);
 - b) udzielenie wyjaśnienia w przypadku, gdy nie posiada dokumentu tożsamości lub dokumentu podróży;
 - c) udzielanie informacji o wszelkich zmianach dotyczących jej miejsca pobytu, adresu zamieszkania, numeru telefonu lub adresu poczty elektronicznej;

- d) udostępnianie danych biometrycznych;
- e) złożenie wniosku zgodnie z art. 28 i pozostawanie do dyspozycji przez cały czas trwania procedury;
- f) niezwłoczne przekazanie posiadanych przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową dokumentów mających znaczenie dla rozpatrzenia wniosku;
- g) udział w przesłuchaniu, bez uszczerbku dla art. 13;
- h) pozostawanie na terytorium państwa członkowskiego, w którym osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest zobowiązana pozostać zgodnie z art. 17 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2024/1351.

W przypadku gdy właściwe organy postanowią zachować jakikolwiek dokument, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. f), zapewniają, aby osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową natychmiast otrzymała kopie oryginałów. W przypadku przekazania na podstawie art. 46 rozporządzenia (UE) 2024/1351 właściwe organy oddają takie dokumenty osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową w momencie przekazania.

3. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową przyjmuje wszelkie wiadomości od właściwych organów w ostatnim wskazanym przez nią miejscu pobytu lub pod ostatnim wskazanym adresem zamieszkania, pod numerem telefonu lub adresem poczty elektronicznej, które sama podała właściwym organom, w szczególności gdy osoba ta składa wniosek zgodnie z art. 28.

Państwa członkowskie ustalają w prawie krajowym metodę komunikacji oraz moment, w którym uznaje się wiadomości za dostarczone osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową.

4. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową wywiązuje się z obowiązków w zakresie zgłaszania się do właściwych organów w określonym terminie lub w rozsądnych odstępach czasu, lub pozostawania w wyznaczonym geograficznie miejscu na terytorium państwa zgodnie z dyrektywą UE 2024/1346, nałożonych przez państwo członkowskie, w którym osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest zobowiązana przebywać zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1351.

5. Bez uszczerbku dla ewentualnych przeszukań dokonywanych ze względów bezpieczeństwa, w przypadku gdy jest to konieczne i należyte uzasadnione do rozpatrzenia wniosku, właściwe organy mogą wymagać od osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową poddania się przeszukaniu lub umożliwienia przeszukania jej mienia zgodnie z prawem krajowym. Właściwy organ informuje osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową o powodach przeszukania i włącza je do jej akt. Wszelkie osobiste przeszukania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową na podstawie niniejszego rozporządzenia są przeprowadzane przez osobę tej samej płci, z pełnym poszanowaniem zasad godności ludzkiej oraz integralności fizycznej i psychicznej.

Artykuł 10

Prawo do pozostania w trakcie procedury administracyjnej

1. Osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową mają prawo do pozostania na terytorium państwa członkowskiego, w którym są zobowiązane pozostać zgodnie z art. 17 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2024/1351 do czasu podjęcia przez organ rozstrzygający decyzji w sprawie wniosku w ramach procedury administracyjnej przewidzianej w rozdziale III.
2. Prawo do pozostania nie stanowi uprawnienia do otrzymania zezwolenia na pobyt i nie daje osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową prawa do podróżowania na terytorium innych państw członkowskich bez dokumentu podróży, o którym mowa w art. 6 ust. 3 dyrektywy (UE) 2024/1346.
3. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie ma prawa do pozostania na terytorium danego państwa członkowskiego w trakcie procedury administracyjnej, w przypadku gdy osoba ta podlega wydaniu do innego państwa członkowskiego na podstawie obowiązków wynikających z europejskiego nakazu aresztowania wydane zgodnie z decyzją ramową Rady 2002/584/WSiSW⁽²¹⁾.
4. Państwa członkowskie mogą przewidzieć wyjątek od prawa osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do pozostania na ich terytorium w trakcie procedury administracyjnej, w przypadku gdy dana osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową:
 - a) występuje z kolejnym wnioskiem zgodnie z art. 55 oraz spełnione zostały warunki określone w art. 56;
 - b) jest lub zostanie poddana ekstradycji, wydana lub przekazana do innego państwa członkowskiego, do państwa trzeciego lub do Międzynarodowego Trybunału Karnego lub innego międzynarodowego sądu lub trybunału do celów ścigania karnego lub do celów wykonania wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności lub nakazu zatrzymania;

⁽²¹⁾ Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. L 190 z 18.7.2002, s. 1).

c) stanowi zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa narodowego, bez uszczerbku dla art. 12 i 17 rozporządzenia (UE) 2024/1347, pod warunkiem że zastosowanie takiego wyjątku nie skutkuje wydaleniem osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do państwa trzeciego z naruszeniem zasady non-refoulement.

5. Państwo członkowskie może dokonać ekstradycji, wydania lub przekazania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do państwa trzeciego lub do międzynarodowego sądu lub trybunału, o czym mowa w ust. 4 lit. b), wyłącznie w przypadku, gdy właściwy organ uważa, że taka decyzja o ekstradycji, wydaniu lub przekazaniu nie doprowadzi do bezpośredniego lub pośredniego refoulement z naruszeniem zobowiązań tego państwa członkowskiego wynikających z prawa międzynarodowego lub prawa Unii.

SEKCJA II

Przesłuchania

Artykuł 11

Przesłuchanie dotyczące dopuszczalności

1. Bez uszczerbku dla art. 38 ust. 1 i art. 55 ust. 4 zanim organ rozstrzygający podejmie decyzję o niedopuszczalności wniosku zgodnie z art. 38, osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową zapewnia się możliwość przesłuchania dotyczącego dopuszczalności.
2. Na przesłuchaniu dotyczącym dopuszczalności osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową zapewnia się możliwość przedstawienia powodów, dla których podstawy niedopuszczalności przewidziane w art. 38 nie miałyby do tej osoby zastosowania.

Artykuł 12

Przesłuchanie dotyczące przyczyn złożenia wniosku

1. Zanim organ rozstrzygający podejmie decyzję co do istoty wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową zapewnia się możliwość przesłuchania dotyczącego przyczyn złożenia wniosku. Przesłuchanie dotyczące przyczyn złożenia wniosku może być przeprowadzone w tym samym czasie co przesłuchanie dotyczące dopuszczalności, pod warunkiem że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową została uprzednio poinformowana o takiej możliwości i mogła skonsultować się z doradcą prawnym zgodnie z art. 15 lub z osobą, której powierzono świadczenie doradztwa prawnego zgodnie z art. 16.
2. Podczas przesłuchania dotyczącego przyczyn złożenia wniosku osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową zapewnia się możliwość przedstawienia elementów niezbędnych do uzasadnienia swojego wniosku zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1347, a osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową możliwie najpełniej przedstawia elementy, o których mowa w art. 4 ust. 2 tego rozporządzenia. Osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową zapewnia się możliwość złożenia wyjaśnień dotyczących ewentualnych brakujących elementów lub jakichkolwiek niespójności bądź sprzeczności w jej oświadczeniach.

Artykuł 13

Wymogi dotyczące przesłuchań

1. Przesłuchania, o których mowa w art. 11 i 12, przeprowadza się zgodnie z warunkami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu.
2. W przypadku gdy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej zostaje złożony zgodnie z art. 31, odpowiedzialnej osobie pełnoletniej, o której mowa w tym artykule, zapewnia się możliwość przesłuchania zgodnie z art. 11 i 12. Osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową również zapewnia się możliwość udziału w danym przesłuchaniu, pod warunkiem że nie ma zastosowania ust. 11 lit. c) niniejszego artykułu.
3. Przesłuchania prowadzone są w warunkach, które zapewniają odpowiednią prywatność i poufność oraz pozwalają osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową na wyczerpujące przedstawienie uzasadnienia ich wniosków.
4. Podczas przesłuchania zapewnia się obecność doradcy prawnego osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, jeżeli osoba ta postanowiła skorzystać z pomocy prawnej zgodnie z sekcją III niniejszego rozdziału.
5. Na potrzeby przesłuchania zapewniane są usługi tłumacza ustnego, który jest w stanie zapewnić odpowiednią komunikację pomiędzy osobą ubiegającą się o ochronę międzynarodową a osobą prowadzącą przesłuchanie.

Podczas przesłuchań można zapewnić obecność mediatora kulturowego.

Państwa członkowskie preferują wybór tłumaczy ustnych i mediatorów kulturowych, którzy odbyli szkolenie, takie jak szkolenia, o których mowa w art. 8 ust. 4 lit. m) rozporządzenia (UE) 2021/2303.

Państwa członkowskie zapewniają, aby tłumacze ustni i mediatorzy kulturowi zostali poinformowani o kluczowych pojęciach i terminologii istotnych dla oceny wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, na przykład za pomocą standardowej ulotki lub przewodnika. Komunikacja odbywa się w języku preferowanym przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, chyba że jest inny język, który ta osoba rozumie oraz w którym jest w stanie jasno się komunikować.

6. Przesłuchania prowadzone są przez pracowników organu rozstrzygającego.

W przypadku gdy liczba obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców, którzy występują z wnioskami w tym samym okresie, jest nieproporcjonalnie duża, co uniemożliwia terminowe przeprowadzanie przesłuchań każdej osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, organ rozstrzygający może być tymczasowo wspomagany przez pracowników innych organów tego państwa członkowskiego, którzy odbyli uprzednio odpowiednie szkolenie w celu prowadzenia takich przesłuchań, obejmujące elementy wymienione w art. 8 rozporządzenia (UE) 2021/2303, lub przez Agencję ds. Azylu zgodnie z art. 5.

7. Osoba prowadząca przesłuchanie:

a) musi posiadać kompetencje pozwalające uwzględnić osobiste i ogólne okoliczności towarzyszące złożeniu wniosku, w tym sytuację panującą w kraju pochodzenia osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, jej pochodzenie kulturowe, wiek, płeć, tożsamość płciową, orientację seksualną, i związane z tą osobą potrzeby w zakresie szczególnego traktowania oraz szczególne potrzeby proceduralne;

b) nie może nosić munduru wojskowego ani munduru funkcjonariusza organu ścigania.

8. Personel prowadzący przesłuchania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, w tym eksperci oddelegowani przez Agencję ds. Azylu:

a) muszą mieć ogólną wiedzę o czynnikach, które mogłyby negatywnie wpłynąć na zdolność osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do uczestnictwa w przesłuchaniu, na przykład o oznakach, że dana osoba mogła być w przeszłości poddawana torturom lub być ofiarą handlu ludźmi;

b) muszą otrzymać uprzednio szkolenie obejmujące odpowiednie elementy spośród elementów wymienionych w art. 8 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/2303.

9. Na prośbę osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową i w miarę możliwości organ rozstrzygający zapewnia, aby osoby prowadzące przesłuchania i tłumacze ustni byli tej płci, którą wybiera osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, chyba że organ rozstrzygający ma powody, by uznać, że taka prośba nie ma związku z trudnościami po stronie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową dotyczącymi wyczerpującego przedstawienia uzasadnienia jej wniosku.

10. Na zasadzie odstępstwa, w należycie uzasadnionych okolicznościach, organ rozstrzygający może przeprowadzić przesłuchanie za pośrednictwem wideokonferencji.

W takim przypadku organ rozstrzygający zapewnia niezbędne rozwiązania w zakresie odpowiednich urządzeń, standardów proceduralnych i technicznych, pomocy prawnej i tłumaczenia ustnego, przy uwzględnieniu wytycznych Agencji ds. Azylu.

11. Odstąpienie od przesłuchania dotyczącego dopuszczalności lub przesłuchania dotyczącego przyczyn złożenia wniosku, stosownie do przypadku, jest możliwe w przypadku, gdy:

a) organ rozstrzygający jest w stanie podjąć na podstawie dostępnych dowodów pozytywną decyzję w odniesieniu do statusu uchodźcy lub statusu ochrony uzupełniającej, pod warunkiem że status ochrony uzupełniającej zapewnia te same prawa i korzyści co status uchodźcy na mocy prawa Unii i prawa krajowego;

b) organ rozstrzygający uznaje na podstawie dostępnych dowodów, że wniosek nie jest niedopuszczalny;

c) organ rozstrzygający uważa, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie jest zdolna do uczestnictwa lub nie jest w stanie uczestniczyć w przesłuchaniu z powodu utrzymujących się okoliczności, na które nie ma ona wpływu;

d) w przypadku kolejnego wniosku wstępne rozpatrzenie, o którym mowa w art. 55 ust. 4, odbywa się na podstawie pisemnego oświadczenia;

e) organ rozstrzygający uznaje wniosek za niedopuszczalny na podstawie art. 38 ust. 1 lit. c).

Odstąpienie od przesłuchania w przypadku, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. c), nie wpływa negatywnie na decyzję organu rozstrzygającego. W przypadku odstąpienia od przesłuchania na podstawie tej litery organ rozstrzygający zapewnia osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową rzeczywistą możliwość przedstawienia dalszych informacji na piśmie.

W przypadku wątpliwości co do zdolności lub możliwości osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do bycia przesłuchanym, organ rozstrzygający konsultuje się z lekarzem w celu ustalenia, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest niezdolna do uczestnictwa lub nie jest w stanie uczestniczyć w przesłuchaniu tymczasowo, czy też jej sytuacja ma charakter trwały. Jeżeli z konsultacji z lekarzem jasno wynika, że stan zdrowia sprawiający, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest niezdolna do uczestnictwa lub nie jest w stanie uczestniczyć w przesłuchaniu, ma charakter przejściowy, organ rozstrzygający odkłada przesłuchanie do czasu, kiedy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest zdolna lub jest w stanie w nim uczestniczyć.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie jest w stanie wziąć udziału w przesłuchaniu z powodu szczególnych okoliczności pozostających poza jej kontrolą, organ rozstrzygający wyznacza kolejny termin przesłuchania.

12. Osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową są obecne na przesłuchaniu i wymaga się od nich osobistego odpowiadania na zadane pytania.

13. Podczas przesłuchania, w tym przesłuchania prowadzonego za pośrednictwem wideokonferencji, osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową ma możliwość uzyskania pomocy od doradcy prawnego.

Nieobecność doradcy prawnego nie uniemożliwia organowi rozstrzygającemu przeprowadzenia przesłuchania.

Państwa członkowskie mogą przewidzieć w prawie krajowym, że w przypadku gdy doradca prawny uczestniczy w przesłuchaniu, może on zabrać głos dopiero na końcu przesłuchania.

14. Z zastrzeżeniem art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 oraz pod warunkiem że dołożono wystarczających starań, by zapewnić, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową uzyskała możliwość przebycia przesłuchania, brak przesłuchania nie stanowi przeszkody dla podjęcia przez organ rozstrzygający decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Artykuł 14

Protokół i nagranie z przesłuchania

1. Organ rozstrzygający lub jakikolwiek inny organ, lub eksperci udzielający zgodnie z art. 5 i art. 13 ust. 6 pomocy temu organowi w prowadzeniu przesłuchań sporządzają szczegółowy i oparty na faktach protokół zawierający wszystkie główne elementy przesłuchania lub stenogram przesłuchania, lub stenogram nagrania z takiego przesłuchania, które należy włączyć do akt osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową.

2. Przesłuchania są rejestrowane za pomocą środków zapisu dźwięku. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest z wyprzedzeniem informowana, że sporządza się takie nagranie i jaki jest jego cel. Szczególną uwagę poświęca się potrzebom ubiegających się o ochronę międzynarodową osób potrzebujących szczególnych gwarancji proceduralnych. Organ rozstrzygający umieszcza nagranie z przesłuchania w aktach osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową.

3. Osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową zapewnia się możliwość przedstawienia uwag lub wyjaśnień, ustnie lub pisemnie, dotyczących wszelkich niewłaściwych tłumaczeń lub pomyłek lub innych błędów merytorycznych w protokole, stenogramie przesłuchania lub w stenogramie nagrania z przesłuchania, na zakończenie przesłuchania lub w określonym terminie, zanim organ rozstrzygający podejmie decyzję. W tym celu osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową informuje się o całej treści protokołu, stenogramu przesłuchania lub stenogramu nagrania z przesłuchania, w razie potrzeby przy pomocy tłumacza ustnego.

4. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową proszona jest o potwierdzenie, że treść protokołu lub stenogramu przesłuchania poprawnie oddaje treść przesłuchania. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową odmawia zatwierdzenia tych treści, powody tej odmowy wpisuje się do akt tej osoby. Ta odmowa nie uniemożliwia organowi rozstrzygającemu podjęcia decyzji w sprawie wniosku. W przypadku wątpliwości co do stwierdzeń poczynionych przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową podczas przesłuchania nagranie audio uważane jest za rozstrzygające.

5. Nie ma konieczności zwracania się do osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową o przedstawienie uwag lub wyjaśnień dotyczących protokołu lub stenogramu przesłuchania ani o potwierdzenie, że treść protokołu lub stenogramu przesłuchania poprawnie oddaje treść przesłuchania, w przypadku gdy:

a) zgodnie z prawem krajowym nagranie lub stenogram przesłuchania mogą być dopuszczone jako dowód w postępowaniu odwoławczym, lub

b) organ rozstrzygający ma jasność co do tego, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową otrzyma status uchodźcy lub status ochrony uzupełniającej, pod warunkiem że status ochrony uzupełniającej zapewnia te same prawa i korzyści co status uchodźcy na mocy prawa Unii i prawa krajowego.

6. Osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, oraz, w przypadku gdy zostali wyznaczeni, ich przedstawiciele i ich doradcy prawni mają dostęp do protokołów lub stenogramów, o których mowa w ust. 1, jak najszybciej po przeprowadzeniu przesłuchania, a w każdym razie w odpowiednim czasie przed podjęciem decyzji przez organ rozstrzygający.

Dostęp do nagrania jest również zapewniany w postępowaniu odwoławczym.

SEKCJA III

Zapewnianie doradztwa prawnego i pomocy prawnej oraz zastępstwa prawnego

Artykuł 15

Prawo do doradztwa prawnego, i pomocy prawnej oraz zastępstwa prawnego

1. Osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową mają prawo do skutecznej konsultacji z doradcą prawnym lub innym doradcą w sprawach związanych z ich wnioskami na wszystkich etapach procedury.

2. Bez uszczerbku dla prawa osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do wyboru własnego doradcy prawnego lub innego doradcy na swój własny koszt osoba ta może wnioskować o nieodpłatne doradztwo prawne w procedurze administracyjnej przewidzianej w rozdziale III zgodnie z art. 16 oraz o nieodpłatną pomoc prawną i zastępstwo prawne w postępowaniu odwoławczym przewidzianym w rozdziale V zgodnie z art. 17.

Osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową informuje się – najszybciej jak to możliwe i najpóźniej w momencie rejestrowania wniosku zgodnie z art. 27 – o przysługującym jej prawie do wnioskowania o nieodpłatne doradztwo prawne lub nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne zastępstwo prawne.

3. Państwa członkowskie mogą zapewnić nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne zastępstwo prawne w procedurze administracyjnej zgodnie z prawem krajowym.

4. Państwa członkowskie mogą organizować zapewnianie doradztwa prawnego oraz pomocy prawnej i zastępstwa prawnego zgodnie z ich systemem krajowym.

Artykuł 16

Nieodpłatne doradztwo prawne w procedurze administracyjnej

1. Państwa członkowskie na prośbę osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową zapewniają nieodpłatne doradztwo prawne w procedurze administracyjnej przewidzianej w rozdziale III.

Do celów akapitu pierwszego skuteczny dostęp do nieodpłatnego doradztwa prawnego można zapewnić poprzez powierzenie jednej osobie zadania świadczenia doradztwa prawnego na administracyjnym etapie procedury jednocześnie na rzecz kilku osób ubiegających się o ochronę międzynarodową.

2. Do celów procedury administracyjnej nieodpłatne doradztwo prawne obejmuje zapewnianie:

a) wskazówek i wyjaśnienia na temat procedury administracyjnej w tym informacji na temat praw i obowiązków w trakcie tej procedury;

b) pomocy w składaniu wniosku i wskazówek dotyczących:

(i) różnych procedur, w ramach których wnioski może być rozpatrywany oraz powodów stosowania tych procedur,

(ii) zasad dotyczących dopuszczalności wniosku,

(iii) kwestii prawnych pojawiających się w toku procedury, w tym informacji na temat sposobu odwołania się od decyzji o odrzuceniu wniosku zgodnie z art. 67, 68 i 69.

3. Bez uszczerbku dla ust. 1 od zapewnienia nieodpłatnego doradztwa prawnego w procedurze administracyjnej można odstąpić, w przypadku gdy:

- a) wniosek jest pierwszym kolejnym wnioskiem i uznaje się, że złożono go jedynie w celu opóźnienia lub zakłócenia wykonania decyzji nakazującego powrót, która skutkować ma natychmiastowym wydaleniem osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową z tego państwa członkowskiego;
- b) dany wniosek jest drugim lub następnym kolejnym wnioskiem;
- c) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową otrzymuje już pomoc doradcy prawnego i jest przez niego reprezentowana.

4. Do celów wykonania niniejszego artykułu państwa członkowskie mogą zwrócić się o pomoc do Agencji ds. Azylu. Ponadto państwom członkowskim może być udzielane wsparcie finansowe z funduszy unijnych, zgodnie z aktami prawnymi regulującymi takie finansowanie.

Artykuł 17

Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne zastępstwo prawne w postępowaniu odwoławczym

1. W postępowaniu odwoławczym państwa członkowskie na wniosek osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową zapewniają jej nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne zastępstwo prawne. Taka nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne zastępstwo prawne obejmują przygotowanie dokumentów proceduralnych wymaganych na mocy prawa krajowego, przygotowanie odwołania i, jeżeli dochodzi do rozprawy, udział przedstawiciela prawnego w tej rozprawie przed sądem lub trybunałem.

2. Od zapewnienia nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego zastępstwa prawnego w postępowaniu odwoławczym państwa członkowskie mogą odstąpić, w przypadku gdy:

- a) uznaje się, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, która ujawnia swoją sytuację finansową, posiada wystarczające środki, aby zapewnić sobie na własny koszt pomoc prawną i zastępstwo prawne;
- b) uznaje się, że odwołanie nie ma realnych szans powodzenia lub stanowi nadużycie;
- c) odwołanie lub kontrola sądowa, w tym ponowne rozprawy lub kontrole odwołania, odbywają się w drugiej lub wyższej instancji odwoławczej, jak przewidziano na mocy prawa krajowego;
- d) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową otrzymuje już pomoc doradcy prawnego lub jest przez niego reprezentowana.

3. W przypadku gdy decyzję o niezapewnieniu nieodpłatnej pomocy i nieodpłatnego zastępstwa prawnego podejmuje organ, który nie jest sądem ani trybunałem i który uzasadnia tę decyzję tym, że odwołanie nie ma realnych szans powodzenia lub stanowi nadużycie, osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową ma prawo do skutecznego środka zaskarżenia przed sądem lub trybunałem przeciwko tej decyzji. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową ma prawo do wnioskowania o nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne zastępstwo prawne w celu skorzystania z tego środka zaskarżenia.

Artykuł 18

Zakres doradztwa prawnego i pomocy prawnej oraz zastępstwa prawnego

1. Doradcy prawnemu reprezentującemu osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową na warunkach określonych w prawie krajowym, zapewnia się dostęp do zawartych w aktach tej osoby informacji, na podstawie których decyzja jest podejmowana lub ma zostać podjęta.

2. Dostępu do informacji lub do źródeł zawartych w aktach osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową można także odmówić zgodnie z prawem krajowym, w przypadku gdy ujawnienie informacji lub źródeł stanowiłoby zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego, bezpieczeństwa organizacji lub osób, które dostarczyły informacje, lub bezpieczeństwa osób, do których odnoszą się informacje, lub w przypadku gdy mogłoby to narazić na szwank interesy dochodzenia związanego z rozpatrywaniem wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej przez właściwe organy państw członkowskich lub zagroziłoby stosunkom międzynarodowym państw członkowskich, lub gdy informacje lub źródła są niejawne na mocy prawa krajowego. W takich przypadkach organ rozstrzygający:

- a) umożliwia dostęp do takich informacji lub źródeł sądom lub trybunałom w ramach postępowania odwoławczego; oraz

b) zapewnia przestrzeganie prawa osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do obrony.

W odniesieniu do akapit pierwszego lit. b) państwa członkowskie udzielają dostępu do informacji lub źródeł doradcy prawnemu prawnie reprezentującemu osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową i który przeszedł kontrolę bezpieczeństwa, o ile informacje te mają znaczenie dla rozpatrzenia wniosku lub podjęcia decyzji o pozbawieniu ochrony międzynarodowej.

3. Doradca prawny osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub osoba, której powierzono świadczenie doradztwa prawnego, którzy doradzają osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową, udzielają jej pomoc lub ją reprezentują, mają dostęp do obszarów zamkniętych, takich jak ośrodki detencyjne i strefy tranzytowe, w celu świadczenia doradztwa i udzielania pomocy osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub reprezentowania jej zgodnie z dyrektywą (UE) 2024/1346.

Artykuł 19

Warunki zapewniania nieodpłatnego doradztwa prawnego, nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego zastępstwa prawnego

1. Nieodpłatne doradztwo prawne, nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne zastępstwo prawne zapewniają doradcy prawni lub inni doradcy, dopuszczeni lub uprawnieni na mocy prawa krajowego do doradzania osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową, udzielania im pomocy lub reprezentowania ich, lub organizacje pozarządowe akredytowane na mocy prawa krajowego do świadczenia usług prawnych lub zakresie reprezentacji osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową.

2. Państwa członkowskie ustanawiają szczegółowe przepisy proceduralne dotyczące trybu składania i przetwarzania wniosków o zapewnienie nieodpłatnego doradztwa prawnego, nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego zastępstwa prawnego w odniesieniu do wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej lub stosują istniejące przepisy dotyczące krajowych roszczeń o podobnym charakterze, pod warunkiem że przepisy te nie są bardziej restrykcyjne lub nie uniemożliwiają ani nie utrudniają nadmiernie dostępu do nieodpłatnego doradztwa prawnego lub nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego zastępstwa prawnego.

3. Państwa członkowskie ustanawiają szczegółowe przepisy dotyczące odstąpienia od udzielania nieodpłatnego doradztwa prawnego, nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego zastępstwa prawnego zgodnie, odpowiednio, z art. 16 ust. 3 i art. 17 ust. 2.

4. Państwa członkowskie mogą również nakładać ograniczenia pieniężne lub czasowe w zakresie zapewniania nieodpłatnego doradztwa prawnego, nieodpłatnej pomocy i nieodpłatnego zastępstwa prawnego, pod warunkiem że nie są one arbitralne i nie ograniczają w sposób nieuzasadniony dostępu do nieodpłatnego doradztwa prawnego, nieodpłatnej pomocy i nieodpłatnego zastępstwa prawnego. W odniesieniu do opłat i innych kosztów traktowanie osób ubiegających się o ochronę międzynarodową nie może być mniej korzystne niż standardowe traktowanie własnych obywateli w kwestiach związanych z pomocą prawną.

5. Państwa członkowskie mogą domagać się od osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową całkowitego lub częściowego zwrotu kosztów poniesionych w związku ze świadczeniem pomocy prawnej i zastępstwa prawnego, w przypadku gdy w toku procedury sytuacja finansowa osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową ulegnie znaczącej poprawie lub jeżeli decyzja o zapewnieniu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego zastępstwa prawnego została podjęta na podstawie nieprawdziwych informacji przedstawionych przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową. Do tego celu osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową natychmiast informują właściwe organy o każdej znaczącej zmianie swojej sytuacji finansowej.

SEKCJA IV

Szczegółne gwarancje

Artykuł 20

Ocena potrzeby szczególnych gwarancji proceduralnych

1. Właściwe organy dokonują indywidualnej oceny tego, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową potrzebuje szczególnych gwarancji proceduralnych; w razie potrzeby oceny tej dokonuje się przy pomocy tłumacza ustnego. Ta ocena może być włączona do istniejących procedur krajowych lub do oceny, o której mowa w art. 25 dyrektywy (UE) 2024/1346, i nie musi mieć formy procedury administracyjnej. Jeżeli wymaga tego prawo krajowe, ocena może zostać udostępniona organowi rozstrzygającemu, a wyniki oceny mogą zostać mu przekazane, za zgodą osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową.

2. Ocena, o której mowa w ust. 1, jest inicjowana możliwe jak najwcześniej po złożeniu wniosku, poprzez stwierdzenie, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową wykazuje pierwsze sygnały tego, że może wymagać szczególnych gwarancji proceduralnych. Podstawą tego stwierdzenia są widoczne oznaki, oświadczenia lub zachowanie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub wszelkie istotne dokumenty. W przypadku małoletnich uwzględnia się także oświadczenia rodziców, osoby pełnoletniej odpowiedzialnej za małoletniego z mocy prawa lub zgodnie z praktyką danego państwa członkowskiego lub przedstawiciela osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową. Właściwe organy, dokonując rejestracji wniosku, włączają informacje o wszelkich takich pierwszych sygnałach do akt osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową i udostępniają te informacje organowi rozstrzygającemu.

3. Ocena, o której mowa w ust. 1, jest kontynuowana po tym, jak złożono wniosek, przy uwzględnieniu wszelkich informacji z akt osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową.

Ocena, o której mowa w ust. 1, powinna zostać zakończona jak najszybciej i w każdym wypadku w ciągu 30 dni. Zostaje poddana przeglądowi w przypadku wszelkich istotnych zmian w sytuacji osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub w przypadku gdy potrzeba szczególnych gwarancji proceduralnych staje się widoczna po zakończeniu oceny.

4. Właściwy organ może skierować osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową – za jej uprzednią zgodą – do odpowiedniego lekarza lub psychologa lub innego specjalisty w celu uzyskania porady na temat tego, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową potrzebuje szczególnych gwarancji proceduralnych, traktując priorytetowo przypadki, w których istnieją przesłanki wskazujące na to, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową mogła być ofiarą tortur, gwałtu lub innej poważnej formy przemocy psychicznej, fizycznej, seksualnej lub przemocy ze względu na płeć oraz że mogłoby to negatywnie wpłynąć na zdolność danej osoby do skutecznego udziału w procedurze. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową wyraża zgodę na skierowanie zgodnie z niniejszym akapitem, uznaje się, że zgoda ta obejmuje zgodę na przekazanie właściwemu organowi wyników skierowania.

Organ rozstrzygający bierze pod uwagę poradę udzieloną na podstawie akapitu pierwszego, kiedy podejmuje decyzję o rodzaju szczególnych gwarancji proceduralnych, których można udzielić osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową.

W stosownych przypadkach i bez uszczerbku dla badania lekarskiego ocena, o której mowa w ust. 1, może być włączona do badań lekarskich, o których mowa w art. 24 i 25.

5. Odpowiedni pracownicy właściwych organów, a także lekarze, psychologowie lub inni specjaliści wydający porady co do potrzeby szczególnych gwarancji proceduralnych przechodzą szkolenie, które umożliwia im rozpoznanie oznak potrzeby szczególnego traktowania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, która może potrzebować szczególnych gwarancji proceduralnych, oraz zaspokojenie tych potrzeb w razie ich stwierdzenia.

Artykuł 21

Osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową potrzebujące szczególnych gwarancji proceduralnych

1. W przypadku gdy osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową zidentyfikowano jako osoby potrzebujące szczególnych gwarancji proceduralnych, zapewnia się im niezbędne wsparcie, aby umożliwić im korzystanie z praw i wywiązywanie się z obowiązków na podstawie niniejszego rozporządzenia w trakcie całej procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową.

2. W przypadku gdy organ rozstrzygający uznaje, w tym na podstawie oceny dokonanej przez inny stosowny organ krajowy, że niezbędne wsparcie, o którym mowa w ust. 1, nie może zostać udzielone w ramach procedury rozpatrywania wniosku prowadzonej w trybie przyspieszonym, o której mowa w art. 42, ani w ramach procedury granicznej, o której mowa w art. 43, ze zwróceniem szczególnej uwagi na ofiary tortur, zgwałcenia lub innej poważnej formy przemocy psychicznej, fizycznej, seksualnej lub przemocy ze względu na płeć, organ rozstrzygający nie stosuje tych procedur do osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub przestaje je do niej stosować.

Artykuł 22

Gwarancje dla małoletnich

1. Stosując niniejsze rozporządzenie, właściwe organy uwzględniają przede wszystkim najlepszy interes dziecka.

2. Organ rozstrzygający ocenia najlepszy interes dziecka zgodnie z art. 26 dyrektywy (UE) 2024/1346.

3. Organ rozstrzygający zapewnia małoletniemu możliwość przesłuchania, w tym w przypadku gdy z wnioskiem występuje się w imieniu małoletniego zgodnie z art. 32 i art. 33 ust. 1, chyba że nie służy to najlepszemu interesowi dziecka. W takim przypadku organ rozstrzygający uzasadniania decyzję o niezapewnieniu małoletniemu możliwości przesłuchania.

Przesłuchanie małoletniego jest prowadzone przez osobę mającą niezbędną wiedzę o prawach i szczególnych potrzebach małoletnich. Przesłuchanie jest prowadzone w sposób dostosowany do dziecka i kontekstu, z uwzględnieniem wieku i stopnia dojrzałości dziecka.

4. W przypadku gdy małoletni ma opiekę, przesłuchanie jest prowadzone w obecności osoby pełnoletniej odpowiedzialnej za małoletniego z mocy prawa lub zgodnie z praktyką danego państwa członkowskiego, a w przypadku wyznaczenia doradcy prawnego – w jego obecności. W razie potrzeby i gdy jest to w najlepszym interesie dziecka, państwa członkowskie mogą również przeprowadzić przesłuchanie tego małoletniego w obecności osoby o niezbędnych umiejętnościach i wiedzy specjalistycznej. Gdy jest to uzasadnione i wyłącznie gdy jest to w najlepszym interesie dziecka, organ rozstrzygający może przeprowadzić przesłuchanie małoletniego bez obecności odpowiedzialnej osoby pełnoletniej, pod warunkiem że organ ten zapewni, aby temu małoletniemu towarzyszyła podczas przesłuchania osoba o niezbędnych umiejętnościach i wiedzy specjalistycznej, tak aby zabezpieczyć jego najlepszy interes.

5. Decyzję w sprawie wniosku małoletniego przygotowują odpowiedni pracownicy organu rozstrzygającego. Ci odpowiedni pracownicy muszą posiadać niezbędną wiedzę i odbyć odpowiednie szkolenie w zakresie praw i szczególnych potrzeb małoletnich.

Artykuł 23

Szczególne gwarancje dla małoletnich bez opieki

1. Właściwe organy zapewniają, aby małoletni bez opieki byli reprezentowani i aby uzyskiwali pomoc w sposób umożliwiający im korzystanie z praw i wywiązywanie się z obowiązków na podstawie niniejszego rozporządzenia, rozporządzenia (UE) 2024/1351, dyrektywy (UE) 2024/1346 i rozporządzenia (UE) 2024/1358.

2. W przypadku gdy z wnioskiem występuje osoba, która twierdzi, że jest małoletnia, lub co do której można obiektywnie uznać, że jest małoletnia, gdy jest ona bez opieki, właściwe organy:

a) wyznaczają najszybciej jak to możliwe, a w każdym razie bez zbędnej zwłoki do celów ust. 6, i w stosownych przypadkach, do celów ust. 7 – osobę o niezbędnych umiejętnościach i wiedzy specjalistycznej aby tymczasowo udzielała pomocy małoletniemu w celu zabezpieczenia jego najlepszego interesu oraz ogólnego dobrostanu, co umożliwi mu korzystanie z praw na podstawie niniejszego rozporządzenia, i w stosownych przypadkach pełniła rolę przedstawiciela do chwili wyznaczenia przedstawiciela;

b) ustanawiają przedstawiciela, najszybciej jak to możliwe i nie później niż 15 dni roboczych od daty złożenia wniosku.

Przedstawiciel i osoba, o której mowa w akapicie pierwszym lit. a) niniejszego ustępu, mogą być tą samą osobą, o której mowa w art. 27 dyrektywy (UE) 2024/1346. Osoba ta spotyka się z małoletnim bez opieki i uwzględnia własne zdanie małoletniego na temat jego potrzeb odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości.

Jeżeli właściwy organ stwierdził, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, która twierdzi, że jest małoletnia, bez wątplenia ma więcej niż 18 lat, nie ma potrzeby wyznaczania przedstawiciela zgodnie z niniejszym ustępem.

Obowiązki przedstawiciela lub osoby, o której mowa w akapicie pierwszym lit. a) niniejszego ustępu, ustają, kiedy właściwe organy w następstwie oceny wieku, o której mowa w art. 25 ust. 1, nie zakładają, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnia lub uznają, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie jest małoletnia, lub kiedy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową przestaje być małoletnim bez opieki.

3. W przypadku nieproporcjonalnie dużej liczby wniosków, z którymi wystąpili małoletni bez opieki, lub w innych wyjątkowych sytuacjach termin na ustanowienie przedstawiciela, o którym mowa w ust. 2 akapit pierwszy lit. b) można przedłużyć o dziesięć dni roboczych, bez uszczerbku dla ust. 2 akapit trzeci.

4. W przypadku gdy na podstawie ust. 2 zostaje wyznaczona organizacja, organizacja ta wyznacza osobę fizyczną na potrzeby wykonania zadań, o których mowa w niniejszym artykule, w odniesieniu do małoletniego bez opieki.

5. Właściwy organ natychmiast informuje:

a) małoletniego bez opieki – w sposób przyjazny dziecku oraz w języku, który małoletni rozumie – o wyznaczeniu osoby, o której mowa w ust. 2 akapit pierwszy lit. a), i o ustanowieniu przedstawiciela oraz o tym, jak składać skargi na osobę, o której mowa w ust. 2 akapit pierwszy lit. a) lub b), w sposób poufny i bezpieczny;

- b) organ rozstrzygający i organ właściwy do rejestrowania wniosku, w stosownych przypadkach, że dla danego małoletniego bez opieki ustanowiono przedstawiciela; oraz
- c) osobę, o której mowa w ust. 2 akapit pierwszy lit. a), i przedstawiciela o istotnych faktach, etapach proceduralnych i terminach dotyczących wniosku małoletniego bez opieki.

Przedstawiciel i osoba, o której mowa w ust. 2 akapit pierwszy lit. a) mają dostęp do treści odpowiednich dokumentów w aktach małoletniego bez opieki, w tym do specjalnych materiałów informacyjnych dla małoletnich bez opieki.

6. Osoba, o której mowa w ust. 2 akapit pierwszy lit. a), spotyka się z małoletnim bez opieki i wykonuje między innymi następujące zadania, w stosownych przypadkach wraz z doradcą prawnym:

- a) udziela małoletniemu bez opieki istotnych informacji dotyczących procedur przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu;
- b) w stosownych przypadkach udziela małoletniemu bez opieki pomocy w odniesieniu do procedury oceny wieku, o której mowa w art. 25;
- c) w stosownych przypadkach udziela małoletniemu bez opieki istotnych informacji i pomocy w odniesieniu do procedur przewidzianych w rozporządzeniach (UE) 2024/1351 i (UE) 2024/1358.

7. Dopóki nie zostanie ustanowiony przedstawiciel, państwa członkowskie mogą upoważnić osobę, o której mowa w ust. 2 akapit pierwszy lit. a), do udzielenia pomocy małoletniemu w rejestracji i złożeniu wniosku lub do złożenia wniosku w imieniu małoletniego zgodnie z art. 33.

8. Przedstawiciel spotyka się z małoletnim bez opieki i wykonuje między innymi następujące zadania, w stosownych przypadkach wraz z doradcą prawnym:

- a) w stosownych przypadkach udziela małoletniemu bez opieki istotnych informacji dotyczących procedur przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu;
- b) w stosownych przypadkach udziela pomocy w odniesieniu do procedury oceny wieku, o której mowa w art. 25;
- c) w stosownych przypadkach udziela pomocy w rejestracji wniosku;
- d) w stosownych przypadkach udziela pomocy w złożeniu wniosku lub składa wniosek w imieniu małoletniego bez opieki zgodnie z art. 33;
- e) w stosownych przypadkach udziela pomocy w przygotowaniu przesłuchania i jest obecny podczas przesłuchania oraz informuje małoletniego bez opieki o celu i możliwych jego skutkach i o tym, jak się do tego przesłuchania przygotować;
- f) w stosownych przypadkach udziela małoletniemu bez opieki istotnych informacji i pomocy w odniesieniu do procedur przewidzianych w rozporządzeniach (UE) 2024/1351 i (UE) 2024/1358.

Podczas przesłuchania przedstawiciel i doradca prawny mają możliwość zadawania pytań lub przedstawiania uwag w ramach określonych przez osobę prowadzącą przesłuchanie.

Organ rozstrzygający może wymagać obecności małoletniego bez opieki na przesłuchaniu, nawet jeżeli obecny jest przedstawiciel lub doradca prawny.

9. Przedstawiciel wykonuje swoje obowiązki zgodnie z zasadą najlepszego interesu dziecka i posiada niezbędne kwalifikacje, szkolenia i wiedzę w tym zakresie. Przedstawiciele są regularnie szkoleni w zakresie wykonywania swoich zadań i nie mogą figurować w rejestrze karnym, w szczególności w związku z przestępstwami lub wykroczeniami związanymi z dziećmi.

Zmiana przedstawiciela następuje wyłącznie w przypadku, gdy właściwe organy uznają, że zadania tego przedstawiciela lub tej osoby nie są odpowiednio wykonywane. Organizacje lub osoby fizyczne, których interesy kolidują lub mogą kolidować z interesami małoletniego bez opieki, nie mogą zostać ustanowione na przedstawicieli.

10. Właściwe organy członkowskie powierzają osobie fizycznej działającej jako przedstawiciel lub osoba mogąca tymczasowo występować jako przedstawiciel proporcjonalną i ograniczoną liczbę małoletnich bez opieki, a w normalnych okolicznościach jednocześnie nie więcej niż 30 małoletnich bez opieki, w celu zapewnienia, aby osoba ta była w stanie skutecznie wykonywać zadania.

W przypadku nieproporcjonalnie dużej liczby wniosków, z którymi wystąpili małoletni bez opieki, lub w innych wyjątkowych sytuacjach, można zwiększyć liczbę małoletnich bez opieki przypadających na przedstawiciela, do maksymalnie 50 małoletnich bez opieki.

Państwa członkowskie zapewniają istnienie organów administracyjnych lub sądowych lub innych podmiotów odpowiedzialnych za regularne nadzorowanie właściwego wykonywania zadań przez przedstawicieli oraz osoby wyznaczone na mocy ust. 2 akapit pierwszy lit. a), w tym poprzez dokonywanie w regularnych odstępach czasu sprawdzenia rejestrów karnych ustanowionych przedstawicieli lub wyznaczonych osób w celu zidentyfikowania potencjalnej niezdolności do pełnienia ich roli. Takie organy administracyjne lub sądowe lub inne podmioty rozpatrują skargi składane przez małoletnich bez opieki na ustanowionych przedstawicieli lub osobę wyznaczoną na podstawie ust. 2 akapit pierwszy lit. a).

SEKCJA V

Badanie lekarskie i ocena wieku

Artykuł 24

Badanie lekarskie

1. W przypadku gdy organ rozstrzygający uzna to za istotne dla rozpatrzenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, występuje, pod warunkiem że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową wyrazi zgodę, o badanie lekarskie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową pod kątem oznak i objawów, które mogłyby świadczyć o prześladowaniach lub poważnej krzywdzie doznanych w przeszłości, i zostaje poinformowany o wynikach tego badania.

2. W przypadku małoletniego badanie lekarskie zostaje przeprowadzone tylko wtedy, gdy zgodę wyrażą rodzic, osoba pełnoletnia odpowiedzialna za małoletniego z mocy prawa lub zgodnie z praktyką danego państwa członkowskiego, przedstawiciel lub osoba, o której mowa w art. 23 ust. 2 lit. a), oraz – gdy przewiduje to prawo krajowe – osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową.

Badanie lekarskie jest nieodpłatne dla osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową i opłacane ze środków publicznych.

W stosownych przypadkach kontrole stanu zdrowia i kontrole służące identyfikacji osób wymagających szczególnego traktowania, o których mowa w art. 12 rozporządzenia (UE) 2024/1356, mogą być brane pod uwagę do celów badania lekarskiego przewidzianego w niniejszym artykule.

3. W przypadku gdy nie przeprowadza się żadnych badań lekarskich zgodnie z ust. 1, organ rozstrzygający informuje osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, że mogą one z własnej inicjatywy i na własny koszt zorganizować badanie lekarskie pod kątem oznak i objawów, które mogłyby świadczyć o prześladowaniach lub poważnej krzywdzie doznanych w przeszłości.

4. Wyniki badań lekarskich, o których mowa w ust. 1 lub 3, są jak najszybciej przedstawiane organowi rozstrzygającemu i osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową oraz oceniane przez organ rozstrzygający łącznie z innymi elementami wniosku.

5. Badanie lekarskie jest jak najmniej inwazyjne i przeprowadzane tylko przez wykwalifikowanych lekarzy. Przeprowadza się je z poszanowaniem godności danej osoby.

6. Odmowa poddania się badaniu lekarskiemu ze strony osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub decyzja tej osoby o poddaniu się badaniu lekarskiemu z własnej inicjatywy, w przypadku gdy przedmiotowe badanie nie może się odbyć w stosownym przedziale czasowym z uwagi na liczbę dostępnych terminów badań lekarskich w odpowiedzialnym państwie członkowskim, nie uniemożliwia organowi rozstrzygającemu podjęcia decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Artykuł 25

Ocena wieku małoletnich

1. W przypadkach gdy w wyniku oświadczenia osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, dostępnej dokumentacji i innych istotnych przesłanek, istnieją wątpliwości co do tego, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnia, organ rozstrzygający może dokonać oceny multidyscyplinarnej, w tym oceny psychospołecznej, przeprowadzanej przez wykwalifikowanych specjalistów, aby ustalić wiek osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową w ramach rozpatrywania wniosku. Ocena wieku nie opiera się wyłącznie na wyglądzie

fizycznym lub zachowaniu osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową. Do celów oceny wieku dostępne dokumenty uznaje się za autentyczne, chyba że istnieją dowody wskazujące inaczej; pod uwagę bierze się również oświadczenia małoletnich.

2. W przypadku gdy mimo przeprowadzenia oceny multidyscyplinarnej utrzymują się wątpliwości co do wieku osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, jako środek ostateczny można przeprowadzić badanie lekarskie, aby ustalić wiek tej osoby w ramach rozpatrywania wniosku. Jeżeli wynik oceny wieku, o której mowa w niniejszym ustępie, nie jest rozstrzygający co do wieku osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub obejmuje przedział wiekowy poniżej 18 lat, państwa członkowskie zakładają, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnia.

3. Badanie lekarskie przeprowadzane do celów ust. 2 musi być jak najmniej inwazyjne i przeprowadzane z pełnym poszanowaniem godności danej osoby. Dokonują go lekarze mający doświadczenie i wiedzę specjalistyczną w zakresie szacowania wieku.

W przypadkach, w których zastosowanie ma niniejszy ustęp, wyniki badania lekarskiego i oceny multidyscyplinarnej analizuje się łącznie, umożliwiając uzyskanie możliwie najbardziej wiarygodnego wyniku.

4. W przypadku gdy badanie lekarskie jest wykorzystywane do oceny wieku osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, właściwy organ zapewnia, aby osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, ich rodzice, osoba pełnoletnia odpowiedzialna z mocy prawa lub zgodnie z praktyką państwa członkowskiego za osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową, ich przedstawiciele lub osoba, o której mowa w art. 23 ust. 2 lit. a), zostali poinformowani przed rozpatrzeniem wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz w języku, który rozumieją, i w sposób przyjazny dziecku i dostosowany do jego wieku, że wiek osób ubiegających się o ochronę międzynarodową może zostać oceniony w drodze badania lekarskiego. Obejmuje to informacje na temat sposobu przeprowadzenia badania, możliwych skutków wyniku badania lekarskiego dla rozpatrzenia wniosku, jak również na temat możliwości i skutków odmowy poddania się badaniu lekarskiemu ze strony osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową. Wszystkie dokumenty związane z badaniem lekarskim dołączane są do akt osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową.

5. Badanie lekarskie na potrzeby oceny wieku osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową zostaje przeprowadzone tylko wtedy, gdy zgodę wyrażą: ta osoba, jej rodzice, odpowiedzialna osoba pełnoletnia, o której mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, jej przedstawiciel lub osoba, o której mowa w art. 23 ust. 2 lit. a), po tym jak otrzymają oni informacje, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu.

6. Odmowa – ze strony osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, jej rodzica, odpowiedzialnej osoby pełnoletniej, o której mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, jej przedstawiciela lub osoby, o której mowa w art. 23 ust. 2 lit. a) – udzielenia zgody na przeprowadzenie badania lekarskiego na potrzeby oceny wieku nie uniemożliwia organowi rozstrzygającemu podjęcia decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Odmowa taka może być traktowana jedynie jako domniemanie wzruszalne, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie jest małoletnia.

7. Państwo członkowskie może uznawać decyzje w sprawie oceny wieku podjęte przez inne państwa członkowskie, jeżeli oceny te przeprowadzono zgodnie z prawem Unii.

ROZDZIAŁ III

PROCEDURA ADMINISTRACYJNA

SEKCJA I

Dostęp do procedury

Artykuł 26

Wystąpienie z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej

1. Uznaje się, że wystąpiono z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej wtedy, gdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, w tym małoletni bez opieki, wyrażają osobiście przed właściwym organem, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i 2, chęć otrzymania ochrony międzynarodowej od państwa członkowskiego.

W przypadku gdy urzędnicy tego właściwego organu mają wątpliwości co do tego, czy dane oświadczenie należy rozumieć jako wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, wyraźnie pytają daną osobę, czy chce otrzymać ochronę międzynarodową.

2. Organy odpowiedzialne za ośrodki przyjmowania zgodnie z dyrektywą (UE) 2024/1346 są w stosownych przypadkach informowane o tym, że wystąpiono z wnioskiem. W odniesieniu do obywateli państw trzecich podlegających kontroli przesiewowej, o których mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1356, państwa członkowskie mogą zdecydować, że niniejszy ustęp jest stosowany dopiero po zakończeniu kontroli przesiewowej.

Artykuł 27

Rejestrowanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej

1. Bez uszczerbku dla obowiązków gromadzenia i przesyłania danych zgodnie z art. 15 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1358, organy właściwe do rejestrowania wniosków, organy innego państwa członkowskiego, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia, lub eksperci oddelegowani przez Agencję ds. Azylu wspomagający je w tym zadaniu rejestrują wniosek niezwłocznie i w każdym razie nie później niż pięć dni, licząc od daty wystąpienia z wnioskiem. Do tego celu rejestrują następujące informacje, które mogą pochodzić z formularza kontroli przesiewowej, o którym mowa w art. 17 rozporządzenia (UE) 2024/1356:

- a) imię i nazwisko osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, jej data i miejsce urodzenia, płeć, obywatelstwa lub bezpaństwowość, członkowie rodziny zdefiniowani w art. 2 pkt 8 rozporządzenia (UE) 2024/1351, a w przypadku małoletnich – rodzeństwo lub krewni zdefiniowani w art. 2 pkt 9 tego rozporządzenia obecni w państwie członkowskim, w stosownych przypadkach, a także inne dane identyfikacyjne osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową istotne dla procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową i dla ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego;
- b) jeżeli są dostępne – rodzaj, numer i okres ważności jakiegokolwiek dokumentu tożsamości lub dokumentu podróży osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową oraz państwo wydania tego dokumentu oraz inne dokumenty dostarczone przez tę osobę, które właściwy organ uznaje za istotne dla potwierdzenia jej tożsamości, dla procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową i dla ustalenia odpowiedzialnego państwa członkowskiego;
- c) data wniosku, miejsce wystąpienia z wnioskiem oraz organ, do którego wystąpiono z wnioskiem;
- d) lokalizacja osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub jej miejsce pobytu, lub adres, a jeżeli są dostępne – numer telefonu i adres e-mail, za pośrednictwem których można się skontaktować z tą osobą.

W przypadku gdy państwa członkowskie uzyskały już dane, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) i b), zanim wystąpiono z wnioskiem, nie żądają ich ponownie.

2. W przypadku gdy dana osoba twierdzi, że nie posiada obywatelstwa, fakt ten jest wyraźnie rejestrowany w oczekiwaniu na ustalenie, czy osoba ta jest bezpaństwowcem.

3. W przypadku gdy z wnioskiem występuje się do organu, któremu powierzono zadanie przyjmowania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej i który nie jest odpowiedzialny za rejestrowanie wniosków, organ ten niezwłocznie, najpóźniej w terminie trzech dni roboczych od złożenia wniosku, informuje o tym organ odpowiedzialny za rejestrowanie wniosków. Organ odpowiedzialny za rejestrowanie wniosków rejestruje wniosek najszybciej jak to możliwe, nie później niż w terminie pięciu dni od otrzymania informacji.

4. W przypadku gdy informacje są gromadzone przez organ rozstrzygający lub inny organ wspomagający go do celów rozpatrzenia wniosku, podczas rejestracji gromadzone mogą być także dodatkowe dane niezbędne do rozpatrzenia wniosku.

5. W przypadku gdy liczba obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców, którzy występują z wnioskiem w tym samym okresie, jest nieproporcjonalnie duża, co uniemożliwia rejestrowanie wniosków w terminach przewidzianych w ust. 1 i 3, wniosek zostaje zarejestrowany nie później niż w terminie piętnastu dni, licząc od daty wystąpienia z wnioskiem.

6. Bez uszczerbku dla prawa osoby ubiegającej się o ochronę do przedstawienia nowych elementów na poparcie wniosku, w przypadku kolejnego wniosku, jeżeli informacje, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i d) i ust. 2, są już dostępne właściwemu organowi, właściwy organ nie musi gromadzić takich danych.

7. W odniesieniu do obywateli państw trzecich podlegających kontroli przesiewowej, o których mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1356, ust. 1–6 niniejszego artykułu stosuje się dopiero po zakończeniu kontroli przesiewowej.

Artykuł 28

Złożenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej

1. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową składa wniosek do właściwego organu państwa członkowskiego, w którym wystąpiono z wnioskiem, najszybciej jak to możliwe i nie później niż 21 dni, licząc od daty zarejestrowania wniosku, chyba że zastosowanie ma ust. 6 niniejszego artykułu, pod warunkiem że osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową zostanie zapewniona rzeczywista możliwość uczynienia tego zgodnie z niniejszym artykułem. W przypadku gdy wniosek nie zostaje złożony do organu rozstrzygającego, właściwy organ niezwłocznie informuje organ rozstrzygający, że wniosek został złożony.

2. W następstwie przekazania zgodnie z art. 46 rozporządzenia (UE) 2024/1351 osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową składa wniosek do właściwych organów odpowiedzialnego państwa członkowskiego najszybciej jak to możliwe i nie później niż 21 dni, licząc od daty potwierdzenia przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową swojej tożsamości wobec właściwych organów odpowiedzialnego państwa członkowskiego.

3. Wniosek składa się osobiście w wyznaczonym dniu i miejscu oraz, o ile został podany do wiadomości, w wyznaczonym czasie. Właściwe organy informują osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową o tym dniu i miejscu. Właściwe organy mogą poinformować osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową o tym czasie.

Państwa członkowskie mogą przewidzieć w prawie krajowym, że wniosek uznaje się za złożony osobiście wtedy, gdy właściwy organ sprawdził, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową była fizycznie obecna na terytorium danego państwa członkowskiego w momencie rejestracji wniosku lub składania wniosku.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 państwa członkowskie mogą przewidzieć w prawie krajowym, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową może złożyć wniosek za pomocą formularza, w tym w przypadku gdy nie jest ona w stanie stawić się osobiście z powodu utrzymujących się poważnych okoliczności, na które nie ma ona wpływu, takich jak pozbawienie wolności lub długoterminowa hospitalizacja. Wniosek uznaje się za złożony, o ile osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową przedłoży formularz w terminie określonym w ust. 1 i o ile właściwy organ stwierdzi, że spełniono warunki przewidziane w niniejszym ustępie. W takich przypadkach termin na rozpatrzenie wniosku zaczyna bieg w dniu, w którym właściwy organ otrzymuje formularz.

5. Do celów ust. 3 akapit pierwszy, gdy z wnioskami o ochronę międzynarodową występuje w tym samym okresie nieproporcjonalnie duża liczba obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców, co uniemożliwia wyznaczenie spotkania każdej osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową w terminie określonym w ust. 1, osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową wyznacza się spotkanie w celu złożenia wniosku mające miejsce nie później niż dwa miesiące od daty zarejestrowania wniosku.

6. Podczas składania wniosku osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową są zobowiązane przedstawić, najszybciej jak to możliwe, wszystkie elementy i dokumenty, którymi dysponują i o których mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1347, potrzebne do uzasadnienia ich wniosku. Po złożeniu wniosku osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową mają możliwość przedstawienia, w szczególności podczas przesłuchania, wszelkich dodatkowych elementów istotnych dla rozpatrzenia wniosku, do momentu aż podjęta zostanie decyzja w sprawie ich wniosku w ramach procedury administracyjnej.

Państwa członkowskie mogą w tych ramach czasowych wyznaczyć termin na przedstawienie tych dodatkowych elementów, do którego to terminu osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową stara się zastosować.

7. Państwa członkowskie mogą zorganizować dostęp do procedury w taki sposób, żeby wystąpienie z wnioskiem, zarejestrowanie go lub złożenie odbywały się w tym samym czasie. W takich przypadkach państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową korzystały z gwarancji przewidzianych w art. 8 ust. 2–6. W przypadku gdy wystąpienie z wnioskiem, zarejestrowanie go lub złożenie odbywają się w tym samym czasie, osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową mają możliwość przedstawienia wszystkich elementów i dokumentów, którymi dysponują, o których mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1347 niezbędnych do uzasadnienia ich wniosku podczas swojego przesłuchania.

Ponadto osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową mają możliwość przedstawienia wszelkich dodatkowych elementów istotnych dla rozpatrzenia ich wniosku, do momentu aż podjęta zostanie decyzja w sprawie ich wniosku w ramach procedury administracyjnej. Państwa członkowskie mogą w tych ramach czasowych wyznaczyć termin na przedstawienie tych dodatkowych elementów, do którego to terminu osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową stara się zastosować.

Artykuł 29

Dokumenty wydawane osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową

1. Właściwe organy państwa członkowskiego, w którym występuje się z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, w momencie rejestrowania wniosku wydają osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową dokument na jej nazwisko stwierdzający, że wystąpiła z wnioskiem i że wniosek został zarejestrowany. Dokument ten jest ważny do czasu wydania dokumentu, o którym mowa w ust. 4.

Po przekazaniu zgodnie z art. 46 rozporządzenia (UE) 2024/1351 właściwe organy odpowiedzialnego państwa członkowskiego, w przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową potwierdza wobec nich swoją tożsamość, wydają osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową dokument na jej nazwisko stwierdzający, że wystąpiła z wnioskiem i że wniosek został zarejestrowany oraz że została przekazana. Dokument ten zachowuje ważność do czasu wydania dokumentu, o którym mowa w ust. 4.

2. Dokument, o którym mowa w ust. 1, nie musi zostać wydany, jeżeli możliwe jest wydanie dokumentu, o którym mowa w ust. 4 do czasu zarejestrowania wniosku.

3. Dokument, o którym mowa w ust. 1, zostaje wycofany w momencie wydania dokumentu, o którym mowa w ust. 4.

4. Właściwe organy państwa członkowskiego, w którym składany jest wniosek zgodnie z art. 28 ust. 1 i 2, najszybciej jak to możliwe po złożeniu wniosku wydają dokument zawierający co najmniej następujące elementy, które w razie konieczności należy aktualizować:

- a) imię i nazwisko, data i miejsce urodzenia, płeć, obywatelstwa lub, stosownie do przypadku, bezpaństwowość osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, jej wizerunek twarzy i podpis;
- b) nazwa organu wydającego, data i miejsce wydania oraz okres ważności dokumentu;
- c) status danej osoby jako osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową;
- d) oświadczenie, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową ma prawo do pozostania na terytorium tego państwa członkowskiego do celów rozpatrzenia wniosku, oraz wskazanie, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową może swobodnie przemieszczać się po całości lub części terytorium tego państwa członkowskiego;
- e) oświadczenie, że dokument nie jest dokumentem podróży i że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie może podróżować bez zezwolenia do innych państw członkowskich.

5. Nie ma konieczności wydawania dokumentów, o których mowa w niniejszym artykule, w przypadku gdy i w okresie gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową przebywa w ośrodku detencyjnym lub jest pozbawiona wolności.

Po zwolnieniu z ośrodka detencyjnego lub zakończeniu pozbawienia wolności osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową wydaje się dokument, o którym mowa w ust. 1 lub 4. W przypadku gdy osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową wydaje się dokument, o którym mowa w ust. 1 po zwolnieniu, osoba ta otrzymuje dokument, o którym mowa w ust. 4 najszybciej jak to możliwe.

6. W przypadku małoletnich pod opieką dokumenty, o których mowa w niniejszym artykule, wydane jednemu z rodziców osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub osobie pełnoletniej odpowiedzialnej za osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową z mocy prawa lub zgodnie z praktyką danego państwa członkowskiego, mogą również, w stosownych przypadkach, dotyczyć tego małoletniego.

7. Dokumenty, o których mowa w niniejszym artykule, nie muszą być dowodem tożsamości, ale są uznawane za wystarczający dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową środek do celów potwierdzenia swojej tożsamości wobec krajowych organów podczas trwania procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową.

8. W dokumencie, o którym mowa w ust. 1 i 4, podaje się datę zarejestrowania wniosku.

9. Dokument, o którym mowa w ust. 4, jest ważny maksymalnie 12 miesięcy lub do momentu przekazania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do innego państwa członkowskiego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1351. W przypadku gdy dokument jest wydany przez odpowiedzialne państwo członkowskie, ważność tego dokumentu zostaje przedłużona, tak aby obejmowała okres, w którym osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową ma prawo do pozostania na terytorium odpowiedzialnego państwa członkowskiego. Okres ważności dokumentu nie stanowi prawa do pozostania, w przypadku gdy prawo to zostało wycofane lub zawieszone zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 30

Dostęp do procedury w ośrodkach detencyjnych i na przejściach granicznych

1. W przypadku gdy istnieją powody, aby przypuszczać, że obywatele państw trzecich lub bezpaństwowcy umieszczeni w ośrodkach detencyjnych lub obecni na przejściach granicznych, w tym w strefach tranzytowych, na granicach zewnętrznych mogą chcieć wystąpić z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, organy właściwe na mocy art. 4 przekazują im informacje o możliwości wystąpienia z takim wnioskiem.

2. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową występuje z wnioskiem w ośrodku detencyjnym, w więzieniu lub na przejściu granicznym – w tym w strefach tranzytowych – na granicy zewnętrznej, organy właściwe a mocy art. 4 wprowadzają rozwiązania dotyczące usług tłumaczenia ustnego w zakresie niezbędnym do ułatwienia dostępu do procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową.

3. Organizacje i osoby dopuszczone na mocy prawa krajowego do udzielania porad prawnych i doradztwa mają skuteczny dostęp do osób ubiegających się o ochronę międzynarodową przetrzymywanych w ośrodkach detencyjnych lub obecnych na przejściach granicznych, w tym w strefach tranzytowych, na granicach zewnętrznych. Taki dostęp może podlegać uprzedniej zgodzie właściwych organów.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić ograniczenia dostępu, o którym mowa w akapicie pierwszym, na mocy prawa krajowego, w przypadku gdy jest to obiektywnie niezbędne ze względów bezpieczeństwa, porządku publicznego lub zarządzania administracyjnego przejściem granicznym, w tym strefami tranzytowymi, lub ośrodkiem detencyjnym, pod warunkiem że dostęp nie zostanie drastycznie ograniczony lub uniemożliwiony.

Artykuł 31

Wnioski w imieniu osób pełnoletnich wymagających pomocy w dokonywaniu czynności prawnych

1. W przypadku gdy osoba pełnoletnia wymaga pomocy w dokonywaniu czynności prawnych zgodnie z prawem krajowym (zwana dalej „zależną osobą pełnoletnią”), osoba odpowiedzialna za nią z mocy prawa lub zgodnie z praktyką danego państwa członkowskiego może wystąpić z wnioskiem i złożyć wniosek w imieniu zależnej osoby pełnoletniej.

2. Zależna osoba pełnoletnia jest obecna do celów złożenia wniosku, z wyjątkiem sytuacji, w której z uzasadnionych powodów jest niezdolna do obecności lub nie jest w stanie być obecna lub wniosek jest składany za pomocą formularza, jeżeli prawo krajowe przewiduje taką możliwość.

Artykuł 32

Wnioski w imieniu małoletniego pod opieką

1. Małoletni pod opieką ma prawo złożyć wniosek w swoim imieniu, jeżeli ma zdolność do czynności prawnych zgodnie z prawem krajowym danego państwa członkowskiego. W przypadku gdy małoletni pod opieką nie ma zdolności do czynności prawnych zgodnie z prawem krajowym danego państwa członkowskiego, rodzic albo inna osoba pełnoletnia, np. opiekun prawny lub służba odpowiedzialna za ochronę dzieci, odpowiedzialna za małoletniego, z mocy prawa lub zgodnie z praktyką danego państwa członkowskiego, składa wniosek w jego imieniu.

2. W przypadku małoletniego pod opieką, który nie ma zdolności do czynności prawnych zgodnie z prawem krajowym danego państwa członkowskiego i który jest obecny w momencie wystąpienia przez rodzica lub innej osoby pełnoletniej odpowiedzialnej za niego na mocy prawa lub praktyki danego państwa członkowskiego z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej lub złożenia przez rodzica wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium tego samego państwa członkowskiego, w szczególności jeżeli taki małoletni nie ma innych możliwości prawnych pobytu na terytorium tego samego państwa członkowskiego, wystąpienie z wnioskiem i złożenie wniosku przez rodzica lub inną osobę pełnoletnią odpowiedzialną za małoletniego z mocy prawa lub zgodnie z praktyką danego państwa członkowskiego jest również uznawane za wystąpienie z wnioskiem i złożenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w imieniu małoletniego.

Państwa członkowskie mogą postanowić o stosowaniu akapitu pierwszego także w przypadku małoletniego pod opieką, który rodzi się lub który jest obecny w trakcie procedury administracyjnej.

3. W przypadku gdy rodzic lub osoba pełnoletnia odpowiedzialna za małoletniego pod opieką, o którym mowa w ust. 2, składają wniosek w imieniu małoletniego, małoletni jest obecny do celów złożenia wniosku, z wyjątkiem sytuacji, w której z uzasadnionych powodów jest niezdolny do obecności lub nie jest w stanie być obecny lub wniosek jest składany w imieniu małoletniego za pomocą formularza, jeżeli prawo krajowe przewiduje taką możliwość.

Artykuł 33

Wnioski małoletnich bez opieki

1. Małoletni bez opieki ma prawo złożyć wniosek w swoim imieniu, jeżeli ma zdolność do czynności prawnych zgodnie z prawem krajowym danego państwa członkowskiego. W tym celu małoletniego bez opieki informuje się o wieku osiągnięcia zdolności do czynności prawnych obowiązującym w państwie członkowskim odpowiedzialnym za rozpatrzenie

jego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. W przypadku gdy małoletni bez opieki nie ma zdolności do czynności prawnych zgodnie z prawem krajowym danego państwa członkowskiego, przedstawiciel lub osoba, o której mowa w art. 23 ust. 2 lit. a), składają wniosek w jego imieniu.

Akapit pierwszy niniejszego ustępu stosuje się bez uszczerbku dla prawa małoletnich bez opieki do doradztwa prawnego oraz do pomocy i zastępstwa prawnego zgodnie z art. 15 i 16.

2. W przypadku małoletniego bez opieki, który nie ma zdolności do czynności prawnych zgodnie z prawem krajowym danego państwa członkowskiego, wniosek zostaje złożony w terminie określonym w art. 28 ust. 1 z uwzględnieniem najlepszego interesu dziecka.

3. W przypadku gdy przedstawiciel małoletniego bez opieki lub osoba, o której mowa w art. 23 ust. 2 lit. a), składają wniosek w imieniu małoletniego, małoletni jest obecny do celów złożenia wniosku, z wyjątkiem sytuacji, w której z uzasadnionych powodów jest niezdolny do obecności lub nie jest w stanie być obecny lub wniosek jest składany za pomocą formularza, jeżeli prawo krajowe przewiduje taką możliwość.

SEKCJA II

Procedura rozpatrywania wniosków

Artykuł 34

Rozpatrywanie wniosków

1. Organ rozstrzygający rozpatruje wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej i podejmuje decyzje w ich sprawie zgodnie z podstawowymi zasadami i gwarancjami określonymi w rozdziale II.

2. Organ rozstrzygający podejmuje decyzje w sprawie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej po odpowiednim rozpatrzeniu dopuszczalności lub zasadności wniosku. Organ rozstrzygający rozpatruje wnioski obiektywnie, bezstronnie i indywidualnie. Do celów rozpatrzenia wniosku organ rozstrzygający uwzględni następujące elementy:

- a) stosowne oświadczenia i dokumenty przedstawione przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2024/1347;
- b) istotne, dokładne i aktualne informacje o sytuacji panującej w kraju pochodzenia osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową w chwili podejmowania decyzji w sprawie wniosku, w tym o przepisach ustawowych i wykonawczych obowiązujących w kraju pochodzenia oraz o sposobie, w jaki są stosowane, uzyskane z istotnych i dostępnych krajowych, unijnych i międzynarodowych źródeł, w tym od organizacji praw dziecka oraz, jeśli są dostępne, wspólną analizę na temat sytuacji w konkretnych krajach pochodzenia, a także wytyczne, o których mowa w art. 11 rozporządzenia (UE) 2021/2303;
- c) w przypadku stosowania koncepcji kraju pierwszego azylu lub bezpiecznego kraju trzeciego – istotne, dokładne i aktualne informacje o sytuacji panującej w chwili podejmowania decyzji w sprawie wniosku w państwie trzecim, który jest uznawany za kraj pierwszego azylu lub bezpieczny kraj trzeci, w tym informacje i analizy na temat bezpiecznych krajów pochodzenia, o których to informacjach i analizach mowa w art. 12 rozporządzenia (UE) 2021/2303;
- d) indywidualną sytuację i osobiste uwarunkowania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, w tym takie czynniki, jak: jej przeszłość, wiek, płeć, tożsamość płciową i orientację seksualną – by ocenić, czy w świetle osobistych uwarunkowań tej osoby akty, których doświadczyła lub na które mogłaby zostać narażona, stanowią prześladowanie lub poważną krzywdę;
- e) czy działania osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową od chwili opuszczenia kraju pochodzenia służyły wyłącznie lub głównie stworzeniu warunków niezbędnych do ubiegania się o udzielenie ochrony międzynarodowej – aby ocenić, czy takie działania naraziłyby tę osobę na prześladowanie lub poważną krzywdę, o czym mowa w art. 5 rozporządzenia (UE) 2024/1347, gdyby powróciła ona do tego kraju;
- f) czy od osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową można by zasadnie oczekiwać, że powinna skorzystać z ochrony innego państwa, na którego obywatelstwo mogłaby się powołać;
- g) o ile podmiotami dopuszczającymi się prześladowania nie są państwo lub jego przedstawiciele – czy mają zastosowanie alternatywne możliwości ochrony, o których mowa w art. 8 rozporządzenia (UE) 2024/1347.

3. Personel rozpatrujący wnioski i podejmujący decyzje ma odpowiednią wiedzę i przeszedł szkolenie w tym odpowiednie szkolenie na podstawie art. 8 rozporządzenia (UE) 2021/2303 na temat odpowiednich norm obowiązujących w dziedzinie prawa azylowego i uchodźczego. Personel ma możliwość konsultacji z ekspertami w niezbędnym zakresie, na temat konkretnych zagadnień, takich jak kwestie medyczne, kulturowe, religijne, dotyczące zdrowia psychicznego oraz kwestie związane z dziećmi lub dotyczące płci. W stosownych przypadkach mogą składać zapytania do Agencji ds. Azylu zgodnie z art. 10 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/2303.

4. Dokumenty ocenione przez organ rozstrzygający jako istotne dla rozpatrzenia wniosków są w stosownych przypadkach tłumaczone na potrzeby takiego rozpatrzenia.

Tłumaczenia tych istotnych dokumentów lub ich części mogą być zapewnione przez inne podmioty i opłacone ze środków publicznych zgodnie z prawem krajowym danego państwa członkowskiego. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową może na własny koszt zapewnić tłumaczenie innych dokumentów. W przypadku kolejnych wniosków na osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową można nałożyć odpowiedzialność za tłumaczenie dokumentów.

5. Organ rozstrzygający może uznać, że dany wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej ma zostać rozpatrzony priorytetowo, w szczególności w przypadku gdy:

- a) uznaje, że istnieje prawdopodobieństwo, że wniosek jest uzasadniony;
- b) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową ma szczególne potrzeby w zakresie przyjmowania w rozumieniu art. 24 dyrektywy (UE) 2024/1346 lub potrzebuje szczególnych gwarancji proceduralnych, o których mowa w art. 20–23 niniejszego rozporządzenia, w szczególności w przypadku gdy jest małoletnim bez opieki;
- c) istnieją uzasadnione powody, aby uznać, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego państwa członkowskiego;
- d) dany wniosek jest kolejnym wnioskiem;
- e) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową podlega decyzji podjętej zgodnie z art. 23 ust. 2 lit. e) dyrektywy (UE) 2024/1346 lub uczestniczyła w zakłócaniu porządku publicznego albo zachowaniu przestępnym.

Artykuł 35

Czas trwania procedury rozpatrywania wniosku

1. Rozpatrywanie mające na celu ustalenie dopuszczalności wniosku zgodnie z art. 38 ust. 1 lit. a), b), c) i d) oraz art. 38 ust. 2 zostaje zakończone najszybciej jak to możliwe i nie później niż dwa miesiące od daty złożenia wniosku.

W przypadku, o którym mowa w art. 38 ust. 1 lit. e), organ rozstrzygający kończy rozpatrywanie w terminie dziesięciu dni roboczych.

Wniosku nie uznaje się za dopuszczalny wyłącznie z powodu faktu, że w terminach określonych w niniejszym ustępie i w ust. 2 nie została przyjęta decyzja w sprawie niedopuszczalności.

2. Organ rozstrzygający może przedłużyć terminy przewidziane w ust. 1 akapit pierwszy o maksymalnie dwa miesiące, w przypadku gdy:

- a) liczba obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców, którzy występują z wnioskami o udzielenie ochrony międzynarodowej w tym samym okresie, jest nieproporcjonalnie duża, co uniemożliwia zakończenie procedury dotyczącej dopuszczalności w wyznaczonym terminie;
- b) występują złożone okoliczności faktyczne lub prawne;
- c) opóźnienie może być jednoznacznie przypisane niewywiązaniu się przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową z obowiązków ciążących na niej na mocy art. 9.

3. Organ rozstrzygający kończy procedurę rozpatrywania wniosku prowadzoną w trybie przyspieszonym najszybciej jak to możliwe i nie później niż trzy miesiące od dnia złożenia wniosku.

4. Organ rozstrzygający zapewnia, aby procedura rozpatrywania wniosku pod kątem zasadności, o ile nie jest to procedura rozpatrywania prowadzona w trybie przyspieszonym, została zakończona najszybciej jak to możliwe i nie później niż sześć miesięcy od złożenia wniosku, bez uszczerbku dla odpowiedniego i pełnego rozpatrzenia.

5. Organ rozpatrujący może przedłużyć ten termin sześciu miesięcy, o którym mowa w ust. 4, o okres nie dłuższy niż sześć miesięcy, w przypadku gdy:

- a) liczba obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców, którzy występują z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej w tym samym okresie, jest nieproporcjonalnie duża, co uniemożliwia zakończenie procedury w terminie sześciu miesięcy;
- b) występują złożone okoliczności faktyczne lub prawne;
- c) opóźnienie może być jednoznacznie przypisane niewywiązaniu się przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową z jej obowiązków wynikających z art. 9.

6. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową podlega procedurze przekazania ustanowionej w art. 46 rozporządzenia (UE) 2024/1351, termin, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, zaczyna bieg od dnia, w którym wniosek zostaje złożony zgodnie z art. 28 ust. 2.

7. Organ rozstrzygający może przesunąć termin zakończenia procedury rozpatrywania wniosku w przypadku, gdy nie można zasadnie oczekiwać, by organ ten podjął decyzję w terminach określonych w ust. 4 ze względu na niepewną sytuację w kraju pochodzenia, co do której oczekuje się, że będzie mieć charakter tymczasowy. W takich przypadkach organ rozstrzygający:

- a) dokonuje przeglądu sytuacji w tym kraju pochodzenia co najmniej raz na cztery miesiące;
- b) uwzględnia przeglądy sytuacji w kraju pochodzenia przeprowadzane przez Agencję ds. Azylu, jeżeli są dostępne;
- c) informują zainteresowane osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, w języku, który rozumieją lub co do którego można zasadnie przypuszczać, że jest dla nich zrozumiały, oraz najszybciej jak to możliwe, o powodach przesunięcia terminu.

Państwo członkowskie informuje Komisję i Agencję ds. Azylu najszybciej jak to możliwe o przesunięciu terminu zakończenia procedur w odniesieniu do tego kraju pochodzenia. W każdym wypadku państwa członkowskie kończą procedurę rozpatrywania wniosku w terminie 21 miesięcy od złożenia wniosku.

8. Państwa członkowskie ustalają terminy zakończenia procedury rozpatrywania wniosku, w przypadku gdy sąd lub trybunał unieważniają decyzję organu rozstrzygającego i przekazują sprawę do ponownego rozpoznania. Terminy te muszą być krótsze niż terminy określone w niniejszym artykule.

SEKCJA III

Decyzje w sprawie wniosków

Artykuł 36

Decyzje w sprawie wniosków

1. Decyzję w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wydaje się na piśmie i powiadamia się o niej osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową jak najszybciej zgodnie z prawem krajowym danego państwa członkowskiego. Jeżeli przedstawiciel lub doradca prawny jest przedstawicielem prawnym osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, organ rozstrzygający może powiadomić go o decyzji zamiast powiadamiać tę osobę.

2. W przypadku gdy wniosek zostanie odrzucony jako niedopuszczalny, jako bezzasadny lub oczywiście bezzasadny w odniesieniu do statusu uchodźcy lub statusu ochrony uzupełniającej, jako wyraźnie wycofany lub jako wycofany w sposób dorozumiany, decyzja zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne odrzucenia.

3. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową zostaje poinformowana o wyniku decyzji i o tym, jak się odwołać od decyzji o odrzuceniu wniosku jako niedopuszczalnego, bezzasadnego lub oczywiście bezzasadnego w odniesieniu do statusu uchodźcy lub statusu ochrony uzupełniającej lub jako wycofanego w sposób dorozumiany. Informacje te mogą zostać przekazane jako część decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. W przypadku gdy osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową nie udziela pomocy doradca prawny, informacja ta jest przekazywana w języku który osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową rozumie lub co do którego można zasadnie przyjąć, że zostanie przez nią zrozumiany.

4. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest reprezentowana przez doradcę prawnego będącego jej przedstawicielem prawnym, informacja, o której mowa w ust. 3, może zostać przekazana tylko temu doradcy prawnemu i nie musi zostać przetłumaczona na język, który osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową rozumie lub co do którego można zasadnie przyjąć, że zostanie przez nią zrozumiany. W takim przypadku osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową przekazuje się informację o udzieleniu lub nieudzieleniu ochrony międzynarodowej na piśmie, w języku, który osoba ta rozumie lub co do którego można zasadnie przyjąć, że zostanie przez nią zrozumiany, wraz z ogólnymi informacjami na temat sposobu odwołania się od decyzji.

5. W przypadku wniosków w imieniu małoletnich lub zależnych osób pełnoletnich i gdy wszystkie wnioski oparte są na dokładnie tych samych podstawach co wniosek osoby pełnoletniej odpowiedzialnej za małoletniego lub zależną osobę pełnoletnią, organ rozstrzygający może, w następstwie indywidualnej oceny dotyczącej każdej z osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, podjąć jedną decyzję odnoszącą się do wszystkich osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, chyba że prowadziłoby to do ujawnienia szczególnej sytuacji jednej z tych osób, co mogłoby zagrozić jej interesom, w szczególności w sprawach związanych z przemocą ze względu na płeć, handlem ludźmi, prześladowaniem ze względu na płeć, orientację seksualną, tożsamość płciową lub wiek. W takich przypadkach wydaje się osobną decyzję i powiadamia się o niej daną osobę zgodnie z ust. 1.

Artykuł 37

Odrzucenie wniosku i wydanie decyzji nakazującej powrót

W przypadku gdy wniosek zostanie odrzucony jako niedopuszczalny, bezzasadny lub oczywiście bezzasadny, zarówno w odniesieniu do statusu uchodźcy, jak i do statusu ochrony uzupełniającej, albo jako wycofany w sposób dorozumiany lub wyraźny, państwa członkowskie wydają decyzję nakazującą powrót zgodną z dyrektywą 2008/115/WE i zgodnie z zasadą non-refoulement. W przypadku gdy decyzja nakazująca powrót lub inna decyzja nakładająca zobowiązanie do powrotu została już wydana zanim wystąpiono z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, decyzja nakazująca powrót na podstawie niniejszego artykułu nie jest wymagana. Decyzję nakazującą powrót wydaje się jako część decyzji o odrzuceniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej lub w osobnym akcie. W przypadku gdy decyzja nakazująca powrót jest wydawana jako osobny akt, wydaje się ją jednocześnie z decyzją o odrzuceniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej i łącznie z tą decyzją lub później bez zbędnej zwłoki.

Artykuł 38

Decyzja w sprawie dopuszczalności wniosku

1. Organ rozstrzygający może ocenić dopuszczalność wniosku zgodnie z podstawowymi zasadami i gwarancjami przewidzianymi w rozdziale II i może zostać upoważniony na mocy prawa krajowego do odrzucenia wniosku jako niedopuszczalnego w przypadku, gdy zastosowanie ma którakolwiek z następujących podstaw:

- a) państwo niebędące państwem członkowskim jest uznawane za kraj pierwszego azylu w odniesieniu do osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową zgodnie z art. 58, chyba że jest oczywiste, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie zostanie przyjęta ani nie będzie podlegała readmisji do tego państwa;
- b) państwo niebędące państwem członkowskim jest uznawane za bezpieczny kraj trzeci w odniesieniu do osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową zgodnie z art. 59, chyba że jest oczywiste, że osoba ta nie zostanie przyjęta ani nie będzie podlegała readmisji do tego państwa;
- c) państwo członkowskie inne niż państwo członkowskie rozpatrujące wniosek udzieliło ochrony międzynarodowej osobie ubiegającej się o tę ochronę;
- d) międzynarodowy sąd lub trybunał karny zapewniły osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową bezpieczną relokację do państwa członkowskiego lub państwa trzeciego lub jednoznacznie podejmują działania w tym zakresie, chyba że zaistniały nowe istotne okoliczności, których sąd lub trybunał nie uwzględniły, lub w przypadku gdy nie było możliwości prawnej powołania się przed tym sądem lub trybunałem na okoliczności istotne dla standardów praw człowieka uznanych na poziomie międzynarodowym;
- e) wobec danej osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową wydano decyzję nakazującą powrót zgodnie z art. 6 dyrektywy 2008/115/WE i wystąpiła ona z wnioskiem dopiero po siedmiu dniach roboczych, licząc od daty otrzymania przez nią decyzji nakazującej powrót, pod warunkiem że została ona poinformowana o skutkach niewystąpienia z wnioskiem w tym terminie i że nie zaistniały żadne nowe istotne elementy od końca tego okresu.

2. Organ rozstrzygający odrzuca wniosek jako niedopuszczalny, w przypadku gdy jest to kolejny wniosek i nie zaistniały ani nie zostały przedstawione przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową żadne nowe istotne elementy, o których mowa w art. 55 ust. 3 i 5, dotyczące rozpatrzenia tego, czy osoba ta kwalifikuje się jako osoba korzystająca z ochrony międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1347, lub dotyczące uprzednio zastosowanych podstaw niedopuszczalności.

*Artykuł 39***Decyzja co do zasadności wniosku**

1. Wniosek nie jest rozpatrywany pod kątem zasadności, w przypadku gdy:
 - a) zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1351 odpowiedzialne jest inne państwo członkowskie;
 - b) wniosek zostaje odrzucony jako niedopuszczalny zgodnie z art. 38; lub
 - c) wniosek zostaje wycofany w sposób wyraźny lub dorozumiany, bez uszczerbku dla art. 40 ust. 2 i art. 41 ust. 5.
2. Podczas rozpatrywania wniosku pod kątem zasadności organ rozstrzygający podejmuje decyzję, czy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową kwalifikuje się jako uchodźca, a jeżeli nie, ustala, czy jest osobą kwalifikującą się do objęcia jej ochroną uzupełniającą zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1347.
3. Organ rozstrzygający odrzuca wniosek jako bezzasadny, w przypadku gdy ustalił, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie kwalifikuje się do otrzymania ochrony międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1347.
4. Organ rozstrzygający może zostać upoważniony na mocy prawa krajowego do stwierdzenia, że wniosek bezzasadny jest oczywiście bezzasadny, jeżeli w momencie zakończenia rozpatrywania ma zastosowanie którakolwiek z okoliczności, o których mowa w art. 42 ust. 1 i 3.

*Artykuł 40***Wyraźne wycofanie wniosków**

1. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową może z własnej inicjatywy i w dowolnym momencie procedury wycofać swój wniosek. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową wycofuje wniosek na piśmie i dostarcza to wycofanie osobiście lub za pośrednictwem doradcy prawnego będącego jej przedstawicielem prawnym zgodnie z prawem krajowym.
2. W momencie wycofania wniosku właściwe organy informują osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową zgodnie z art. 8 ust. 2 lit. c) w języku, który rozumie lub co do którego można zasadnie przyjąć, że zostanie przez nią zrozumiany, o wszystkich skutkach proceduralnych takiego wycofania.
3. W przypadku gdy wyraźne wycofanie wniosku ma miejsce przed właściwym organem innym niż organ rozstrzygający, organ ten informuje organ rozstrzygający o takim wycofaniu. Organ rozstrzygający przyjmuje decyzję stwierdzającą, że wniosek został wycofany w sposób wyraźny. Decyzja ta jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie, o którym mowa w rozdziale V niniejszego rozporządzenia.
4. W przypadku gdy na etapie wyraźnego wycofania wniosku przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową organ rozstrzygający już stwierdził, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie kwalifikuje się do otrzymania ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1347, może nadal podjąć decyzję o odrzuceniu wniosku jako bezzasadnego lub oczywiście bezzasadnego.

*Artykuł 41***Dorozumiane wycofanie wniosków**

1. Wniosek uznaje się za wycofany w sposób dorozumiany, jeżeli:
 - a) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie złożyła, bez podania ważnej przyczyny, swojego wniosku zgodnie z art. 28, mimo że miała rzeczywistą możliwość, by to uczynić;
 - b) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową odmawia współpracy, nie przekazując informacji, o których mowa w art. 27 ust. 1 lit. a) i b), lub nie przekazując swoich danych biometrycznych;
 - c) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową odmawia podania swojego adresu, chyba że zakwaterowanie zapewniają właściwe organy;

- d) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową bez uzasadnionej przyczyny nie uczestniczyła w przesłuchaniu, chociaż została do tego zobowiązana na podstawie art. 13, lub bez uzasadnionej przyczyny odmówiła odpowiedzi na zadane pytania podczas przesłuchania do tego stopnia, że wynik przesłuchania nie był wystarczający, aby podjąć decyzję co do zasadności wniosku;
 - e) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową wielokrotnie nie wywiązywała się ze swoich obowiązków w zakresie zgłaszania się, nałożonych na nią zgodnie z art. 9 ust. 4 lub nie pozostaje do dyspozycji właściwych organów administracyjnych lub sądowych, chyba że może wykazać, że niepozostawanie do dyspozycji wynikało ze szczególnych okoliczności, na które nie ma ona wpływu;
 - f) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową złożyła wniosek w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie przewidziane w art. 17 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2024/1351 i nie pozostaje w tym państwie członkowskim w oczekiwaniu na ustalenie odpowiedzialnego państwa członkowskiego lub na przeprowadzenie procedury przekazania, stosownie do przypadku.
2. W przypadku gdy organem, który ocenia, czy wniosek został wycofany w sposób dorozumiany, jest właściwy organ inny niż organ rozstrzygający i w przypadku gdy organ ten uzna, że wniosek należy uznać wycofany w sposób dorozumiany, informuje o tym organ rozstrzygający. Organ rozstrzygający przyjmuje decyzję stwierdzającą, że wniosek został wycofany w sposób dorozumiany.
3. Jeżeli osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest obecna, właściwy organ w momencie wycofania wniosku informuje osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową zgodnie z art. 8 ust. 2 lit. c) w języku, który rozumie lub co do którego można zasadnie przyjąć, że zostanie przez nią zrozumiany, o wszystkich skutkach proceduralnych takiego wycofania.
4. Właściwy organ może zawiesić procedurę w celu umożliwienia osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową uzasadnienia lub skorygowania zaniechań lub działań określonych w ust. 1, zanim podjęta zostanie decyzja stwierdzająca, że wniosek został wycofany w sposób dorozumiany.
5. Wniosek może zostać odrzucony jako bezzasadny lub jako oczywiście bezzasadny, w przypadku gdy organ rozstrzygający już ustalił na tym etapie, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie kwalifikuje się do otrzymania ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1347.

SEKCJA IV

Procedury specjalne

Artykuł 42

Procedura rozpatrywania wniosku w trybie przyspieszonym

1. Bez uszczerbku dla art. 21 ust. 2 organ rozstrzygający przyspiesza – zgodnie z podstawowymi zasadami i gwarancjami przewidzianymi w rozdziale II – rozpatrywanie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej pod kątem zasadności, w przypadkach gdy:
- a) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, składając swój wniosek i przedstawiając stan faktyczny, poruszyła jedynie kwestie, które nie są istotne dla rozpatrzenia, czy kwalifikuje się ona jako osoba korzystająca z ochrony międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1347;
 - b) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową przedstawiła wyraźnie niespójne lub sprzeczne lub wyraźnie nieprawdziwe lub ewidentnie nieprawdopodobne wyjaśnienia, lub wyjaśnienia, które są sprzeczne z istotnymi i dostępnymi informacjami dotyczącymi kraju pochodzenia, sprawiając tym samym, że w sposób oczywisty jej twierdzenia są nieprzekonujące co do tego, czy kwalifikuje się ona jako osoba korzystająca z ochrony międzynarodowej na mocy rozporządzenia (UE) 2024/1347;
 - c) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, po tym, jak w pełni umożliwiono jej podanie ważnej przyczyny, umyślnie wprowadziła organy w błąd, przedstawiając nieprawdziwe informacje lub dokumenty lub zatajając istotne informacje lub dokumenty, w szczególności dotyczące jej tożsamości lub obywatelstwa, które mogłyby mieć negatywny wpływ na decyzję, lub gdy istnieją jasne podstawy, aby uznać, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową w złej wierze zniszczyła lub pozbyła się dokumentu tożsamości lub dokumentu podróży w celu uniemożliwienia ustalenia jej tożsamości lub obywatelstwa;
 - d) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową występuje z wnioskiem jedynie w celu opóźnienia lub uniemożliwienia wykonania decyzji dotyczącej jej wydalenia z terytorium państwa członkowskiego;
 - e) państwo trzecie można w odniesieniu do osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową uznać za bezpieczny kraj pochodzenia w rozumieniu niniejszego rozporządzenia;

- f) istnieją uzasadnione powody, aby uznać, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego państw członkowskich, lub osoba ta została wcześniej przymusowo wydalona z poważnych powodów związanych z bezpieczeństwem narodowym lub porządkiem publicznym na mocy prawa krajowego;
- g) dany wniosek jest kolejnym wnioskiem, który nie jest niedopuszczalny;
- h) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową przybyła na terytorium państwa członkowskiego nielegalnie lub nielegalnie przedłużyła swój pobyt na nim oraz bez ważnego powodu nie zgłosiła się do właściwych organów ani nie wystąpiła, najszybciej jak to możliwe, z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, zważywszy na takie okoliczności jej wjazdu;
- i) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową wjechała na terytorium państwa członkowskiego legalnie i bez ważnego powodu nie wystąpiła, najszybciej jak to możliwe, z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, zważywszy na podstawy jej wniosku; niniejsza litera pozostaje bez uszczerbku dla potrzeby ochrony międzynarodowej powstającej po przybyciu do państwa członkowskiego; lub
- j) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową posiada obywatelstwo lub – w przypadku bezpaństwowców – poprzednie miejsce zwykłego pobytu w państwie trzecim, dla którego odsetek decyzji organu rozstrzygającego w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej wynosi – zgodnie z najnowszymi dostępnymi średnimi rocznymi ogólnounijnymi danymi Eurostatu – 20 % lub mniej, chyba że organ rozstrzygający stwierdzi, że w danym państwie trzecim nastąpiła istotna zmiana od czasu publikacji odpowiednich danych Eurostatu lub że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową należy do kategorii osób, w przypadku których odsetka 20 % lub niższego nie można uznać za reprezentatywny w odniesieniu do ich potrzeb w zakresie ochrony, przy uwzględnieniu między innymi istotnych różnic między decyzjami wydanymi w pierwszej instancji a decyzjami ostatecznymi.

W przypadku gdy Agencja ds. Azylu przedstawiła wytyczne dotyczące kraju pochodzenia zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2021/2303 wykazujące, że w danym państwie trzecim nastąpiła istotna zmiana od czasu publikacji odpowiednich danych Eurostatu, państwa członkowskie stosują te wytyczne jako odniesienie do celów stosowania akapitu pierwszego lit. j) niniejszego ustępu.

2. W przypadku gdy organ rozstrzygający uzna, że rozpatrywanie wniosku obejmuje okoliczności faktyczne lub prawne, które są zbyt złożone, aby rozpatrywać je w ramach procedury rozpatrywania wniosku prowadzonej w trybie przyspieszonym, może kontynuować rozpatrywanie wniosku pod kątem zasadności zgodnie z art. 35 ust. 4 i art. 39. W takim przypadku informuje się daną osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową o zmianie procedury.

3. Procedura rozpatrywania wniosku prowadzona w trybie przyspieszonym może być stosowana w odniesieniu do małoletnich bez opieki wyłącznie w przypadku, gdy:

- a) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową pochodzi z państwa trzeciego, które można uznać za bezpieczny kraj pochodzenia w rozumieniu niniejszego rozporządzenia;
- b) istnieją uzasadnione powody, aby uznać, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego państwa członkowskiego, lub osoba ta została wcześniej przymusowo wydalona z poważnych powodów związanych z bezpieczeństwem narodowym lub porządkiem publicznym na mocy prawa krajowego;
- c) dany wniosek jest kolejnym wnioskiem, który nie jest niedopuszczalny;
- d) uznaje się, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, po uzyskaniu pełnej możliwości podania ważnej przyczyny, wprowadziła organy w błąd, przedstawiając nieprawdziwe informacje lub dokumenty lub zatajając istotne informacje lub dokumenty, w szczególności dotyczące jej tożsamości lub obywatelstwa, które mogłyby mieć negatywny wpływ na decyzję, lub istnieją wyraźne podstawy, by sądzić, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, w złej wierze, zniszczyła lub pozbyła się dokumentu tożsamości lub dokumentu podróży w celu uniemożliwienia ustalenia jej tożsamości lub obywatelstwa; lub
- e) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową posiada obywatelstwo lub – w przypadku bezpaństwowców – poprzednie miejsce zwykłego pobytu w państwie trzecim, dla którego odsetek decyzji organu rozstrzygającego w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej wynosi – zgodnie z najnowszymi dostępnymi średnimi rocznymi ogólnounijnymi danymi Eurostatu – 20 % lub mniej, chyba że organ rozstrzygający stwierdzi, że w danym państwie trzecim nastąpiła istotna zmiana od czasu publikacji odpowiednich danych Eurostatu lub że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową należy do kategorii osób, w przypadku których odsetka 20 % lub niższego nie można uznać za reprezentatywny w odniesieniu do ich potrzeb w zakresie ochrony, przy uwzględnieniu między innymi istotnych różnic między decyzjami wydanymi w pierwszej instancji a decyzjami ostatecznymi;

W przypadku gdy Agencja ds. Azylu przedstawiła wytyczne dotyczące kraju pochodzenia zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2021/2303 wykazujące, że w danym państwie trzecim nastąpiła istotna zmiana od czasu publikacji odpowiednich danych Eurostatu, państwa członkowskie stosują te wytyczne jako odniesienie do celów stosowania akapitu pierwszego lit. e) niniejszego ustępu.

Artykuł 43

Warunki stosowania azylowej procedury granicznej

1. Po przeprowadzeniu kontroli przesiewowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1356 w stosownych przypadkach i pod warunkiem, że osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową nie zezwolono jeszcze na wjazd na terytorium państw członkowskich, państwo członkowskie może, zgodnie z podstawowymi zasadami i gwarancjami przewidzianymi w rozdziale II, rozpatrzyć wniosek w ramach procedury granicznej, w przypadku gdy z wnioskiem tym wystąpił obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, który nie spełnia warunków wjazdu na terytorium państwa członkowskiego określonych w art. 6 rozporządzenia (UE) 2016/399. Procedura graniczna może mieć miejsce:

- a) w następstwie wystąpienia z wnioskiem na przejściu granicznym na granicy zewnętrznej lub w strefie tranzytowej;
- b) w następstwie zatrzymania w związku z niedozwolonym przekroczeniem granicy zewnętrznej;
- c) w następstwie zejścia na ląd na terytorium państwa członkowskiego po operacji poszukiwawczo-ratowniczej;
- d) w następstwie relokacji przeprowadzonej zgodnie z art. 67 ust. 11 rozporządzenia (UE) 2024/1351.

2. Bez uszczerbku dla art. 51 ust. 2 i art. 53 ust. 2 osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową podlegającym procedurze granicznej nie zezwala się na wjazd na terytorium państwa członkowskiego. Wszelkie środki podejmowane przez państwa członkowskie w celu zapobieżenia niedozwolonemu wjazdowi na ich terytorium muszą być zgodne (UE) 2024/1346.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 51 ust. 2 akapit pierwszy ostatnie zdanie osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową nie zezwala się na wjazd na terytorium państwa członkowskiego, jeżeli:

- a) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie ma prawa do pozostania na terytorium państwa członkowskiego zgodnie z art. 10 ust. 4 lit. a) lub c);
- b) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie ma prawa do pozostawania na terytorium państwa członkowskiego zgodnie z art. 68 i nie złożyła wniosku o zezwolenie na pozostanie do celów procedury odwoławczej w mającym zastosowanie terminie;
- c) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie ma prawa do pozostawania na terytorium państwa członkowskiego zgodnie z art. 68, a sąd lub trybunał postanowiły, że osoba ta nie może uzyskać zezwolenia na pozostanie w oczekiwaniu na wynik postępowania odwoławczego.

W przypadkach, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, jeżeli wobec osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową wydano decyzję nakazującą powrót zgodnie z dyrektywą 2008/115/WE lub odmówiono mu wjazdu zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) 2016/399, zastosowanie ma art. 4 rozporządzenia (UE) 2024/1349.

4. Bez uszczerbku i w ramach uzupełnienia mechanizmu monitorowania ustanowionego w art. 14 rozporządzenia (UE) 2021/2303, każde państwo członkowskie przewiduje mechanizm monitorowania praw podstawowych w odniesieniu do procedury granicznej spełniający kryteria określone w art. 10 rozporządzenia (UE) 2024/1356.

Artykuł 44

Decyzje w ramach azylowej procedury granicznej

1. W przypadku gdy stosowana jest procedura graniczna, decyzje mogą być podejmowane w następujących sprawach:

- a) w sprawie niedopuszczalności wniosku zgodnie z art. 38;
- b) w sprawie zasadności wniosku, w przypadku gdy ma zastosowanie którakolwiek z okoliczności wymienionych w art. 42 ust. 1 lit. a)–g) i j) oraz art. 42 ust. 3 lit. b).

2. Jeżeli liczba osób ubiegających się o ochronę międzynarodową przekracza liczbę, o której mowa w art. 47 ust. 1, oraz w celu ustalenia, w stosunku do kogo zastosować procedurę graniczną na podstawie art. 42 ust. 1 lit. c), f) lub j) lub art. 42 ust. 3 lit. b), pierwszeństwo przyznaje się następującym kategoriom wniosków:

- a) wnioski niektórych obywateli państw trzecich lub, w przypadku bezpaństwowców, osób mających poprzednie miejsce zwykłego pobytu w państwie trzecim, którzy w przypadku decyzji odmownej mają większe szanse na powrót, stosownie do przypadku, do ich kraju pochodzenia, do państwa poprzedniego miejsca zwykłego pobytu, do bezpiecznego kraju trzeciego lub do kraju pierwszego azylu w rozumieniu niniejszego rozporządzenia;

- b) wnioski niektórych obywateli państw trzecich lub, w przypadku bezpaństwowców, osób mających poprzednie miejsce zwykłego pobytu w państwie trzecim, co do których z poważnych powodów uznaje się, że stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego lub porządku publicznego państwa członkowskiego;
- c) bez uszczerbku dla lit. b), wnioski niektórych obywateli państw trzecich lub, w przypadku bezpaństwowców, osób mających poprzednie miejsce zwykłego pobytu w państwie trzecim, niebędących małoletnimi, oraz członków ich rodzin.

3. W przypadku gdy procedura graniczna jest stosowana wobec małoletnich i członków ich rodzin, rozpatrzeniu ich wniosków przyznaje się pierwszeństwo.

Państwa członkowskie mogą również przyznać pierwszeństwo rozpatrzeniu wniosków niektórych obywateli państw trzecich lub, w przypadku bezpaństwowców, osób mających poprzednie miejsce zwykłego pobytu w państwie trzecim, którzy w przypadku decyzji odmownej mają większe szanse na powrót, stosownie do przypadku, do ich kraju pochodzenia, do państwa poprzedniego miejsca zwykłego pobytu, do bezpiecznego kraju trzeciego lub do kraju pierwszego azylu w rozumieniu niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 45

Obowiązkowe stosowanie azylowej procedury granicznej

1. Państwo członkowskie rozpatruje wniosek w ramach procedury granicznej w przypadkach, o których mowa w art. 43 ust. 1, gdy ma zastosowanie którakolwiek z okoliczności, o których mowa w art. 42 ust. 1 lit. c), f) lub j).
2. W przypadku gdy zastosowanie mają okoliczności, o których mowa w art. 42 ust. 1 lit. f), i bez uszczerbku dla art. 54, państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki, aby w ramach procedury granicznej zachować, w miarę możliwości, jedność rodziny.
3. Do celów ust. 2, aby zachować jedność rodziny, „członkowie rodziny tej osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową” oznaczają – o ile rodzina istniała już, zanim osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową przybyła na terytorium państw członkowskich – następujących członków rodziny osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, którzy są obecni na terytorium tego samego państwa członkowskiego w odniesieniu do wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej:
 - a) małżonka osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub będącego stanu wolnego partnera tej osoby, z którym osoba ta pozostaje w stałym związku, jeżeli prawo lub praktyka danego państwa członkowskiego traktuje pary niepozostające w związku małżeńskim w taki sam sposób, jak pary pozostające w związku małżeńskim;
 - b) małoletnie dzieci pochodzące ze związków, o których mowa w lit. a), lub małoletnie dzieci osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, pod warunkiem że nie pozostają one w związku małżeńskim oraz bez względu na to, czy urodziły się one w związku małżeńskim czy poza nim, lub czy zostały przysposobione zgodnie z przepisami prawa krajowego;
 - c) w przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnia i nie pozostaje w związku małżeńskim – ojca, matkę lub inną osobę pełnoletnią odpowiedzialną za osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową z mocy prawa lub zgodnie z praktyką państwa członkowskiego, w którym ta osoba pełnoletnia jest obecna;
 - d) w przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnia i nie pozostaje w związku małżeńskim – rodzeństwo osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, pod warunkiem że nie pozostaje ono w związku małżeńskim i że są to małoletni.

Do celów akapitu pierwszego lit. a), b) i d), na podstawie indywidualnej oceny, małoletniego uznaje się za niepozostającego w związku małżeńskim, jeżeli jego małżeństwo nie mogłoby zostać zawarte zgodnie z prawem krajowym w danym państwie członkowskim, w szczególności z uwzględnieniem legalnego wieku małżeństwa.

4. W przypadku gdy na podstawie informacji uzyskanych w ramach monitorowania prowadzonego zgodnie z art. 14 i 15 rozporządzenia (UE) 2021/2303 Komisja ma podstawy, by uznać, że państwo członkowskie nie spełnia wymogów ustanowionych w art. 54 ust. 2, niezwłocznie zaleca zawieszenie stosowania procedury granicznej do rodzin z małoletnimi zgodnie z art. 53 ust. 2 lit. b). Komisja udostępnia publicznie to zalecenie.

Zainteresowane państwo członkowskie w jak największym stopniu uwzględnia zalecenie Komisji w odniesieniu do swoich obowiązków wynikających z art. 53 ust. 2 lit. b) oraz w celu wyeliminowania wszelkich stwierdzonych niedociągnięć, z myślą o zapewnieniu pełnego spełnienia wymogów art. 54 ust. 2. Zainteresowane państwa członkowskie powiadamiają Komisję o środkach podjętych w celu zastosowania się do tego zalecenia.

Artykuł 46**Odpowiednia zdolność na poziomie Unii**

Uznaje się, że odpowiednia zdolność na poziomie Unii wynosi 30 000.

Artykuł 47**Odpowiednia zdolność państwa członkowskiego**

1. Komisja, w drodze aktów wykonawczych, oblicza liczbę odpowiadającą odpowiedniej zdolności każdego państwa członkowskiego, stosując wzór określony w ust. 4.

Bez uszczerbku dla ust. 3 Komisja, w drodze aktów wykonawczych, określa także maksymalną liczbę wniosków, którą państwo członkowskie zobowiązane jest rozpatrzyć rocznie w ramach procedury granicznej. Ta maksymalna liczba wynosi: dwukrotność liczby uzyskanej po zastosowaniu wzoru określonego w ust. 4 – od dnia 12 czerwca 2026 r., trzykrotność liczby uzyskanej po zastosowaniu wzoru określonego w ust. 4 – od dnia 13 czerwca 2027 r. i czterokrotność liczby uzyskanej po zastosowaniu wzoru określonego w ust. 4 – od dnia 13 czerwca 2028 r.

2. W przypadku gdy odpowiednia zdolność państwa członkowskiego, o której mowa w ust. 1 akapit pierwszy zostanie wyczerpana, państwo to nie jest już zobowiązane do przeprowadzania procedur granicznych w przypadkach, o których mowa w art. 43 ust. 1, gdy mają zastosowanie okoliczności, o których mowa w art. 42 ust. 1 lit. j).

3. W przypadku gdy państwo członkowskie rozpatrzyło maksymalną liczbę wniosków, o której mowa w ust. 1 akapit drugi, państwo to nie jest już zobowiązane do przeprowadzania procedur granicznych w przypadkach, o których mowa w art. 43 ust. 1, jeżeli zastosowanie mają okoliczności, o których mowa w art. 42 ust. 1 lit. c) lub j). Państwo to pomimo tego nadal rozpatruje w ramach procedury granicznej wnioski obywateli państw trzecich, do których zastosowanie mają okoliczności, o których mowa w art. 42 ust. 1 lit. f) i art. 42 ust. 3 lit. b).

4. Liczbę, o której mowa w ust. 1 akapit pierwszy, oblicza się poprzez pomnożenie liczby określonej w art. 46 przez sumę liczby osób, które w sposób niedozwolony przekroczyły granicę zewnętrzną, osób które przybyły w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych oraz osób którym odmówiono zgody na wjazd na zewnętrzną granicę w danym państwie członkowskim w poprzednich trzech latach, a następnie podzielenie tak uzyskanego wyniku przez sumę osób, które w sposób niedozwolony przekroczyły granicę zewnętrzną, osób, które przybyły w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych oraz osób, którym odmówiono zgody na wjazd na zewnętrzną granicę w całej Unii w tym samym okresie według najnowszych dostępnych danych Fronteksu i Eurostatu.

5. Pierwszy z aktów wykonawczych, o których mowa w ust. 1, zostaje przyjęty przez Komisję dnia 12 sierpnia 2024 r., a następnie co trzy lata w dniu 15 października.

Po przyjęciu przez Komisję jednego z aktów wykonawczych, o których mowa w ust. 1, w ciągu sześciu miesięcy od przyjęcia drugiego i wszystkich kolejnych takich aktów wykonawczych, każde państwo członkowskie zapewnia posiadanie przez siebie odpowiedniej zdolności określonej w tym akcie wykonawczym. Do celów pierwszego takiego aktu wykonawczego, państwa członkowskie zapewniają posiadanie przez siebie odpowiedniej zdolności określonej w tym akcie wykonawczym przed dniem 12 czerwca 2026 r.

Artykuł 48**Środki mające zastosowanie, w przypadku gdy odpowiednia zdolność państwa członkowskiego jest wyczerpana**

1. Jeżeli liczba osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, które w danym momencie podlegają azylowej procedurze granicznej w danym państwie członkowskim w połączeniu z liczbą osób podlegających powrotowej procedurze granicznej ustanowionej na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1349 lub, w stosownych przypadkach, równoważnej powrotowej procedurze granicznej ustanowionej na mocy prawa krajowego, jest równa liczbie określonej dla tego państwa członkowskiego w akcie wykonawczym Komisji, o którym mowa w art. 47 ust. 1 akapit pierwszy lub jest wyższa, państwo to może powiadomić Komisję o tym fakcie.

2. W przypadku gdy państwo członkowskie powiadomi Komisję zgodnie z ust. 1, na zasadzie odstępstwa od art. 45 ust. 1, państwo to nie jest zobowiązane do rozpatrywania w ramach procedury granicznej wniosków, z którymi występują osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, o których mowa w art. 42 ust. 1 lit. j) w momencie, gdy liczba osób ubiegających się o ochronę międzynarodową podlegających procedurze granicznej w tym państwie członkowskim jest równa liczbie, o której mowa w art. 47 ust. 1 akapit pierwszy, lub jest od niej wyższa.

3. Środek przewidziany w ust. 2 jest stosowany na zasadzie napływu–odpływu i dane państwo członkowskie jest zobowiązane do dalszego rozpatrywania w ramach procedury granicznej wniosków, z którymi występują osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, o których mowa w art. 42 ust. 1 lit. j), gdy tylko liczba osób ubiegających się o ochronę międzynarodową podlegających w danym momencie procedurze granicznej w tym państwie członkowskim jest niższa niż liczba, o której mowa w art. 47 ust. 1 akapit pierwszy.

4. Środek przewidziany w ust. 2, może być stosowany przez państwo członkowskie przez pozostały okres tego samego roku kalendarzowego, licząc od dnia następującego po dniu powiadomienia na podstawie z ust. 1.

Artykuł 49

Powiadomienie przekazywane przez państwo członkowskie, w przypadku gdy odpowiednia zdolność państwa członkowskiego została wyczerpana

1. Powiadomienie, o którym mowa w art. 48, zawiera następujące informacje:

- a) liczba osób ubiegających się o ochronę międzynarodową podlegających azylowej procedurze granicznej, powrotowej procedurze granicznej ustanowionej na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1349 lub, w stosownych przypadkach, równoważnej powrotowej procedurze granicznej ustanowionej na mocy prawa krajowego w danym państwie członkowskim w momencie powiadomienia;
- b) środek, o którym mowa w art. 48 i który dane państwo członkowskie zamierza zastosować lub nadal stosować;
- c) uzasadniona argumentacja na poparcie zamiaru danego państwa członkowskiego zastosowania środka, opisująca, jak wykorzystanie danego środka mogłoby pomóc w rozwiązaniu sytuacji i, w stosownych przypadkach, inne środki, które dane państwo członkowskie przyjęło lub zamierza przyjąć na poziomie krajowym, aby załagodzić sytuację, w tym środki, o których mowa w art. 6 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2024/1351.

2. Państwa członkowskie mogą powiadomić Komisję zgodnie z art. 48 niniejszego rozporządzenia – w ramach powiadomienia, o którym mowa w art. 58 i 59 rozporządzenia (UE) 2024/1351, w stosownych przypadkach.

3. W przypadku gdy państwo członkowskie powiadamia Komisję zgodnie z art. 48, dane państwo członkowskie informuje o tym również inne państwa członkowskie.

4. Państwo członkowskie stosujące środek, o którym mowa w art. 48 co miesiąc informuje Komisję o następujących kwestiach:

- a) liczba osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, które podlegają procedurze granicznej w tym państwie członkowskim w danym momencie;
- b) zmiany napływu–odpływu w odniesieniu do liczby osób podlegających procedurom granicznym w każdym tygodniu w danym miesiącu;
- c) liczba pracowników odpowiedzialnych za rozpatrywanie wniosków w ramach procedury granicznej;
- d) średni czas rozpatrywania wniosków na etapie administracyjnym procedury; oraz
- e) średni czas rozpatrywania przez sąd lub trybunał wniosku o zezwolenie na pozostanie w oczekiwaniu na rozstrzygnięcie odwołania.

Komisja monitoruje stosowanie środka, o którym mowa w art. 48 niniejszego rozporządzenia i w tym celu weryfikuje informacje przekazane przez państwa członkowskie. W ramach sprawozdania, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia (UE) 2024/1351 Komisja przedstawia ocenę stosowania środka, o którym mowa w art. 48 niniejszego rozporządzenia we wszystkich państwach członkowskich.

Artykuł 50

Powiadomienie przekazywane przez państwo członkowskie, w przypadku gdy maksymalna liczba wniosków została osiągnięta

W przypadku gdy liczba wniosków rozpatrywanych w ramach procedury granicznej w państwie członkowskim w terminie jednego roku kalendarzowego jest równa maksymalnej liczbie wniosków określonej w odniesieniu do tego państwa członkowskiego w akcie wykonawczym, o którym mowa w art. 47 ust. 1 lub jest wyższa, państwo to może powiadomić o tym Komisję.

W przypadku gdy państwo członkowskie powiadomiło Komisję zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego artykułu, Komisja niezwłocznie analizuje informacje przekazane przez dane państwo członkowskie, weryfikując, czy to państwo członkowskie rozpatrzyło w ramach procedury granicznej od początku roku kalendarzowego liczbę wniosków, która jest równa liczbie określonej w odniesieniu do tego państwa członkowskiego w akcie wykonawczym, o którym mowa w art. 47 ust. 1, lub jest od niej wyższa.

Po zakończeniu weryfikacji Komisja, w drodze aktu wykonawczego, zezwala danemu państwu członkowskiemu na nierozpatrywanie w ramach procedury granicznej wniosków złożonych przez osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, o których mowa w art. 42 ust. 1 lit. c) oraz j).

Zezwolenie takie nie zwalnia państwa członkowskiego z obowiązku rozpatrywania w ramach procedury granicznej wniosków złożonych przez osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, o których mowa w art. 42 ust. 1 lit. f) oraz art. 42 ust. 5 lit. b).

Artykuł 51

Terminy

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 28 niniejszego rozporządzenia wnioski objęte procedurą graniczną składa się nie później niż pięć dni od daty pierwszej rejestracji lub, po przekazaniu na mocy art. 67 ust. 11 rozporządzenia (UE) 2024/1351, pięć dni po przybyciu osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową do państwa członkowskiego relokacji w następstwie takiego przekazania, pod warunkiem, że osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową zostanie zapewniona rzeczywista możliwość złożenia takiego wniosku. Niedotrzymanie terminu pięciu dni nie wpływa na dalsze stosowanie procedury granicznej.

2. Procedura graniczna trwa jak najkrócej, a jednocześnie umożliwia pełne i rzetelne rozpatrywanie wniosków. Bez uszczerbku dla akapitu trzeciego niniejszego ustępu maksymalny czas trwania procedury granicznej wynosi 12 tygodni od daty zarejestrowania wniosku do momentu gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie ma już prawa do pozostania i nie ma zezwolenia na pozostanie. Po upływie tego okresu osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową zezwala się na wjazd na terytorium państwa członkowskiego, z wyjątkiem przypadków gdy zastosowanie ma art. 4 rozporządzenia (UE) 2024/1349.

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące czasu trwania procedury rozpatrywania wniosku na zasadzie odstępstwa od art. 35, dotyczące czasu trwania rozpatrywania przez sąd lub trybunał wniosku o pozostanie złożonego zgodnie z art. 68 ust. 4 i art. 68 ust. 5 oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, dotyczące czasu trwania postępowania odwoławczego. Określony czas trwania zapewnia zakończenie wszystkich tych czynności proceduralnych w ciągu 12 tygodni od daty zarejestrowania wniosku.

Okres 12 tygodni może zostać przedłużony do 16 tygodni, jeżeli państwo członkowskie, do którego dana osoba została przekazana zgodnie z art. 67 ust. 11 rozporządzenia (UE) 2024/1351 stosuje procedurę graniczną.

Artykuł 52

Ustalenie odpowiedzialnego państwa członkowskiego i relokacja

1. W przypadku gdy zastosowanie mają warunki stosowania procedury granicznej, państwa członkowskie decydują o przeprowadzeniu procedury ustalenia państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku, określoną w rozporządzeniu (UE) 2024/1351 w miejscach, w których przeprowadzona będzie procedura graniczna, bez uszczerbku dla terminów określonych w art. 51 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

2. W przypadku gdy warunki stosowania procedury granicznej są spełnione w państwie członkowskim, z którego przekazywana jest osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, państwo członkowskie, do którego osoba ta jest przekazywana zgodnie z art. 67 ust. 11 rozporządzenia (UE) 2024/1351, bez uszczerbku dla terminów określonych w art. 51 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 53

Wyjątki dotyczące stosowania azylowej procedury granicznej

1. Procedurę graniczną stosuje się wobec małoletnich bez opieki wyłącznie w okolicznościach, o których mowa w art. 42 ust. 3 lit. b). W przypadku wątpliwości co do wieku osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, właściwe organy niezwłocznie przeprowadzają ocenę wieku zgodnie z art. 25.

2. Państwa członkowskie nie stosują procedury granicznej lub zaprzestają jej stosowania na dowolnym etapie procedury, w przypadku gdy:

- a) organ rozstrzygający uzna, że podstawy odrzucenia wniosku jako niedopuszczalnego lub zastosowania procedury rozpatrywania wniosku prowadzonej w trybie przyspieszonym nie mają zastosowania lub przestały mieć zastosowanie;
- b) nie można udzielić niezbędnego wsparcia osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową mającym szczególne potrzeby w zakresie przyjmowania, w tym małoletnim, zgodnie z rozdziałem IV dyrektywy (UE) 2024/1346 w miejscach, o których mowa w art. 54,
- c) nie można udzielić niezbędnego wsparcia osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową potrzebującym szczególnych gwarancji proceduralnych w miejscach, o których mowa w ust. 54;
- d) istnieją istotne względy medyczne przemawiające za niestosowaniem procedury granicznej, w tym względy zdrowia psychicznego;
- e) gwarancje i warunki zatrzymania określone w art. 10–13 dyrektywy (UE) 2024/1346 nie są spełnione lub przestały być spełniane, przy czym procedura graniczna nie może być stosowana wobec danej osoby bez zatrzymania.

W przypadkach określonych w akapicie pierwszym niniejszego ustępu właściwy organ zezwala osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową na wjazd na terytorium państwa członkowskiego i stosuje odpowiednią procedurę przewidzianą w rozdziale III.

Artykuł 54

Miejsca przeprowadzania azylowej procedury granicznej

1. Podczas rozpatrywania wniosków podlegających procedurze granicznej państwo członkowskie zobowiązuje osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową – na podstawie art. 9 dyrektywy (UE) 2024/1346 i bez uszczerbku dla jej art. 10 – do przebywania, co do zasady, na granicy zewnętrznej, w jej pobliżu albo w strefach tranzytowych, lub w innych wyznaczonych miejscach na jego terytorium, z pełnym uwzględnieniem szczególnych okoliczności geograficznych tego państwa członkowskiego.
2. Bez uszczerbku dla art. 47 państwa członkowskie zapewniają, aby rodziny z małoletnimi przebywały w ośrodkach przyjmowania dostosowanych do ich potrzeb, po dokonaniu oceny najlepszego interesu dziecka, oraz zapewniają poziom życia odpowiedni dla rozwoju fizycznego, psychicznego, duchowego, moralnego i społecznego małoletniego, przy pełnym poszanowaniu wymogów rozdziału IV dyrektywy (UE) 2024/1346.
3. Każde państwo członkowskie zgłasza do Komisji do dnia 11 kwietnia 2026 r. miejsca, w których będzie prowadzona procedura graniczna, w tym przy zastosowaniu art. 45. Państwa członkowskie zapewniają, aby przepustowość tych lokalizacji była wystarczająca do rozpatrywania wniosków objętych przepisami art. 45. Wszelkie zmiany w oznaczaniu miejsc, w których prowadzona jest procedura graniczna, zgłasza się Komisji w ciągu dwóch miesięcy po wprowadzeniu tych zmian.
4. Wymóg przebywania w konkretnym miejscu przewidziany w ust. 1, ust. 2 i ust. 3 nie jest uznawany za zezwolenie na wjazd ani pobyt na terytorium państwa członkowskiego.
5. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, która podlega procedurze granicznej musi zostać przeniesiona do organu rozstrzygającego lub do właściwego sądu lub trybunału pierwszej instancji na potrzeby takiej procedury lub przeniesiona w celu uzyskania pomocy medycznej, podróż taka nie stanowi wjazdu na terytorium państwa członkowskiego.

Artykuł 55

Kolejne wnioski

1. Wniosek, z którym wystąpiono w przypadku, gdy nie została jeszcze podjęta ostateczna decyzja w sprawie poprzedniego wniosku tej samej osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, uznawany jest za dodatkowe wyjaśnienie, a nie za nowy wniosek.

To dodatkowe wyjaśnienie jest rozpatrywane w odpowiedzialnym państwie członkowskim w ramach trwającego rozpatrywania wniosku w procedurze administracyjnej lub w ramach jakiegokolwiek trwającego postępowania odwoławczego, o ile właściwy sąd lub trybunał może uwzględnić elementy będące podstawą dodatkowego wyjaśnienia.

2. Każdy następny wniosek, z którym wystąpiono w dowolnym państwie członkowskim po tym, jak została podjęta ostateczna decyzja w sprawie poprzedniego wniosku tej samej osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, jest uznawany za kolejny wniosek i jest rozpatrywany przez odpowiedzialne państwo członkowskie.
3. Kolejny wniosek podlega wstępnemu rozpatrzeniu, w trakcie którego organ rozstrzygający ustala, czy zaistniały lub zostały przedstawione przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową istotne nowe elementy, które:
 - a) znacząco zwiększają prawdopodobieństwo, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową kwalifikuje się jako osoba korzystająca z ochrony międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1347; lub
 - b) odnoszą się do uprzednio zastosowanej podstawy niedopuszczalności, w przypadku gdy poprzedni wniosek został odrzucony jako niedopuszczalny.
4. Wstępne rozpatrzenie przeprowadza się na podstawie pisemnych oświadczeń lub przesłuchania zgodnie z podstawowymi zasadami i gwarancjami przewidzianymi w rozdziale II. W szczególności z przesłuchania można zrezygnować w tych przypadkach, w których z pisemnych oświadczeń wyraźnie wynika, że wniosek nie prowadzi do zaistnienia nowych elementów, o których mowa w ust. 3.
5. Elementy przedstawione przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową uznaje się za nowe tylko wtedy, gdy osoba ta nie była w stanie nie ze swojej winy przedstawić tych elementów w kontekście wcześniejszego wniosku. Wszelkie elementy, które mogły zostać wcześniej przedstawione przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową nie muszą być uwzględniane, chyba że znacznie zwiększają prawdopodobieństwo, że wniosek nie będzie niedopuszczalny lub że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową będzie się kwalifikować do otrzymania ochrony międzynarodowej lub jeżeli poprzedni wniosek został odrzucony jako wycofany w sposób dorozumiany zgodnie z art. 41 bez rozpatrzenia jego zasadności.
6. W przypadku gdy nowe elementy, o których mowa w ust. 3 zostały przedstawione przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową lub zaistniały, wniosek jest dalej rozpatrywany pod kątem zasadności, chyba że może zostać uznany za niedopuszczalny na innej podstawie przewidzianej w art. 38 ust. 1.
7. W przypadku gdy żadne nowe elementy, o których mowa w ust. 3 nie zostały przedstawione przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową lub nie zaistniały, wniosek zostaje odrzucony jako niedopuszczalny na podstawie art. 38 ust. 2.

Artykuł 56

Wyjątek od stosowania prawa do pozostania w przypadku kolejnych wniosków

Bez uszczerbku dla zasady non-refoulement państwa członkowskie mogą przewidzieć wyjątek od prawa do pozostania na ich terytorium i odstąpić od stosowania art. 68 ust. 5 lit. d), w przypadku gdy:

- a) pierwszy kolejny wniosek złożono jedynie w celu opóźnienia lub zakłócenia wykonania decyzji, która skutkować ma natychmiastowym wydaleniem osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową z tego państwa członkowskiego i wniosek ten nie jest dalej rozpatrywany na podstawie art. 55 ust. 7; lub
- b) w jakimkolwiek państwie członkowskim wystąpiono z drugim lub dalszym kolejnym wnioskiem po tym, jak wydana została ostateczna decyzja o odrzuceniu poprzedniego kolejnego wniosku jako niedopuszczalnego, bezzasadnego, lub w sposób oczywisty bezzasadnego.

SEKCJA V

Koncepcje bezpiecznego kraju

Artykuł 57

Pojęcie skutecznej ochrony

1. Państwo trzecie, które ratyfikowało konwencję genewską i przestrzega jej w ramach odstępstw lub ograniczeń wprowadzonych przez to państwo trzecie w zakresie, w jakim zezwala ta konwencja, uznaje się za państwo zapewniające skuteczną ochronę. W przypadku ograniczeń geograficznych wprowadzonych przez państwo trzecie istnienie ochrony dla osób, które nie są objęte zakresem stosowania konwencji genewskiej, ocenia się zgodnie z kryteriami określonymi w ust. 2.
2. W przypadkach innych niż przypadek, o którym mowa w ust. 1 państwo trzecie uznaje się za państwo zapewniające skuteczną ochronę tylko, jeżeli spełnione są, jako minimum, następujące kryteria:

- a) osobom, o których mowa w ust. 1, zezwala się na pozostanie na terytorium danego państwa trzeciego;
- b) osoby, o których mowa w ust. 1 mają dostęp do środków utrzymania wystarczających, aby zachować odpowiedni poziom życia w odniesieniu do ogólnej sytuacji w tym przyjmującym państwie trzecim;
- c) osoby, o których mowa w ust. 1 mają dostęp do opieki zdrowotnej i leczenia chorób w podstawowym zakresie na warunkach ogólnie przewidzianych w tym państwie trzecim;
- d) osoby, o których mowa w ust. 1 mają dostęp do edukacji na warunkach ogólnie przewidzianych w tym państwie trzecim; oraz
- e) skuteczna ochrona jest dostępna do czasu znalezienia trwałego rozwiązania.

Artykuł 58

Koncepcja kraju pierwszego azylu

1. Państwo trzecie może zostać uznane za kraj pierwszego azylu dla osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową tylko w przypadku, gdy w tym państwie:
 - a) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową przed przyjazdem do Unii korzystała ze skutecznej ochrony zgodnie z konwencją genewską, o której mowa w art. 57 ust. 1 lub korzystała ze skutecznej ochrony, o której mowa w art. 57 ust. 2 i nadal może korzystać z tej ochrony;
 - b) życie i wolność osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową nie są zagrożone z powodu rasy, religii, obywatelstwa, przynależności do określonej grupy społecznej lub poglądów politycznych;
 - c) osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową nie grozi rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy, o której mowa w art. 15 rozporządzenia (UE) 2024/1347;
 - d) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest chroniona przed refoulement zgodnie z konwencją genewską i przed wydaleniem z naruszeniem prawa do ochrony przed torturami oraz okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem lub karaniem, jak określono w prawie międzynarodowym.
2. Koncepcja kraju pierwszego azylu może zostać zastosowana tylko pod warunkiem, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie może dostarczyć, w ramach indywidualnej oceny, elementów uzasadniających, dlaczego koncepcja kraju pierwszego azylu nie ma do niej zastosowania.
3. Państwo trzecie może zostać uznane za państwo pierwszego azylu dla małoletniego bez opieki tylko wtedy, gdy nie jest to sprzeczne z jego najlepszym interesem, a organy państw członkowskich otrzymały najpierw od organów danego państwa trzeciego zapewnienie, że organy te zajmą się małoletnim bez opieki i że zostanie on natychmiast objęty skuteczną ochroną, o której mowa w art. 57.
4. W przypadku gdy wniosek zostanie odrzucony jako niedopuszczalny w wyniku zastosowania koncepcji kraju pierwszego azylu, organ rozstrzygający:
 - a) informuje osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową zgodnie z art. 36; oraz
 - b) wydaje jej dokument informujący organy danego państwa trzeciego, w języku tego państwa, że wniosek nie został rozpatrzony merytorycznie wskutek zastosowania koncepcji kraju pierwszego azylu.
5. W przypadku gdy dane państwo trzecie odmówi readmisji osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową na swoje terytorium lub nie udzieli odpowiedzi w terminie wyznaczonym przez właściwy organ, osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową uzyskuje dostęp do procedury zgodnie z podstawowymi zasadami i gwarancjami przewidzianymi w rozdziale II oraz w rozdziale III sekcja I.

Artykuł 59

Koncepcja bezpiecznego kraju trzeciego

1. Państwo trzecie może zostać wskazane jako bezpieczny kraj trzeci tylko w przypadku, gdy w tym państwie:
 - a) życie i wolność cudzoziemców nie są zagrożone z powodu rasy, religii, obywatelstwa, przynależności do określonej grupy społecznej lub poglądów politycznych;

- b) cudzoziemcom nie grozi rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy, o której mowa w art. 15 rozporządzenia (UE) 2024/1347;
- c) cudzoziemcy są chronieni przed przeprowadzeniem refoulement zgodnie z konwencją genewską i przed wydaleniem z naruszeniem prawa do ochrony przed torturami oraz okrutnym, nieludzkim lub poniżającym traktowaniem lub karaniem, określonego w prawie międzynarodowym;
- d) istnieje możliwość wystąpienia o skuteczną ochronę określoną w art. 57 i, jeżeli spełnione są warunki, jej otrzymania.

2. Wskazanie państwa trzeciego jako bezpiecznego kraju trzeciego zarówno na poziomie Unii, jak i na poziomie krajowym może nastąpić z wyłączeniem konkretnych części jego terytorium lub łatwych do zidentyfikowania kategorii osób.

3. Ocena, czy państwo trzecie można wskazać jako bezpieczny kraj trzeci zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, opiera się na zróżnicowanych istotnych i dostępnych źródłach informacji, w tym na informacjach z państw członkowskich, Agencji ds. Azylu, Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców, Rady Europy i innych właściwych organizacji międzynarodowych.

4. Koncepcja bezpiecznego kraju trzeciego może zostać zastosowana:

- a) w przypadku gdy państwo trzecie zostało wskazane na poziomie Unii lub poziomie krajowym jako bezpieczny kraj trzeci zgodnie z art. 60 lub 64; lub
- b) w odniesieniu do konkretnej osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową – w przypadku gdy państwo nie zostało wskazane na poziomie Unii lub poziomie krajowym jako bezpieczny kraj trzeci, pod warunkiem że spełnione są względem tej osoby warunki określone w ust. 1.

5. Koncepcja bezpiecznego kraju trzeciego może zostać zastosowana tylko pod warunkiem, że:

- a) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie może dostarczyć w ramach indywidualnej oceny elementów uzasadniających, dlaczego nie ma do niej zastosowania koncepcja bezpiecznego kraju trzeciego;
- b) istnieje związek między osobą ubiegającą się o ochronę międzynarodową a danym państwem trzecim, na podstawie którego udanie się do tego państwa byłoby rozsądne z punktu widzenia tej osoby;

6. Państwo trzecie może zostać uznane za bezpieczny kraj trzeci dla małoletniego bez opieki tylko wtedy, gdy nie jest to sprzeczne z jego najlepszym interesem, a organy państw członkowskich otrzymały najpierw od organów danego państwa trzeciego zapewnienie, że organy te zajmą się małoletnim bez opieki i że uzyska on natychmiastowy dostęp do skutecznej ochrony, o której mowa w art. 57.

7. W przypadku gdy Unia i państwo trzecie wspólnie wypracowały – zgodnie z art. 218 TFUE – umowę przewidującą, że migranci przyjęci na mocy tej umowy będą chronieni zgodnie z właściwymi standardami międzynarodowymi i z pełnym poszanowaniem zasady non-refoulement, określone w niniejszym artykule warunki dotyczące statusu bezpiecznego kraju trzeciego można uznać za spełnione bez uszczerbku dla ust. 5 and 6.

8. W przypadku gdy wniosek zostanie odrzucony jako niedopuszczalny w wyniku zastosowania koncepcji bezpiecznego kraju trzeciego, organ rozstrzygający:

- a) informuje osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową zgodnie z art. 36; oraz
- b) wydaje jej dokument informujący organy państwa trzeciego, w języku tego państwa, że wniosek nie został rozpatrzony merytorycznie wskutek zastosowania koncepcji bezpiecznego kraju trzeciego.

9. W przypadku gdy dane trzecie państwo nie przyjmie osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub odmówi jej readmisji na swoje terytorium, osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową uzyskuje dostęp do procedury zgodnie z podstawowymi zasadami i gwarancjami przewidzianymi w rozdziale II oraz w rozdziale III sekcja I.

Artykuł 60

Wskazanie bezpiecznych krajów trzecich na poziomie Unii

1. Państwa trzecie wskazuje się jako bezpieczne kraje trzecie na poziomie unijnym zgodnie z warunkami określonymi w art. 59 ust. 1.

2. Komisja dokonuje przeglądu sytuacji w państwach trzecich uznanych za bezpieczne kraje trzecie, korzystając z pomocy Agencji ds. Azylu i na podstawie innych źródeł informacji, o których mowa w art. 59 ust. 3.
3. Agencja ds. Azylu przekazuje Komisji na jej wniosek informacje i analizę dotyczące konkretnych państw trzecich, których uznanie za bezpieczne kraje trzecie można rozważyć. Komisja niezwłocznie analizuje każdy otrzymany od państwa członkowskiego wniosek o ocenę, czy dane państwo trzecie może zostać wskazane jako bezpieczny kraj trzeci na poziomie Unii.
4. Zgodnie z art. 74 Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych dotyczących zawieszenia wskazania państwa trzeciego jako bezpiecznego kraju trzeciego na poziomie Unii z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 63.

Artykuł 61

Koncepcja bezpiecznego kraju pochodzenia

1. Państwo trzecie może zostać wskazane jako bezpieczny kraj pochodzenia zgodnie z niniejszym rozporządzeniem wyłącznie w przypadku, gdy na podstawie sytuacji prawnej, stosowania prawa w ramach ustroju demokratycznego i ogólnych uwarunkowań politycznych można wykazać, że nie dochodzi w tym państwie do prześladowania określonego w art. 9 rozporządzenia (UE) 2024/1347 oraz nie występuje tam rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy określonej w art. 15 tego rozporządzenia.
2. Wskazanie państwa trzeciego jako bezpiecznego kraju pochodzenia zarówno na poziomie Unii, jak i na poziomie krajowym może nastąpić z wyłączeniem konkretnych części jego terytorium lub łatwych do zidentyfikowania kategorii osób.
3. Ocena, czy dane państwo trzecie jest bezpiecznym krajem pochodzenia zgodnie z niniejszym rozporządzeniem opiera się na zróżnicowanych adekwatnych i dostępnych źródłach informacji, w tym na informacjach od państw członkowskich, Agencji ds. Azylu, Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców i innych właściwych organizacji międzynarodowych, oraz uwzględnia wspólną analizę informacji o kraju pochodzenia, o której mowa w art. 11 rozporządzenia (UE) 2021/2303, jeśli jest dostępna.
4. Przy dokonywaniu oceny, o której mowa w ust. 3 uwzględnia się między innymi poziom ochrony przed prześladowaniem lub poważną krzywdą zapewniany poprzez:
 - a) właściwe przepisy ustawowe i wykonawcze obowiązujące w danym państwie oraz sposób, w jaki są stosowane;
 - b) przestrzeganie praw i wolności ustanowionych w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności lub Międzynarodowym pakcie praw obywatelskich i politycznych, lub Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie zakazu stosowania tortur, w szczególności praw, od których nie można czynić odstępstw na mocy art. 15 ust. 2 wspomnianej europejskiej Konwencji;
 - c) brak przypadków wydalenia, odsyłania lub ekstradycji własnych obywateli do państw trzecich, w których między innymi istnieje poważne ryzyko, że mogliby oni zostać poddani karze śmierci, torturom, prześladowaniu lub innemu nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu, lub w których ich życie lub wolność byłyby zagrożone z powodu rasy, religii, narodowości, przynależności do określonej grupy społecznej lub poglądów politycznych, lub w których istnieje poważne ryzyko wydalenia, odesłania czy ekstradycji stamtąd do innego państwa trzeciego;
 - d) ustanowienie systemu skutecznych środków zaskarżenia przeciwko naruszaniu tych praw i wolności.
5. Koncepcja bezpiecznego kraju pochodzenia może zostać zastosowana tylko pod warunkiem, że:
 - a) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową posiada obywatelstwo tego państwa lub jest bezpaństwowcem i w tym państwie miała poprzednie miejsce zwykłego pobytu;
 - b) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie należy do kategorii osób, którą wyłączono podczas wskazywania państwa trzeciego jako bezpiecznego kraju pochodzenia;
 - c) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie może dostarczyć w ramach indywidualnej oceny elementów uzasadniających, dlaczego nie ma do niej zastosowania koncepcja bezpiecznego kraju pochodzenia.

*Artykuł 62***Wskazanie bezpiecznych krajów pochodzenia na poziomie Unii**

1. Państwa trzecie wskazuje się jako bezpieczne kraje pochodzenia na poziomie Unii zgodnie z warunkami określonymi w art. 61.
2. Komisja dokonuje przeglądu sytuacji w państwach trzecich wskazanych jako bezpieczne kraje pochodzenia, korzystając z pomocy Agencji ds. Azylu i na podstawie innych źródeł informacji, o których mowa w art. 61 ust. 3.
3. Agencja ds. Azylu przekazuje Komisji na jej wniosek informacje i analizę dotyczące konkretnych państw trzecich, których uznanie za bezpieczne kraje pochodzenia na poziomie Unii można rozważyć. Komisja niezwłocznie analizuje każdy otrzymany od państwa członkowskiego wniosek o ocenę, czy dane państwo trzecie może zostać wskazane jako bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie Unii.
4. Zgodnie z art. 74 Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych dotyczących zawieszenia wskazania państwa trzeciego jako bezpiecznego kraju pochodzenia na poziomie Unii z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 63.

*Artykuł 63***Zawieszenie i usunięcie wskazania państwa trzeciego jako bezpieczny kraj trzeci lub jako bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie Unii**

1. W przypadku znaczących zmian w sytuacji państwa trzeciego wskazanego za bezpieczny kraj trzeci lub za bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie Unii Komisja przeprowadza uzasadnioną ocenę tego, czy to państwo trzecie spełnia warunki określone w art. 59 lub 61 oraz, w przypadku gdy Komisja uzna, że warunki te nie są już spełniane, przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 74 w celu zawieszenia wskazania tego państwa trzeciego jako bezpieczny kraj trzeci lub jako bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie Unii na okres sześciu miesięcy.
2. Komisja stale monitoruje sytuację w państwie trzecim, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając między innymi informacje przekazywane przez państwa członkowskie i Agencję ds. Azylu na temat późniejszych zmian sytuacji w tym państwie trzecim.
3. W przypadku gdy Komisja przyjęła zgodnie z ust. 1 akt delegowany zawieszający uznanie państwa trzeciego za bezpieczny kraj trzeci lub za bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie unijnym, w ciągu trzech miesięcy od daty przyjęcia tego aktu delegowanego przedkłada wniosek, zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia w celu usunięcia wskazania tego państwa trzeciego jako bezpieczny kraj trzeci lub jako bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie Unii.
4. Jeżeli Komisja nie przedłoży wniosku, o którym mowa w ust. 3 w terminie trzech miesięcy od przyjęcia aktu delegowanego, o którym mowa w ust. 1, akt delegowany zawieszający wskazanie państwa trzeciego jako bezpieczny kraj trzeci lub jako bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie Unii przestaje obowiązywać. W przypadku gdy Komisja przedłoży taki wniosek w ciągu trzech miesięcy od przyjęcia aktu delegowanego, o którym mowa w ust. 1, jest ona uprawniona do przedłużenia – na podstawie popartej dowodami oceny – ważności tego aktu delegowanego o sześć miesięcy z możliwością ponownego jednokrotnego przedłużenia o taki okres.
5. Bez uszczerbku dla ust. 4 w przypadku gdy wniosek przedłożony przez Komisję w celu usunięcia wskazania państwa trzeciego jako bezpieczny kraj trzeci lub jako bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie Unii nie zostanie przyjęty w ciągu 15 miesięcy od daty jego przedłożenia, zawieszenie wskazania państwa trzeciego jako bezpieczny kraj trzeci lub jako bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie Unii przestaje obowiązywać.

*Artykuł 64***Wskazanie państw trzecich jako bezpieczne kraje trzecie lub bezpieczne kraje pochodzenia na poziomie krajowym**

1. Państwa członkowskie mogą zachować lub wprowadzić ustawodawstwo, które pozwala na wskazanie na poziomie krajowym bezpiecznych krajów trzecich lub bezpiecznych krajów pochodzenia innych niż te wskazane na poziomie unijnym do celów rozpatrywania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej.
2. W przypadku gdy wskazanie państwa trzeciego jako bezpieczny kraj trzeci lub jako bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie unijnym zostało zawieszone zgodnie z art. 63 ust. 1, państwa członkowskie nie mogą wskazać tego państwa na poziomie krajowym jako bezpieczny kraj trzeci ani bezpieczny kraj pochodzenia.

3. W przypadku, gdy wskazanie państwa trzeciego jako bezpiecznego kraju trzeciego lub jako bezpiecznego kraju pochodzenia na poziomie unijnym zostało zawieszone zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, państwo członkowskie może powiadomić Komisję, że uznaje ono, iż w związku ze zmianą sytuacji w tym państwie, państwo to ponownie spełnia warunki określone w art. 59 ust. 1 i art. 61.

Powiadomienie zawiera uzasadnioną ocenę spełniania przez to państwo warunków określonych w art. 59 ust. 1 i art. 61, w tym wyjaśnienie konkretnych zmian w sytuacji w państwie trzecim, które powodują, że państwo to ponownie spełnia przedmiotowe warunki.

W następstwie tego powiadomienia Komisja występuje do Agencji ds. Azylu o informacje i analizę dotyczące sytuacji w danym państwie trzecim.

Powiadamiające państwo członkowskie może wskazać to państwo trzecie jako bezpieczny kraj trzeciego lub bezpieczny kraj pochodzenia na poziomie krajowym tylko pod warunkiem, że Komisja nie wyrazi sprzeciwu wobec tego wskazania.

Przysługujące Komisji prawo sprzeciwu jest ograniczone do okresu dwóch lat od daty usunięcia wskazania tego państwa trzeciego jako bezpiecznego kraju trzeciego lub bezpiecznego kraju pochodzenia na poziomie unijnym. Ewentualny sprzeciw Komisja zgłasza w okresie trzech miesięcy, licząc od daty każdego powiadomienia przez państwo członkowskie i po dokonaniu należytego przeglądu sytuacji w tym państwie trzecim, z uwzględnieniem warunków określonych w art. 59 ust. 1 i art. 61 niniejszego rozporządzenia.

Jeżeli Komisja uzna, że warunki te zostały spełnione, może wystąpić, zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, z wnioskiem o zmianę niniejszego rozporządzenia w celu wskazania tego państwa trzeciego jako bezpiecznego kraju trzeciego lub bezpiecznego kraju pochodzenia na poziomie unijnym.

4. Do dnia 12 czerwca 2026 r. i natychmiast po każdym wskazaniu lub po dokonaniu zmiany w tych wskazaniach państwa członkowskie powiadamiają Komisję i Agencję ds. Azylu o państwach trzecich wskazanych jako bezpieczne kraje trzeciego lub bezpieczne kraje pochodzenia na poziomie krajowym. Państwa członkowskie informują Komisję i Agencję ds. Azylu raz do roku o innych bezpiecznych krajach trzecich, do których zastosowanie ma przedmiotowa koncepcja w odniesieniu do konkretnych osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, o których mowa w art. 59 ust. 4 lit. b).

ROZDZIAŁ IV

PROCEDURY POZBAWIENIA OCHRONY MIĘDZYNARODOWEJ

Artykuł 65

Pozbawienie ochrony międzynarodowej

Organ rozstrzygający lub, w przypadkach przewidzianych przez prawo krajowe, właściwy sąd lub trybunał rozpoczyna rozpatrywanie pozbawienia ochrony międzynarodowej dla obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, gdy pojawią się nowe elementy lub ustalenia wskazujące, że występują powody dla ponownego rozpatrzenia, czy osoba ta kwalifikuje się do udzielenia jej ochrony międzynarodowej, a w szczególności w tych przypadkach, o których mowa w art. 14 i 19 rozporządzenia (UE) 2024/1347.

Artykuł 66

Przepisy proceduralne dotyczące pozbawienia ochrony międzynarodowej

1. W przypadku gdy organ rozstrzygający lub, jeżeli przewiduje to prawo krajowe, właściwy sąd lub trybunał rozpoczynają rozpatrywanie w celu pozbawienia ochrony międzynarodowej obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi, zainteresowana osoba korzysta z następujących gwarancji:

- a) zostaje pisemnie poinformowana, że to, czy kwalifikuje się ona jako osoba korzystająca z ochrony międzynarodowej jest ponownie rozpatrywane, wraz z podaniem podstaw takiego ponownego rozpatrywania;
- b) zostaje poinformowana o obowiązku współpracy z organem rozstrzygającym i innymi właściwymi organami, w szczególności o fakcie, że jest zobowiązana do złożenia pisemnego oświadczenia lub stawienia się na przesłuchaniu lub rozprawie i do odpowiedzi na pytania;
- c) zostaje poinformowana o konsekwencjach braku współpracy z organem rozstrzygającym i innymi właściwymi organami oraz o tym, że niezłożenie pisemnego oświadczenia i nieobecność na przesłuchaniu lub rozprawie bez należytego uzasadnienia nie uniemożliwia organowi rozstrzygającemu lub właściwemu sądowi lub trybunałowi podjęcia decyzji o pozbawieniu ochrony międzynarodowej; oraz

- d) zapewnia jej się możliwość przedstawienia uzasadnienia, dlaczego nie powinna ona zostać pozbawiona ochrony międzynarodowej w pisemnym oświadczeniu złożonym w rozsądnym terminie, licząc od daty, w której osoba ta otrzymała informacje, o których mowa w lit. a) oraz podczas przesłuchania lub rozprawy w dniu wyznaczonym przez organ rozstrzygający lub, gdy przewiduje to prawo krajowe, przez właściwy sąd lub trybunał.
2. Do celów ust. 1 organ rozstrzygający lub właściwy sąd lub trybunał:
- a) uzyskuje istotne, dokładne i aktualne informacje z istotnych i dostępnych źródeł krajowych, unijnych i międzynarodowych oraz, jeżeli jest ona dostępna, uwzględnia wspólną analizę sytuacji w konkretnym kraju pochodzenia oraz wytyczne, o których mowa w art. 11 rozporządzenia (UE) 2021/2303; oraz
- b) nie pozyskuje żadnych informacji od domniemyanych podmiotów dopuszczających się prześladowania lub poważnej krzywdy w sposób, który skutkowałby poinformowaniem tych podmiotów o fakcie, że dana osoba jest osobą korzystającą z ochrony międzynarodowej, której status podlega ponownemu rozpatrzeniu.
3. Decyzja o pozbawieniu ochrony międzynarodowej jest wydawana na piśmie tak szybko, jak to możliwe. Decyzja zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne pozbawienia, a informacji o sposobie odwołania się od tej decyzji i o odpowiednich terminach udziela się na piśmie.
4. W przypadku gdy organ rozstrzygający lub, w przypadkach przewidzianych przez prawo krajowe, właściwy sąd lub trybunał podjął decyzję o pozbawieniu ochrony międzynarodowej, stosuje się odpowiednio art. 6, 17, 18 i 19.
5. W przypadku gdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec nie współpracuje poprzez niezłożenie pisemnego oświadczenia, nieobecność na przesłuchaniu lub rozprawie lub nieudzielenie odpowiedzi na pytania bez należytego uzasadnienia, brak pisemnego oświadczenia, przesłuchania lub rozprawy nie uniemożliwiają organowi rozstrzygającemu, właściwemu sądowi lub trybunałowi podjęcia decyzji o pozbawieniu ochrony międzynarodowej. Taka odmowa współpracy może być traktowana jedynie jako domniemanie wzruszalne, że obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec nie chcą już korzystać z ochrony międzynarodowej.
6. Procedura określona w niniejszym artykule nie ma zastosowania, w przypadku gdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec:
- a) jednoznacznie zrzeka się bycia uznanym za osobę korzystającą z ochrony międzynarodowej
- b) stał się obywatelem jednego z państw członkowskich; lub
- c) został następnie beneficjentem ochrony międzynarodowej w innym państwie członkowskim.
- Państwa członkowskie kończą sprawy objęte przepisami niniejszego ustępu zgodnie ze swoim prawem krajowym. Zakończenie to nie musi mieć formy decyzji, ale zostaje zarejestrowane co najmniej w aktach osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową wraz ze wskazaniem podstawy prawnej tego zakończenia.

ROZDZIAŁ V

POSTĘPOWANIA ODWOŁAWCZE

Artykuł 67

Prawo do skutecznego środka zaskarżenia

1. Osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową i osoby pozbawione ochrony międzynarodowej mają prawo do skutecznego środka zaskarżenia przed sądem lub trybunałem zgodnie z podstawowymi zasadami i gwarancjami przewidzianymi w rozdziale II, które dotyczą procedury odwołania od:
- a) decyzji o odrzuceniu wniosku jako niedopuszczalnego;
- b) decyzji o odrzuceniu wniosku jako bezzasadnego lub w sposób oczywisty bezzasadnego, zarówno w odniesieniu do statusu uchodźcy, jak i statusu ochrony uzupełniającej;
- c) decyzji o odrzuceniu wniosku jako wycofanego w sposób dorozumiany;

- d) decyzji o pozbawieniu ochrony międzynarodowej;
- e) decyzji nakazującej powrót wydanej zgodnie z art. 37 niniejszego rozporządzenia.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego lit. d) niniejszego ustępu, państwa członkowskie mogą przewidzieć w swoim prawie krajowym, że od przypadków, o których mowa w art. 66 ust. 6 nie przysługuje odwołanie.

W przypadku gdy decyzja nakazująca powrót została podjęta jako część powiązanej decyzji, o której mowa w akapicie pierwszym lit. a), lit. b), lit. c) lub lit. d), odwołanie od tej decyzji nakazującej powrót składa się łącznie z odwołaniem od tej powiązanej decyzji i przed tym samym sądem lub trybunałem, w ramach tego samego postępowania sądowego i w tym samym terminie. W przypadku gdy decyzja nakazująca powrót została wydana jako osobny akt na podstawie art. 37, można się od niej odwołać w osobnym postępowaniu sądowym. Terminy tego osobnego postępowania sądowego nie są dłuższe niż terminy, o których mowa w ust. 7 niniejszego artykułu.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1 osoby uznane za osoby kwalifikujące się do objęcia ochroną uzupełniającą mają prawo do skutecznego środka zaskarżenia dotyczącego decyzji o uznaniu ich wniosku za bezzasadny w odniesieniu do statusu uchodźcy.

3. Skuteczny środek zaskarżenia, o którym mowa w ust. 1 przewiduje pełne rozpatrzenie ex nunc zarówno okoliczności faktycznych, jak i kwestii prawnych, przynajmniej przed sądem lub trybunałem pierwszej instancji, w tym w stosownych przypadkach rozpatrzenie potrzeb w zakresie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1347.

4. Osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową, osobom pozbawionym ochrony międzynarodowej i osobom uznanym za osoby kwalifikujące się do objęcia ich ochroną uzupełniającą zapewnia się tłumaczenie ustne na potrzeby rozprawy przed właściwym sądem lub trybunałem, w przypadku gdy taka rozprawa się odbywa i jeżeli nie można w inny sposób zapewnić stosownej komunikacji.

5. W przypadku gdy sąd lub trybunał uznają to za konieczne, zapewniają tłumaczenie istotnych dokumentów, które nie zostały jeszcze przetłumaczone zgodnie z art. 34 ust. 4. Alternatywnie, tłumaczenia takich istotnych dokumentów mogą być zapewnione przez inne podmioty i opłacone ze środków publicznych zgodnie z prawem krajowym.

Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, osoba pozbawiona ochrony międzynarodowej oraz osoba uznana za kwalifikującą się do objęcia ochroną uzupełniającą mogą na własny koszt zapewnić tłumaczenie innych dokumentów.

6. Jeżeli dokumenty nie zostają przedłożone w stosownym terminie określonym przez sąd lub trybunał – w przypadku gdy tłumaczenia mają zostać zapewnione przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową – lub jeżeli dokumenty nie zostają przedłożone w terminie umożliwiającego sądowi lub trybunałowi zapewnienie ich tłumaczenia – w przypadku gdy tłumaczenia mają zostać zapewnione przez sąd lub trybunał – sąd lub trybunał mogą odmówić uwzględnienia tych dokumentów.

7. Państwa członkowskie określają w swoim prawie krajowym następujące terminy składania odwołań od decyzji, o których mowa w ust. 1 przez osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, osoby pozbawione ochrony międzynarodowej i osoby uznane za osoby kwalifikujące się do objęcia ich ochroną uzupełniającą:

- a) od minimum pięciu dni do maksymalnie dziesięciu dni w przypadku decyzji o odrzuceniu wniosku jako niedopuszczalnego, wycofanego w sposób dorozumiany, bezzasadnego lub w sposób oczywisty bezzasadnego, jeżeli w chwili wydania decyzji zastosowanie ma którakolwiek z okoliczności, o których mowa w art. 42 ust. 1 lub 3;
- b) od minimum dwóch tygodni do maksymalnie jednego miesiąca we wszystkich pozostałych przypadkach.

8. Terminy, o których mowa w ust. 7, zaczynają bieg w dniu, w którym osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową, osoba pozbawiona ochrony międzynarodowej, osoba uznana za osobę kwalifikującą się do objęcia jej ochroną uzupełniającą, przedstawiciel takiej osoby lub doradca prawny legalnie reprezentujący tę osobę zostali powiadomieni o decyzji organu rozstrzygającego lub, w przypadku pozbawienia ochrony międzynarodowej i jeżeli przewiduje to prawo krajowe, właściwego sądu lub trybunału. Procedurę powiadamiania określa się w prawie krajowym.

Artykuł 68

Zawieszający skutek odwołania

1. Skutki decyzji nakazującej powrót są automatycznie zawieszane na okres, na jaki osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową lub osoba pozbawiona ochrony międzynarodowej mają prawo do pozostania lub mogą pozostać zgodnie z niniejszym artykułem.

2. Osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową oraz osoby pozbawione ochrony międzynarodowej mają prawo do pozostania na terytorium państw członkowskich do czasu upływu terminu skorzystania przez te osoby z prawa do skutecznego środka zaskarżenia przed sądem lub trybunałem pierwszej instancji, a w przypadku gdy z takiego prawa skorzystano w wyznaczonym terminie – do czasu rozpatrzenia środka zaskarżenia.

3. Bez uszczerbku dla zasady non-refoulement, osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową oraz osoba pozbawiona ochrony międzynarodowej nie mają prawa do pozostania na podstawie ust. 2, w przypadku gdy właściwy organ podjął jedną z następujących decyzji:

- a) decyzja o odrzuceniu wniosku jako bezzasadnego lub w sposób oczywisty bezzasadnego, jeżeli w momencie podjęcia decyzji:
 - (i) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest objęta procedurą rozpatrywania wniosku prowadzoną w trybie przyspieszonym zgodnie z art. 42 ust. 1 lub 3;
 - (ii) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową podlega procedurze granicznej, z wyjątkiem sytuacji, gdy ta osoba jest małoletnim bez opieki;
- b) decyzja o odrzuceniu wniosku jako niedopuszczalnego na podstawie art. 38 ust. 1 lit. a), lit. d) lub lit. e) lub art. 38 ust. 2, z wyjątkiem sytuacji, gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową jest małoletnim bez opieki podlegającym procedurze granicznej;
- c) decyzja o odrzuceniu wniosku jako wycofanego w sposób dorozumiany;
- d) decyzja o odrzuceniu kolejnego wniosku jako bezzasadnego lub w sposób oczywisty bezzasadnego; lub
- e) decyzja o pozbawieniu ochrony międzynarodowej zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. b), lit. d), lit. e) lub art. 19 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2024/1347.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3, sąd lub trybunał jest uprawniony do postanowienia, po zbadaniu zarówno okoliczności faktycznych, jak i kwestii prawnych, o zezwoleniu osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub osobie pozbawionej ochrony międzynarodowej na pozostanie na terytorium państw członkowskich, na wniosek osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub osoby pozbawionej ochrony międzynarodowej, do czasu rozpatrzenia środka zaskarżenia. Właściwy sąd lub trybunał są uprawnione na mocy prawa krajowego do rozstrzygania w tej sprawie z urzędu.

5. Do celów ust. 4 w przypadkach stosownych w świetle wszelkich decyzji podejmowanych z urzędu zastosowanie mają następujące warunki:

- a) osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub osobie pozbawionej ochrony międzynarodowej przysługuje termin co najmniej pięciu dni, licząc od dnia powiadomienia jej o decyzji, na złożenie wniosku o zezwolenie na pozostanie na terytorium do czasu rozpatrzenia środka zaskarżenia;
- b) osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub osobie pozbawionej ochrony międzynarodowej zapewnia się tłumaczenie ustne w razie rozprawy przed właściwym sądem lub trybunałem, w przypadku gdy nie można w inny sposób zapewnić stosownej komunikacji;
- c) osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub osobie pozbawionej ochrony międzynarodowej zapewnia się na jej wniosek nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne zastępstwo prawne zgodnie z art. 17;
- d) osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową lub osoba pozbawiona ochrony międzynarodowej nie może zostać wydalona z terytorium odpowiedzialnego państwa członkowskiego:
 - (i) do upływu terminu na wystąpienie do sądu lub trybunału o zezwolenie na pozostanie;
 - (ii) w przypadku gdy osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową lub osoba pozbawiona ochrony międzynarodowej wystąpiła w wyznaczonym terminie o zezwolenie na pozostanie, w oczekiwaniu na postanowienie sądu lub trybunału o zezwoleniu osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub osobie pozbawionej ochrony międzynarodowej na pozostanie na terytorium państwa członkowskiego.
- e) osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową lub osobę pozbawioną ochrony międzynarodowej informuje się odpowiednio, w terminowy sposób o przysługujących jej prawach na mocy niniejszego ustępu.

6. W przypadku kolejnych wniosków, na zasadzie odstępstwa od ust. 5 lit. d), państwa członkowskie mogą przewidzieć w prawie krajowym, że osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową nie ma prawa do pozostania, bez uszczerbku dla przestrzegania zasady non-refoulement, jeżeli odwołanie zostało uznane za wniesione wyłącznie w celu opóźnienia lub zakłócenia wykonania decyzji nakazującej powrót, która skutkować ma natychmiastowym wydaleniem osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową z państwa członkowskiego.

7. Osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową lub osoba pozbawiona ochrony międzynarodowej, które składają kolejne odwołanie od pierwszej lub kolejnej decyzji w sprawie odwołania, nie mają prawa do pozostania na terytorium państwa członkowskiego, bez uszczerbku dla możliwości zezwolenia przez sąd lub trybunał osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową lub osobie pozbawionej ochrony międzynarodowej na pozostanie, na wniosek tej osoby lub w ramach decyzji z urzędu, w przypadkach gdy powołano się na zasadę non-refoulement.

Artykuł 69

Czas trwania odwołania w pierwszej instancji

Bez uszczerbku dla odpowiedniego i kompletnego rozpatrzenia odwołania państwa członkowskie określają w swoim prawie krajowym rozsądne terminy rozpatrzenia przez sąd lub trybunał decyzji zgodnie z art. 67 ust. 1.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 70

Możliwość odwołania się przez organy publiczne

Niniejsze rozporządzenie nie wpływa na możliwość odwołania się przez organy publiczne od decyzji administracyjnych lub sądowych, którą przewidziano w przepisach krajowych.

Artykuł 71

Współpraca

1. Każde państwo członkowskie wyznacza krajowy punkt kontaktowy do spraw objętych niniejszym rozporządzeniem i przekazuje jego adres Komisji. Komisja przekazuje tę informację pozostałym państwom członkowskim.
2. Państwa członkowskie, w porozumieniu z Komisją, podejmują wszystkie odpowiednie środki służące ustanowieniu bezpośredniej współpracy i wymiany informacji między ich właściwymi organami oraz między tymi właściwymi organami i Agencją ds. Azylu.
3. Stosując środki, o których mowa w art. 13 ust. 6, art. 27 ust. 5, art. 28 ust. 5 i art. 35 ust. 2 i ust. 5, państwa członkowskie informują Komisję i Agencję ds. Azylu, gdy tylko powody stosowania tych środków nadzwyczajnych przestaną istnieć oraz przynajmniej raz w roku. Informacje te obejmują, jeżeli to możliwe, dane dotyczące odsetka wniosków, w odniesieniu do których zastosowano odstępstwa, w stosunku do ogólnej liczby wniosków przetworzonych w tym okresie.

Artykuł 72

Przechowywanie danych

1. Państwa członkowskie przechowują dane, o których mowa w art. 14, art. 27 i art. 28 przez dziesięć lat od daty podjęcia ostatecznej decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Dane usuwa się po upływie tego okresu lub, jeśli dotyczą one osoby, która uzyskała obywatelstwo któregośkolwiek z państw członkowskich przed upływem tego okresu, usuwa się je, gdy tylko państwo członkowskie otrzyma informację, że dana osoba uzyskała takie obywatelstwo.
2. Wszystkie dane przechowuje się zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679, w tym zgodnie z zasadą celowości i ograniczenia przechowywania.

Artykuł 73

Obliczanie terminów

O ile nie przewidziano inaczej, wszelkie okresy przewidziane w niniejszym rozporządzeniu oblicza się następująco:

- a) okres wyrażony w dniach, tygodniach lub miesiącach, którego początkiem jest pewne zdarzenie lub czynność; dnia, w którym miało miejsce to zdarzenie lub działanie nie uwzględnia się jako dnia należącego do danego okresu;
- b) okres wyrażony w tygodniach lub miesiącach kończy się z upływem tego dnia ostatniego tygodnia lub miesiąca odpowiadającego dniem tygodnia lub miesiąca dniowi, w którym nastąpiło zdarzenie lub działanie będące początkiem okresu, który ma zostać obliczony; jeżeli w okresie wyrażonym w miesiącach dzień, w którym okres ten powinien upłynąć, nie występuje w ostatnim miesiącu tego okresu, termin ten kończy się o północy ostatniego dnia tego ostatniego miesiąca;
- c) terminy obejmują soboty, niedziele oraz dni ustawowo wolne od pracy w danym państwie członkowskim; jeżeli termin upływa w sobotę, niedzielę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu liczy się następny dzień roboczy.

Artykuł 74

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 60, art. 62 i art. 63 powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 11 czerwca 2024 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 60, art. 62 i art. 63, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽²²⁾.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 60, art. 62 lub art. 63 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania takiego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 75

Środki przejściowe

Do dnia 12 września 2024 r. Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i z odpowiednimi organami, i jednostkami organizacyjnymi Unii, przedstawia Radzie wspólny plan wdrażania – w którym ocenia wszelkie stwierdzone niedociągnięcia i wymagane etapy operacyjne – w celu zapewnienia, by państwa członkowskie były odpowiednio przygotowane do wykonywania niniejszego rozporządzenia do dnia 1 lipca 2026 r., i informuje o nim Parlament Europejski.

Na podstawie wspólnego planu wdrażania, o którym mowa w akapicie pierwszym, do dnia 12 grudnia 2024 r. każde państwo członkowskie, przy wsparciu Komisji i odpowiednich organów i jednostek organizacyjnych Unii, opracowuje krajowy plan wdrażania określający działania i harmonogram ich realizacji. Każde państwo członkowskie kończy realizację swojego planu do dnia 1 lipca 2026 r.

⁽²²⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

Do celów wykonania niniejszego artykułu państwa członkowskie mogą korzystać ze wsparcia ze strony odpowiednich organów i jednostek organizacyjnych Unii, a fundusze unijne mogą udzielać wsparcia finansowego państwom członkowskim, zgodnie z aktami prawnymi regulującymi działalność tych organów i jednostek organizacyjnych oraz funduszy.

Komisja ściśle monitoruje realizację krajowych planów wdrażania.

Artykuł 76

Wsparcie finansowe

Działania podejmowane przez państwa członkowskie w celu zapewnienia bezpłatnego doradztwa prawnego i odpowiedniej zdolności do przeprowadzania procedury granicznej zgodnie z niniejszym rozporządzeniem kwalifikują się do objęcia wsparciem finansowym z funduszy udostępnianych na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027.

Artykuł 77

Monitorowanie i ocena

W terminie do dnia 13 czerwca 2028 r., a następnie co pięć lat Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania niniejszego rozporządzenia w państwach członkowskich i w stosownych przypadkach proponuje ewentualne zmiany.

Na wniosek Komisji państwa członkowskie przesyłają jej informacje niezbędne do opracowania przez nią sprawozdania nie później niż dziewięć miesięcy przed upływem tego terminu.

W terminie do dnia 12 czerwca 2027 r., a następnie co trzy lata Komisja ocenia, czy liczby, o których mowa w art. 46 i w art. 47 ust. 1 akapit drugi, i wyjątki od azyłowej procedury granicznej są nadal odpowiednie w świetle ogólnej sytuacji migracyjnej w Unii, i w stosownych przypadkach proponuje ukierunkowane zmiany.

W terminie do dnia 12 czerwca 2025 r. Komisja dokona przeglądu koncepcji bezpiecznego kraju trzeciego i w stosownych przypadkach proponuje ukierunkowane zmiany.

Artykuł 78

Uchylenie

1. Dyrektywa 2013/32/UE traci moc ze skutkiem od dnia, o którym mowa w art. 79 ust. 2, bez uszczerbku dla art. 79 ust. 3.

2. Odesłania do uchylonych dyrektyw odczytuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia zgodnie z tabelą korelacji w załączniku.

3. W zakresie, w jakim dyrektywa Rady 2005/85/WE⁽²³⁾ nadal była wiążąca dla państw członkowskich niezwiązanych dyrektywą 2013/32/UE, dyrektywa 2005/85/WE traci moc ze skutkiem od dnia, w którym te państwa członkowskie zostają objęte niniejszym rozporządzeniem. Odniesienia do uchylonej dyrektywy należy rozumieć jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia.

⁽²³⁾ Dyrektywa Rady 2005/85/WE z dnia 1 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w Państwach Członkowskich (Dz.U. L 326 z 13.12.2005, s. 13).

Artykuł 79

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 12 czerwca 2026 r.
3. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do procedury udzielania ochrony międzynarodowej w odniesieniu do wniosków złożonych po dniu 12 czerwca 2026 r. Wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej złożone przed tą datą są regulowane dyrektywą 2013/32/UE. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do procedury pozbawienia ochrony międzynarodowej, w przypadku gdy rozpatrywanie w celu pozbawienia ochrony międzynarodowej rozpoczęło się po dniu 12 czerwca 2026 r. W przypadku gdy rozpatrywanie w celu pozbawienia ochrony międzynarodowej rozpoczęło się przed dniem 12 czerwca 2026 r., procedura pozbawienia ochrony międzynarodowej jest regulowana dyrektywą 2013/32/UE.
4. W przypadku państw członkowskich, które nie są związane dyrektywą 2013/32/UE, odesłania do niej w ust. 3 niniejszego artykułu odczytuje się jako odesłania do dyrektywy 2005/85/WE.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 maja 2024 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
R. METSOLA

W imieniu Rady
Przewodnicząca
H. LAHBIB

ZAŁĄCZNIK

Tabela korelacji

Dyrektywa 2013/32/UE	Niniejsze rozporządzenie
art. 1	art. 1
art. 2	art. 3
art. 2 lit. a)	—
art. 2 lit. b), c) i d)	art. 3 pkt 12, 13 i 14
art. 2 lit. e)	art. 3 pkt 8
art. 2 lit. f)	art. 3 pkt 16
art. 2 lit. g) i h)	art. 3 pkt 1 i 2
art. 2 lit. i)	art. 3 pkt 5
art. 2 lit. j) i k)	art. 3 pkt 3 i 4
art. 2 lit. l) i m)	art. 3 pkt 6 i 7
art. 2 lit. n)	—
art. 2 lit. o), p) i q)	art. 3 pkt 17, 18 i 19
—	art. 3 pkt 9, 10, 11, 15 i 20
art. 3 ust. 1	art. 2 ust. 1
art. 3 ust. 2	art. 2 ust. 2
art. 3 ust. 3	art. 2 ust. 3
art. 4 ust. 1	art. 4 ust. 1 i 7
art. 4 ust. 2 lit. a)	art. 4 ust. 6
art. 4 ust. 2 lit. b)	—
—	art. 4 ust. 3 i 5
art. 4 ust. 3	art. 4 ust. 8
art. 4 ust. 4	—
art. 4 ust. 5	—
art. 5	—
—	art. 5
—	art. 26
art. 6 ust. 1 akapit pierwszy	art. 27 ust. 1 akapit pierwszy zdanie pierwsze

Dyrektywa 2013/32/UE	Niniejsze rozporządzenie
art. 6 ust. 1 akapit drugi	art. 4 ust. 4 i art. 27 ust. 3
art. 6 ust. 1 akapit trzeci	art. 4 ust. 2
—	art. 27 ust. 1 akapit pierwszy lit. a)–d) i akapit drugi
—	art. 27 ust. 2, 4, 6 i 7
art. 6 ust. 2	art. 28 ust. 1 i art. 41 ust.1 lit. a)
—	art. 28 ust. 2
art. 6 ust. 3	art. 28 ust. 3
art. 6 ust. 4	art. 28 ust. 4
—	art. 28 ust.5, 6 i 7
art. 6 ust. 5	art. 27 ust. 5
—	art. 29
art. 7	art. 31 i 32
art. 7 ust. 1	—
art. 7 ust. 2 akapit pierwszy	art. 31 ust. 1
art. 7 ust. 2 akapit drugi	—
—	art. 31 ust. 2
art. 7 ust. 3	art. 32 ust. 1
—	art. 32 ust. 2 i 3
art. 7 ust. 4 i 5	—
art. 7 ust. 5	—
—	art. 33
art. 8 ust. 1	art. 30 ust. 1 i 2
art. 8 ust. 2	art. 30 ust. 3
art. 9 ust. 1	art. 10 ust. 1 i 2
art. 9 ust. 2	art. 10 ust. 3 i art. 10 ust. 4 lit. a) i b)
art. 9 ust. 3	art. 10 ust. 5
—	art. 10 ust. 4 lit. c)
art. 10 ust. 1	—
art. 10 ust. 2	art. 39 ust. 2

Dyrektywa 2013/32/UE	Niniejsze rozporządzenie
art. 10 ust. 3	art. 34 ust. 2
art. 10 ust.3 lit. a)	art. 34 ust. 2
—	art. 34 ust.2 lit. a)
art. 10 ust.3 lit. b)	art. 34 ust.2 lit. b)
art. 34 ust.2 lit. c)–g)	—
art. 10 ust.3 lit. c) i d)	art. 34 ust. 3
art. 10 ust. 4	—
art. 10 ust. 5	art. 34 ust. 4
art. 11 ust. 1	art. 36 ust. 1
art. 11 ust. 2 akapit pierwszy	art. 36 ust. 2 i 3
art. 11 ust. 2 akapit drugi	—
art. 11 ust. 3	art. 36 ust. 3
—	art. 36 ust. 4
art. 12 ust. 1	art. 8 ust. 1
art. 12 ust.1 lit. a)	art. 8 ust. 2 akapit pierwszy lit. b), c), e) i akapit drugi
—	art. 8 ust. 2 akapit pierwszy lit. a) i d)
—	art. 8 ust.2 akapit trzeci
art. 12 ust.1 lit. b)	art. 8 ust. 3
art. 12 ust.1 lit. c)	art. 8 ust. 4
art. 12 ust.1 lit. d)	art. 8 ust. 5
art. 12 ust.1 lit. e)	art. 8 ust. 6
art. 12 ust.1 lit. f)	art. 8 ust.2 akapit pierwszy lit. f)
—	art. 8 ust. 7
art. 12 ust. 2	—
—	art. 9 ust. 1
art. 13 ust. 1	art. 9 ust. 2
—	art. 9 ust.2 akapit pierwszy lit. a), b), d), e), g) i h)
art. 13 ust.2 lit. a)	art. 9 ust. 4
art. 13 ust.2 lit. b)	art. 9 ust.2 akapit pierwszy lit. f)

Dyrektywa 2013/32/UE	Niniejsze rozporządzenie
art. 13 ust.2 lit. c)	art. 9 ust. 2 akapit pierwszy lit. c) i art. 9 ust. 3
art. 13 ust.2 lit. d)	art. 9 ust. 5
art. 13 ust.2 lit. e)	—
art. 13 ust.2 lit. f)	—
—	art. 9 ust. 2 akapit drugi
art. 14 ust. 1 akapit pierwszy	art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 i art. 13 ust. 6 zdanie pierwsze
—	art. 11 ust. 2
—	art. 13 ust. 1,
art. 14 ust. 1 akapit drugi	art. 13 ust. 6
art. 14 ust. 1 akapit trzeci	art. 13 ust. 2
art. 14 ust. 1 akapit czwarty	art. 22 ust. 3 akapit pierwszy
art. 14 ust. 2 akapit pierwszy	art. 13 ust. 11
art. 14 ust.2 lit. a)	art. 13 ust.11 lit. a)
—	art. 13 ust. 8 i 10
—	art. 13 ust. 11 akapit pierwszy lit. b), d) i e) oraz akapit trzeci
—	art. 13 ust. 13 akapit pierwszy
art. 14 ust.2 lit. b)	art. 13(11) akapit pierwszy lit. c)
art. 14 ust. 2 akapit drugi	art. 13 ust. 11 akapit drugi
art. 14 ust. 3	art. 13 ust. 14
art. 14 ust. 4	art. 13 ust. 11 akapit drugi
art. 14 ust. 5	art. 41 ust. 1 lit. d)
art. 15 ust. 1	—
art. 15 ust. 2	art. 13 ust. 3
art. 15 ust. 3	art. 13 ust. 3
art. 15 ust.3 lit. a)	art. 13 ust.7 lit. a)
art. 15 ust.3 lit. b)	art. 13 ust. 9
art. 15 ust.3 lit. c)	art. 13 ust. 5 i 9
art. 15 ust.3 lit. d)	art. 13 ust.7 lit. b)

Dyrektywa 2013/32/UE	Niniejsze rozporządzenie
art. 15 ust.3 lit. e)	art. 22 ust. 3 akapit drugi
—	art. 13 ust. 8
—	art. 13 ust. 10
—	art. 13 ust. 1
art. 15 ust. 4	—
art. 16	art. 12 ust. 2
art. 17 ust. 1	art. 14 ust. 1
art. 17 ust. 2	art. 14 ust. 2
art. 17 ust. 3 akapit pierwszy	art. 14 ust. 3 i 4
art. 17 ust. 3 akapit drugi	art. 14 ust. 5
art. 17 ust. 4	art. 14 ust. 4
art. 17 ust. 5 akapit pierwszy	art. 14 ust. 6 akapit pierwszy
art. 17 ust. 5 akapit drugi	art. 14 ust. 5 akapit drugi
art. 17 ust. 5 akapit trzeci	—
art. 18 ust. 1 akapit pierwszy	art. 24 ust. 1
art. 18 ust. 1 akapit drugi	art. 24ust. 5 i 6
art. 18 ust. 1 akapit trzeci	art. 24 ust. 2 akapit drugi
—	art. 24 ust. 2 akapit pierwszy i trzeci
—	art. 24 ust. 5 i 6
art. 18 ust. 2	art. 24 ust. 3
art. 18 ust. 3	art. 24 ust. 4
art. 19	—
—	art. 16
art. 20 ust. 1	art. 17 ust. 1
art. 20 ust. 2	art. 15 ust. 3
—	art. 17 ust. 2
—	art. 17 ust.2 lit. a)
art. 20 ust. 3 akapit pierwszy	art. 17 ust.2 lit. b)
—	art. 17 ust.2 lit. c) i d)
art. 20 ust. 3 akapit drugi	art. 17 ust. 3

Dyrektywa 2013/32/UE	Niniejsze rozporządzenie
art. 20 ust. 3 akapit trzeci	art. 19 ust. 2
art. 20 ust. 4	—
art. 21 ust. 1	art. 19 ust. 1
art. 21 ust. 2	—
art. 21 ust. 3	art. 19 ust. 2
art. 21 ust. 4	art. 19 ust. 4
art. 21 ust. 5	art. 19 ust. 5
—	art. 19 ust. 3
art. 22 ust. 1	art. 15 ust. 1
—	art. 15 ust. 2 i 4
art. 22 ust. 2	art. 19(1)
art. 23 ust. 1	art. 18 ust. 1 i 2
art. 23 ust. 2	art. 18 ust. 3
art. 23 ust. 3 akapit pierwszy	art. 13 ust. 4
art. 23 ust. 3 akapit drugi	art. 13 ust. 13 akapit trzeci
art. 23 ust. 4 akapit pierwszy	—
art. 23 ust. 4 akapit drugi	art. 13 ust. 12
art. 23 ust. 4 akapit trzeci	art. 13 ust. 13 akapit drugi
art. 24 ust. 1	art. 20 ust. 1
art. 24 ust. 2	art. 20 ust. 1
—	art. 20 ust. 2, 4 i 5
—	art. 20 ust. 3 akapit pierwszy
art. 24 ust. 3	art. 21 ust. 1 i 2
art. 24 ust. 4	art. 20 ust. 3 akapit drugi
—	art. 23 ust. 1
—	art. 23 ust. 2 akapit czwarty
—	art. 23 ust. 3 i 4
—	art. 23 ust. 5 akapit pierwszy lit. b) i c) oraz akapit drugi
—	art. 23 ust. 6 i 7

Dyrektywa 2013/32/UE	Niniejsze rozporządzenie
art. 25 ust. 1 akapit pierwszy lit. a)	art. 23 ust. 2 akapit pierwszy lit. a) i b) oraz akapit drugi, art. 23 ust. 5 akapit pierwszy lit. a) i art. 23 ust. 9
art. 25 ust. 1 akapit pierwszy lit. b)	art. 23 ust. 8)
art. 25 ust. 1 akapit drugi	art. 23 ust. 8 akapit trzeci
—	art. 23 ust. 10
art. 25 ust. 2	art. 23 ust. 2 akapit trzeci
—	art. 22 ust. 2 i 3
art. 25 ust. 3 lit. a)	art. 22 ust. 3 akapit drugi
art. 25 ust. 3 lit. b)	art. 23 ust. 5
art. 25 ust. 4	—
art. 25 ust. 5	art. 25
art. 25 ust. 5 akapit pierwszy	art. 25 ust. 1 i 3
art. 25 ust. 5 akapit drugi	art. 25 ust. 4
art. 25 ust. 5 akapit trzeci lit. a)	art. 25 ust. 4
art. 25 ust. 5 akapit trzeci lit. b)	art. 25 ust. 5
art. 25 ust. 5 akapit trzeci lit. c)	—
art. 25 ust. 5 akapit czwarty	art. 25 ust. 6
—	art. 25 ust. 7
art. 25 ust. 6 akapit pierwszy	art. 22 ust. 1
art. 25 ust. 6 akapit drugi lit. a)	art. 42 ust. 3
art. 25 ust. 6 akapit drugi lit. a) ppkt (i)	art. 42 ust. 3 lit. a)
art. 25 ust. 6 akapit drugi lit. a) ppkt (ii)	art. 42 ust. 3 lit. c)
art. 25 ust. 6 akapit drugi lit. a) ppkt (iii)	art. 42 ust. 3 lit. b)
—	art. 42 ust. 3 lit. d) i e)
art. 25 ust. 6 akapit drugi lit. b)	art. 53 ust. 1
art. 25 ust. 6 akapit drugi lit. b) ppkt (i)	—
art. 25 ust. 6 akapit drugi lit. b) ppkt (ii)	—
art. 25 ust. 6 akapit drugi lit. b) ppkt (iii)	art. 53 ust. 1
art. 25 ust. 6 akapit drugi lit. b) ppkt (iv)	—
art. 25 ust. 6 akapit drugi lit. b) ppkt (v)	—

Dyrektywa 2013/32/UE	Niniejsze rozporządzenie
art. 25 ust. 6 akapit drugi lit. b) ppkt (vi)	—
art. 25 ust. 6 akapit drugi lit. b) zdanie drugie	—
art. 25 ust. 6 akapit drugi lit. c)	art. 59 ust. 5 i 6)
art. 25 ust. 6 akapit drugi lit. d)	—
art. 26	—
art. 27 ust. 1	art. 40 ust. 1 i 3
—	art. 40 ust. 2 i 4
art. 27 ust. 2	—
art. 28 ust. 1 akapit pierwszy	art. 41 ust. 5
art. 28 ust. 1 akapit drugi lit. a)	art. 41 ust. 1 lit. d)
art. 28 ust. 1 akapit drugi lit. b)	art. 41 ust.1 lit. e) i f)
—	art. 41 ust. 1 lit. a), b) i c)
art. 28 ust. 1 akapit trzeci	—
—	art. 41 ust. 2, 3 i 4
art. 28 ust. 2	—
art. 28 ust. 3	—
art. 29	art. 6
art. 30	art. 7 ust. 2
art. 31 ust. 1	art. 34 ust. 1
—	art. 34 ust. 2
—	art. 34 ust. 3
—	art. 34 ust. 4
—	art. 35
—	art. 35 ust. 1
—	art. 35 ust. 2
—	art. 35 ust. 3
art. 31 ust. 2	art. 35 ust. 4
art. 31 ust. 3 akapit pierwszy	art. 35 ust. 4
art. 31 ust. 3 akapit drugi	art. 35 ust. 5
art. 31 ust. 3 akapit trzeci lit. a)	art. 35 ust. 5 lit. b)

Dyrektywa 2013/32/UE	Niniejsze rozporządzenie
art. 31 ust. 3 akapit trzeci lit. b)	art. 35 ust. 5 lit. a)
art. 31 ust. 3 akapit trzeci lit. c)	art. 35 ust. 5 lit. c)
art. 31 ust. 3 akapit czwarty	—
art. 31 ust. 4	art. 35 ust. 7
art. 31 ust. 5	art. 35 ust. 7 akapit drugi
art. 31 ust. 6	—
art. 31 ust. 7	art. 34 ust. 5
art. 31 ust. 8	art. 42 ust. 1
art. 31 ust. 8 lit. a)	art. 42 ust. 1 lit. a)
art. 31 ust. 8 lit. b)	art. 42 ust. 1 lit. e)
art. 31 ust. 8 lit. c)	art. 42 ust. 1 lit. c)
art. 31 ust. 8 lit. d)	—
art. 31 ust. 8 lit. e)	art. 42 ust. 1 lit. b)
art. 31 ust. 8 lit. f)	art. 42 ust. 1 lit. g)
art. 31 ust. 8 lit. g)	art. 42 ust. 1 lit. d)
art. 31 ust. 8 lit. h)	art. 42 ust. 1 lit. h)
art. 31 ust. 8 lit. i)	—
art. 31 ust. 8 lit. j)	art. 42 ust. 1 lit. f)
—	art. 42 ust. 1 lit. i)
—	art. 42 ust. 1 lit. j)
art. 31 ust. 9	art. 35 ust. 3
—	art. 42 ust. 2
—	art. 42 ust. 3
—	art. 42 ust. 4
art. 32 ust. 1	art. 39 ust. 3
art. 32 ust. 2	art. 39 ust. 4
art. 33 ust. 1	art. 39 ust. 1
art. 33 ust. 2	art. 38 ust. 1
art. 33 ust. 2 lit. a)	art. 38 ust. 1 lit. c)
art. 33 ust. 2 lit. b)	art. 38 ust. 1 lit. a)

Dyrektywa 2013/32/UE	Niniejsze rozporządzenie
art. 33 ust. 2 lit. c)	art. 38 ust. 1 lit. b)
art. 33 ust. 2 lit. d)	art. 38 ust. 2
art. 33 ust. 2 lit. e)	—
—	art. 38 ust. 1 lit. d)
—	art. 38 ust. 1 lit. e)
art. 34 ust. 1	art. 11 ust. 1
art. 34 ust. 2	art. 13 ust. 6
—	art. 57
art. 35 akapit pierwszy	art. 58 ust. 1
art. 35 akapit drugi	art. 58 ust. 2
—	art. 58 ust. 3
—	art. 58 ust. 4
—	art. 58 ust. 5
—	art. 60
art. 36 ust. 1	art. 61 ust. 5
—	art. 61 ust. 1
—	art. 61 ust. 2
—	art. 61 ust. 3
—	art. 61 ust. 4
art. 36 ust. 2	—
—	art. 62
—	art. 63
art. 37 ust. 1	art. 64 ust. 1
art. 37 ust. 2	—
art. 37 ust. 3	—
—	art. 64 ust. 2
—	art. 64 ust. 3
art. 37 ust. 4	art. 64 ust. 4
art. 38 ust. 1	art. 59 ust. 1
—	art. 59 ust. 2

Dyrektywa 2013/32/UE	Niniejsze rozporządzenie
—	art. 59 ust. 3
art. 38 ust. 2 lit. a)	art. 59 ust. 5 lit. b)
—	art. 59 ust. 4
art. 38 ust. 2 lit. b)	—
art. 38 ust. 2 lit. c)	art. 59 ust. 5
—	art. 59 ust. 6
—	art. 59 ust. 7
art. 38 ust. 3	art. 59 ust. 8
art. 38 ust. 4	art. 59 ust. 9
art. 38 ust. 5	art. 64 ust. 4
art. 39	—
art. 40 ust. 1	art. 55 ust. 1
—	art. 55 ust. 2
art. 40 ust. 2	art. 55 ust. 3
art. 40 ust. 3	art. 55 ust. 3 lit. a)
—	art. 55 ust. 3 lit. b)
—	art. 55 ust. 4
art. 40 ust. 4	art. 55 ust. 5
—	art. 55 ust. 6
art. 40 ust. 5	art. 55 ust. 7
art. 40 ust. 6	—
art. 40 ust. 7	—
art. 41	art. 56
art. 41 ust. 1 akapit pierwszy point a)	art. 56 lit. a)
art. 41 ust. 1 akapit pierwszy lit. b)	art. 56 lit. b)
art. 41 ust. 1 akapit drugi	art. 56 zdanie pierwsze
art. 41 ust. 2	—
art. 42	—
art. 42 ust. 1	art. 55 ust. 4
art. 42 ust. 2 akapit pierwszy lit. a)	—

Dyrektywa 2013/32/UE	Niniejsze rozporządzenie
art. 42 ust. 2 akapit pierwszy lit. b)	art. 55 ust. 4
art. 42 ust. 2 akapit drugi	—
art. 42 ust. 3	—
art. 43	art. 43–54
art. 44	art. 65
art. 45	art. 66
art. 45 ust. 1	art. 66 ust. 1
art. 45 ust. 2	art. 66 ust. 2
art. 45 ust. 3	art. 66 ust. 3
art. 45 ust. 4	art. 66 ust. 4
—	art. 66 ust. 5
art. 45 ust. 5	art. 66 ust. 6
art. 46	art. 67
art. 46 ust. 1	art. 67 ust. 1
art. 46 ust. 1 lit. a) pkt (i)	art. 67 ust. 1 lit. b)
art. 46 ust. 1 lit. a) pkt (ii)	art. 67 ust. 1 lit. a)
art. 46 ust. 1 lit. a) pkt (iii)	—
art. 46 ust. 1 lit. a) pkt (iv)	—
art. 46 ust. 1 lit. b)	—
art. 46 ust. 1 lit. c)	art. 67 ust. 1 lit. d)
art. 46 ust. 2 akapit pierwszy	art. 67 ust. 2
art. 46 ust. 2 akapit drugi	—
art. 46 ust. 3	art. 67 ust. 3
—	art. 67 ust. 4
—	art. 67 ust. 5
art. 46 ust. 4 akapit pierwszy	—
—	art. 67 ust. 6
art. 46 ust. 4 akapit drugi	—
—	art. 68
—	art. 68 ust. 1

Dyrektywa 2013/32/UE	Niniejsze rozporządzenie
art. 46 ust. 5	art. 68 ust. 2
art. 46 ust. 6	art. 68 ust. 3 i 4
art. 46 ust. 6 lit. a)	art. 68 ust. 3 lit. a) pkt (i) i (ii)
art. 46 ust. 6 lit. b)	art. 68 ust. 3 lit. b)
art. 46 ust. 6 lit. c)	—
art. 46 ust. 6 lit. d)	—
—	art. 68 ust. 3 lit. c) i e)
art. 46 ust. 7	art. 68 ust. 4 i 5
art. 46 ust. 8	art. 68 ust. 5 lit. d) pkt (i) i (ii)
art. 46 ust. 9	—
art. 46 ust. 10	art. 69
art. 46 ust. 11	—
art. 47	art. 70
art. 48	art. 7 ust. 1
art. 49	art. 71
—	art. 72
—	art. 73
—	art. 74
—	art. 75
—	art. 76
art. 50	art. 77
art. 51	—
art. 52	—
art. 53	art. 78
art. 54	art. 79
art. 55	—